بزاڤی ڕۆژنامەگەریی کوردی
لەئەڵمانیا

١٩٦٣-٢٠٠٦

ئیسماعیل تەنیا

هەواڵنامەی کتێب

چاپی یەکەم

هەولێر 2010

زنجیرەی کتێب (١)

دەزگـــای بـارزان نیوز بۆ تویـێـژینەوەو راگـەیـاندن

* بزاڤی رۆژنامەگەریی کوردی لە ئەڵمانیا

* نووسینی: ئیسماعیل تەنیا

*بابەت: رۆژنامەوانی

*نەخشەسازی و بەرگ: هیوا

*نرخی: ٣٠٠٠ دینار

*چاپی یەکەم ٢٠١٠

* چاپخانەی(پاك) هەولێر

*لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتییەکان
ژمارەی سپاردنی (٨١٤)ی ساڵی ٢٠١٠ی پێدراوە

هەواڵنامەی کتێب

News

www.barzannet.com

هەموو مافێکی بۆ دەزگای بارزان نیوز پارێزراوە

پێشەکی

زێتر لە (٢٣) ساڵە لەپاڵ دابینکردنی بژێوی ژیاندا، خەریکی ساغکردنەوە و کۆکردنەوە و بەدیکۆمێنت کردنی گۆڤار و ڕۆژنامە کوردییەکانم.. یەکەم هەوڵی چاپکراویشم لەم بوارەدا، کتێبی (بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی لەنێوان ١٩٧٥–١٩٩٣)دا بوو، کەلەساڵی (١٩٩٨)دا، لەهەولێر چاپ و بڵاوکرایەوە.

ئەو کتێبەش: (بزاڤی ڕۆژنامەگەریی کوردی لەئەڵمانیادا)، بەرهەمی هەوڵ و ماندووبوونی زێتر لەپێنج ساڵەمە، کەهیوادارم سوود بەخش بێت و ببێنە ژمارەیەك لەژمارەکانی ناو کتێبخانەی کوردی.. مەبەستیشم لەو بزاڤە، تەنها ڕۆژنامەگەریی چاپکراو (سەر کاغەز)ە و دوور و نزیك خۆم لەقەرەی ڕۆژنامەگەریی (ئەلکترۆنی و بینراو و بیستراو) نەداوە، کەئەوەش خۆی لەخۆیدا چەمك و مێژوویەکی ترە.

هەڵبەتە ماوەی (٤٣) ساڵ تەمەنێکە و پێویستی بەساغکردنەوە و بەدیکۆمێنت کردن هەیە، چونکە دڵنیام لەبەر خەمساردی و بەهەند هەڵنەگرتنی ئەو مێژووە، لەلایەن دەسەڵاتدارە پەیوەندیدارەکانەوە، ئەگەر پەلەی لێنەکرێت، لەوانەیە لەداهاتوویەکی نزیکدا، زۆر بڵاوکراوەی دەگمەن و دانسقە لەناوبچن.

دڵنیاشم ئەو هەوڵەی من، بێبەری نییە لەکەلێن و کەموکوڕی، چونکە بەرچاوی قەبارەی ڕەوەندی کورد لەو وڵاتەدا، شتی زۆری لێ ڕەچاو دەکرێت، کەبەداخەوە ئێمە نەمانتوانیووە، یان زەمینە نەڕەخساوە کەبەهەموو شتەکان بزانین و لەو کتێبەدا تۆماریان بکەین..

بوونی ئەو هەموو دامودەزگا و ڕێکخراوە چالاکانەی سەر بە (پارتی کرێکارانی کوردستان– PKK) و، فیدراسیۆنی کۆمەڵەی کرێکارانی

کوردستان (کۆمکار) و دامودەزگای کوردە زازا (عەلەوییەکان) لەو وڵاتەدا، بەرهەمی زۆرتریان هەبووە، لەچاو ئەو ناونیشانانەی کەئێمە بەدەستمان کەوتوون و ئاوڕمان لێداونەتەوە... بەڵام لەدواجاردا پێم باشبوو، ئەنجامی ئەو هەوڵەم بڵاوبکەمەوە، چونکە بڵاوکردنەوەی لەپووشبەسەری گەلێك باشترە. بۆ کەلێن و شتە لەبیرکراوەکانیش، ئومێدم هەیە لەچاپێکی تردا، بەهەوڵ و زانیاریو یارمەتی لایەنە پەیوەندیدارەکان، دەوڵەمەندتری بکەم.

پرۆژەکەم کردۆتە چوار بەشی سەرەکی، کەلەو پێشەکییەدا زۆر بەکورتی لەسەریان هەڵوەستەیەك دەکەم:

– لەبەشی یەکەمدا، کۆمەڵێك ڕاز و نیازی پەیوەندیدار بەو مەسەلەیەم باسکردووە، کەپێم باشبووە خوێنەرانیش ئاگاداریان هەبێت. سەرەتا زۆر بەکورتی لەبوونی ڕەوەندی کورد و جوگرافیای بڵاوکراوەکان و سەرپەرشتکارانیانەوە دەستم پێکردووە و بەبەرچاو ڕوونی و گرفت و ئامانجەکانی ئەو کتێبەم کۆتاییم پێهێناوە.

– لەبەشی دووەمدا، کەکرۆکی پرۆژەکەیە، بەگوێرەی ئەو زانیارییانەی کەدەستم کەوتوون، باسی ئەو (١٤٠) گۆڤار و ڕۆژنامە و بڵاوکراوانەم کردووە کەلەنێوان ساڵانی (١٩٦٣–٢٠٠٦)دا دەرچووینە. لەپۆلینکردنەکەش ڕەچاوی ساڵ و مانگەکانی دەچوونیانم کردووە.. هەندێك بڵاوکراوە شانسی ئەوەیان هەبووە کەزۆر بەفراوانی لەسەریان بنووسم و زانیاری پێویستیان لەسەر تۆمار بکەم. بەپێچەوانەوەش، هەندێکی تریان ئەو شانسەیان بۆ نەڕەخساوە، کەئەوەشیان بۆ نەبوونی سەرچاوە و زانیاری زێتر دەگەڕێتەوە.

– لەبەشی سێیەمدا، هەر (١٤٠) ناونیشانەکانم لەسەر بنچینەی ئەلف و بێی کوردی لەخشتەیەکدا پۆلێن و تۆمار کردووە، کەزانیاری کورتی لەبارەی ناوی بڵاوکراوەکان و جۆر و کاتی دەرچوون و ژمارەی زنجیرەکەی تێدا خراوەتەڕوو تاوەکو خوێنەر لەڕێگای ئەو خشتەیەوە، بەکەمترین کات بتوانێت زانیاری زێتر لەبارەی ئەو بڵاوکراوەی

کەبەدوایدا دەگەڕێت، وەدەستی بخات.
– لەبەشی چوارەمدا، بیوگرافیایەکی کورتی بەشێك لەڕۆژنامەنووس و سەرپەرشتیکارەکانم نووسیووە، کەدەبوو زۆر زێتر بێت، بەلاَم بەرەنجامی هەوڵەکانی من و بەدەنگەوە هاتنی لایەنە پەیوەندیدارەکان، هەر ئەوەندەی لێ سەوز بووە.
لەکۆتاییشدا، هەموو کتێبەکەم لەچەند پەرەگرافێکدا وەك (ئەنجام گیرییەك، کورت کردۆتەوە و سەرچاوەکانیشم تۆمار کردوون.
لەدوا وێستگەدا، سەرەڕای کەلێن و زانیارییە شاشەکان و هیلاکی و شەونخوونی، زۆر بەختەوەر دەبم، گەر توانیبێتم، لەڕێگای ئەو کتێبەوە خزمەتێك بەو بزاڤە و کتێبخانەی کوردی بکەم.

ئیسماعیل تەنیا
حوزەیرانی ٢٠٠٩

هەوالنامەی کتێب

هەواڵنامەی کتێب

بەشی یەکەم

چەند ڕازێکی (بەرکۆڵ) ئاسا

هەوالنامەی کتێب

هەواڵنامەی کتێب

مێژووی بوونی کورد لە ئەڵمانیا دا

ساغکردنەوە و بەدواداچوونی ئەو بابەتە لەڕۆژگاری ئەمڕۆماندا، کەخاوەنی قەوارەیەکی سیاسی دانپیاندراو نین، زۆر ئەستەمە، ئەگەر نەڵێین ناکردەشە... ئەوەش لەئەنجامی یەکگرتنی گەلێك هۆکاری نێودەوڵەتی و پاراستنی بەرژەوەندی سیاسی و کولتووری و کۆمەڵایەتییەوە سەرچاوەی گرتووە.. ئەو کوردانەی کەلەهەموو بەشەکانی کوردستانەوە ڕوویان لەئەڵمانیا کردووە، لەقۆناغێك لەقۆناغەکاندا، لێی گیرساونەتەوە، لەلایەن حکومەت و دەسەڵاتی فەرمی ئەڵمانیاوە، بەناسنامەکانی: (تورکی، عێراقی، ئێرانی، سووری، لوبنانی، سۆڤیەتی جاران) ناونووسکراون و ناسێندراون.

هەڵبەتە ئێمەی کوردیش، بەشێکی بەرچاوی پێکهاتەکانی دانیشتوانی ئەو وولاتە پێکدەهێنین و سەرەڕای نکۆڵی کردنیش، خاکەکەمان بەسەر ئەو وڵاتانەدا دابەشکراوە.. پێناسەی ڕەسمی جیهان دانپیاندراوی ئەو وڵاتە داگیرکەرانەش (تورکی و عەرەبی و فارسی و...تاد)یە.

کەواتە، لەهەموو حاڵەتەکاندا، لەدەزگا و تۆمارە ڕەسمیەکاندا، ژمارەی کورد نانووسرێت و لەجیاتی ئەوە (عێراقی، سووری، تورکی، ئێرانی...) دەنووسرێت.

سەرەڕای ئەو هۆکارە سیاسییەش، هۆکارێکی تری بالکێش، هۆکاری کۆمەڵایەتییە، کەئەویش لەئەنجامی پەیڕەوکردنی سیاسەتی ڕەگەز پەرستی نەتەوە باڵادەستەکان و بەکەمزانینی نەتەوەکانی ترەوە سەرچاوەی گرتووە... زۆر مالبات و تاکی کورد تا ڕۆژگاری ئەمڕۆش، بەنەنگی دەزانن خۆیان لەناسنامەکەیان بەخاوەن بکەن و نکۆڵی لەکوردبوونی خۆیان دەکەن.. هەندێکی تریان، بۆ ئەوەی بەرژەوەندییە ئابوورییەکانیان نەکەوێتە مەترسییەوە، نکۆڵی لەناسنامەی خۆیان دەکەن.. ئەو دیاردەیە، زێتر لەنێوەندی

لاوانی کورد لە بەرلین

راوەستاوەکان : (تاریق عەزیز کوردی، دکتۆر جەمیل شەرەف ، جەلال بەیتوشی، حەمەی مەلا، بەکر حاجی مەلا خالید، ئەکرەم تۆفیق، قادر حەمەی مەلا، فەرەج مەحمود، دکتۆر فەرهاد ئەمین).

دانیشتوەکان : (جۆزێف مراد)

کۆنگرەی نۆیەمی کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لە ئەوروپا – هانۆڤەر لە٣-١٩٦٤/٨/٦ دا گیراوە

کوردەکانی باکووری کوردستانەوە، بەدیدەکرێت.

لەگەڵ ئەو گرفت و هۆکارانەی سەرەوەش، بەپشتبەستن بەهەندێك سەرچاوەی نووسراو یان زارەکی دەتوانین هێڵێکی بەیانی و گشتی، بۆ سەرەتا و ژمارەی ئەو کوردانەی کەلەئەڵمانیادا نیشتەجێ بووینە، دیاری بکەین...

وەك دەگوترێت: (لەساڵی ١٨٨٣دا، سوڵتان عەبدولحەمیدی دووەم، سەعید پاشا لەخێزانێکی ناوداری شاری سلێمانی بوو، وەك بالیۆز دەنێرێت بۆ قەیسەری بەرلین. لەنیسانی ١٨٨٣ تا تشرینی یەکەمی ١٨٨٥ وەك بالیۆزی عوسمانی لەبەرلین دەست بەکاربووە. هەروەها فوئاد پاشای کوڕیشی لەبەرلین خوێندوویەتی)(١).

لەبەر نەبوونی سەرچاوەی نووسراو، ناچار دەبین پەنا بۆ زانیارییەکانی ئەو کوردانە بەرین کەساڵانێکی دوور و درێژ لەو وڵاتەدا

دەژین و ڕۆڵێکی بەرچاویشیان بینیوە لەهەڵسووڕاندن و دامەزراندنی کۆڕ و کۆمەڵە سیاسی و کولتورییەکان.. یەکێك لەوانە: هیوا بەهجەت، ناسراو بە (خاڵە هیوا)یە.. ناوبراو لەساڵی ١٩٥٧دا هاتۆتە (ئەڵمانیای دیموکرات) و لەبەرلین نیشتەجێ بووە.

لەساڵانی (١٩٦٦–١٩٨٩) لەبەشی عەرەبی (ڕادیۆی بەرلینی ئەنتەرناسیونال) کەسەر بەئەڵمانیای دیموکرات بووە، وەك ڕاگەیاندکارێك کاری کردووە.. پاش دامەزراندنی (بزووتنەوەی سۆسیالیستی کوردستان)یش، لەڕیزەکانی ئەو ڕێکخراوەدا درێژەی بەخەبات کردن داوە. لەبارەی ژمارەی کوردەکانی ئەڵمانیا بەتایبەتیش کوردی باشوور دەڵێت: (... بەبڕوای من کۆنترین کوردی عێراقی کەلەئەڵمانیا نیشتەجێ بووبێت، ئەندازیار (عەبدوڵڵا قادر)ە، کەلەدایکبووی سلێمانییە و لەساڵی ١٩٢٩ وەك ئەندازیارێك بەنارده (بعثة)، هاتۆتە ئەڵمانیا و هەر لەئەڵمانیاش کۆچی دوایی کردووە...) شایانی باسە، (عەبدوڵڵا قادر) یەکێك بووە لەدامەزرێنەرانی (کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا) و ئەندامێکی چالاکی ئەو ڕێکخراوە بووە.. خاڵە هیوا لەدرێژەی قسەکانیدا بەردەوام دەبێت و دەڵێت: (... پێش ئەوەی من بێمە ئەڵمانیا لەساڵی ١٩٥٧دا، شەش تا حەوت کوردی عێراقی لەئەڵمانیا بوون.. لەوانە: مەحمود کانەبی دزەیی، دکتۆر وەدیع قطب کەلەدایکبوونی کەرکوك بوو و لەسلێمانی گەورە ببوو... کوڕێکی تر هەبوو، ناوەکەیم لەبیر نەماوە بەس باوکی ناوی (عەبدولوەفا) بوو... د. یوسف ئەدیب و د. دارا ئەدیب، کەهەردووکیان برا بوون و خەڵکی سلێمانی بوون.. هەروەها چەند کوردێکی سووریاش وەك: نورەدین زازا و عیسمەت شەریف وانلی و (دانش) ناوێك لەئەڵمانیا بوون. چەند مانگێك پێش یان دوای منیش لەساڵی ١٩٥٧دا، دوو کەسی تر لەکوردەکانی عێراق ڕوویان لەئەڵمانیا کرد، کەبریتی بوون لە د. کەمال فوئاد و جەباری پیرۆز خان، کەئەوەی دواییان پارێزەر و خەڵکی کەرکوك بوو...)[٢].

هەواڵنامەی کتێب

محەمەد مەلا ئەحمەد ناسراو بە (حەمەی مەلا)، کەلەدایکبووی ١٩٣٧ی (کانێسکان)ی سلێمانییە و لە ١٩٦٠/١٢/١٥دا، هاتۆتە ئەڵمانیا و لەبارەی ژمارەی کوردەکانی باشووری کوردستان لەئەڵمانیادا دەڵێت: (... ئەو خوێندکارە کوردانەی کەلەپێش من لەئەڵمانیادا بوون و لەشەستەکاندا بەردەوام پەیوەندیم لەگەڵیاندا هەبووە، بریتی بوون لە: د. کەمال فوئاد، جەلال بێتووشی، هیوا بەهجەت، د. دارا ئەدیب (کەلەساڵی ١٩٨٥دا لەبەرلین کۆچی دوایی کرد و هەر لەوێش نێژرا)، ئیسماعیل عەبدوڵڵا ناسراو بە (سمکۆ) کەلەساڵی ١٩٩٣دا کۆچی دوایی کرد و لەگۆڕستانی تورکەکان لەبەرلین بەخاك سپێردرا. هاوڕێی دڵسۆزم بەکری حاجی مەلا خالید، کەنەخۆش کەوت و کۆتایی ساڵی ١٩٧٤ گەڕایەوە بۆ سلێمانی و لەوێ کۆچی دوایی کرد... هەروەها چەند ناوێکی تریشم دێتەوەیاد، وەك: فریاد نوری، د. جوامێر مەجید، جەمیل بوداغ، د. عەزیز یەمین، ڕەئوف ئەحمەد، کامیل نامدار، ئەنوەر سەڵتە...)[٣].

بەگوێرەی قسەکانی ئەو دوو بەڕێزە، کەهەردووکیان خەڵکی چالاك و بەئاگا بووینە و ڕۆڵیان هەبووە لەنێو ڕیزەکانی کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا، تا ساڵی ١٩٦١، ژمارەی هەموو کوردەکانی ئەڵمانیا بەهەموو پارچەکانیەوە، دەگەیشتە بیست و سێ کوردێك.

ئەو کوردانە، بەشی زۆریان بەنارده (بعثة) هاتوونەتە ئەڵمانیای دیموکرات (ڕۆژهەلات) و، دواتر نەگەڕاونەتەوە... هەندێك لەوانەش هەواداری پارتی کۆمۆنیستی عێراق بووینە. سەرەڕای کاری خوێندکاری، لەڕێکخراوەکانی کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا، کاریان کردووەو چالاکی خۆپیشاندان و شەرمەزارکردنی دەوڵەتە داگیرکەرەکانی کوردستانیان ئەنجامداوە... کۆڕ و سیمیناریان ڕێکخستووە... بەدەیان گۆڤار و ڕۆژنامە و بەیاننامەیان بڵاوکردۆتەوە... بەشێکی زۆریان (ئەگەر نەڵێین هەر هەموویان)، لەڕیزی پارتە کوردییەکاندا، ڕۆڵی سەرکردەیان بینیووە... ئەوانە،

کتێبخانەی کوردستان

کەڕێکخەر و هەڵسوڕێردراوی کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد بوون لەئەوروپا (زێتر لەچوار سەد کادیری‌کوردیان لەئەوروپا پێگەیاندووە و ڕەوانەی ڕیزەکانی پارتە کوردییەکانیان کردووە...)[٤].

ئیتر لەو ساڵانە بەدواوە، بەهۆی گۆڕانی سیاسی و کار پەیدا کردن، وردە وردە، ژمارەی کوردەکان زێدەتر بوون، کەدەتوانین بەم شێوەیە پۆلێنیان بکەین:

- ئەڵمانیا بەهۆی شەڕی دووەمی جیهانییەوە، تەواو وێران ببوو، پێویستی بەکرێکاری بێگانە هەبوو تاوەکو لەئاوەدانکردنەوەی وڵاتدا ڕۆڵ ببینن. بۆ ئەو مەبەستە، حکومەتی ئەڵمانیا لەڕێکەوتی ١٩٦١/١٠/٣٠دا، ڕێکەوتنێکی دوو قۆڵی لەگەڵ حکومەتی تورکیادا مۆر کرد و خەڵکێکی زۆری وەك کرێکار لەتورکیاوە بۆ ئەڵمانیا هێنا، کەبەشێك لەوانە کورد بوون.
- دوای ئەوەی بوومەلەرزە لەشارەکانی (موش و ئەرزەرۆم)دا، کۆمەڵە کوردێکی ئەم دوو شارە لەپاش ساڵی ١٩٦٤ گەیشتنە ئەڵمانیا.
- لەپاش کودەتا سەربازییەکەی تورکیا لە ١٩٧١/٣/١٢دا، کۆچی بەکۆمەڵی سیاسی کوردانی باکور دەستی پێکرد و بەشی زۆریان لەئەڵمانیا نیشتەجێ بوون.
- پاش کارەساتی شۆڕشی ئەیلول لەساڵی ١٩٧٥دا، کۆمەڵێك کوردی تر لەئێران نەگەڕانەوە عێراق و ڕوویان لەدەرەوە کرد، کەهەندێکیان هاتنە ئەڵمانیا.
- ڕووخانی شا و دامەزراندنی کۆماری ئیسلامی لەئێران لە ١٩٧٩/٢/١١. هەڵگیرسانەوەی شۆڕشی چەکداری لەڕۆژهەلاتی کوردستان، ئەو زەمینەیەی ڕەخساند کەخەڵکێکی تر بەشێوەی کۆمەڵ و گروپ، ڕوو لەئەڵمانیا بکەن.
- جارێکی تر بەهۆی کودەتایەکی تری سەربازی لەتورکیا دژی حکومەتی (سلێمان دمرێل) لە ١٩٨٠/٩/١٣دا و پەلاماردانی کۆمەڵ و پارتە نهێنییەکانی کورد لەباکور، شەست هەزار کەس لەتورکیاوە بۆ

عەبدولسەمەدی کتێب

ئەڵمانیا هاتن، کەسێیەکی ئەوانە کورد بوون[٥].

– شـەڕی هەشـت سـاڵەی عێـراق– ئێـران لـە ١٩٨٠/٩/٢٢ تـاوەکو ١٩٨٨/٨/٨، کۆمـەڵێك کـوردی (باشـوور و ڕۆژهـەڵات)ی گەیانـدە ئەڵمانیا.

– شـەڕی براکـوژی نێوان پارتـە سیاسـییەکانی باشـوری کوردسـتان لەسەرەتای ساڵی ١٩٨٣دا، کۆمـەڵێك خـەڵکی تـری لەخـەبات سارد کـردەوە و ناچـاری کـردن بـچنە دەرەوە... هەنـدێك لەوانـە هاتنـە ئەڵمانیا.

– دەستپێکردنی شەڕی چەکداری بەسـەرکردایەتی (پـارتی کرێکـارانی کوردستان– PKK) لەباکوری کوردسـتاندا لەسـاڵی ١٩٨٤ و ئاشـکرا بـوونی ڕێکخـراوە نهێنییـەکان، کۆمـەڵێك کـوردی وەك پەناهەنـدەی سیاسی گەیاندە ئەڵمانیا.

– کارەسـاتی هەڵەبجـە لـە ١٩٨٨/٣/١٦ و داگیرکردنـی کوێت لەلایـەن عێـراق لـە ١٩٩٠/٨/٢ و شـەڕی هاوپـەیمانان بـۆ دەرکردنـی عێـراق لەکوێت و ڕاپەڕینی بەهاری ١٩٩١ و شـەڕی نـاوخۆی کوردستان لـە (١٩٩٤–١٩٩٨) و گـــەمارۆی ئـــابووری لەســـەر عێـــراق و هەڵوەشـاندنەوەی کۆمارەکـانی سـۆڤیەتی جـاران لـە ١٩٩١/٨/١٨ و...تاد.. ئەمانە زەمینە خۆشکەربوون، بـۆ ئـەوەی هـەزاران کـورد بەکۆمــەڵ بەسەرپــشتی گەمییــەکان و بەڕۆیــشتن و بەکامیۆنــە بارهەڵگرەکانـەوە، بەشێوەی قاچاغ بگەنـە ئـەڵمانیا و، لـەوێ وەك پەنابەری سیاسی و مرۆیی نیشتەجێ بن.

لەئێـــستادا ســـەرەڕای نـــەبوونی ئامـــارێکی ڕەسمـــی دانپیانـــدراو، بـــەگوێرەی بۆچـــوون و، ڕاگەیانـــدنی کۆمەڵـــە و ڕێکخـــراوە کـــوردی و ئەڵمانییـــەکان، نزیکـــەی (٨٠٠) هـــەزار تـــا ملیۆنێـــك کـــوردی هـــەموو پارچەکان لەئـەڵمانیادا نیـشتەجێن، کەنـەوەد هـەزارێك لەوانـە خـەڵکی باشوری کوردستانن.

عەولانەمەی ئێیێ

جوگرافیای بڵاوکراوەکان

بەشی زۆری گۆڤار و ڕۆژنامەکان، شوێنی دەرچوونیان شاری (بەرلین)ە، بەو سیفەتەی شارێکی گەورە و پایتەختە و شوێنی زۆربەی دام و دەزگا کولتوری و سیاسی و ڕەسمیەکانە... زۆربەی کوردەکانی هەموو پارچەکانیش لەو شارەدا نیشتەجێن. نوێنەرایەتی بەشی زۆری پارتە کوردییەکانیش لەو شارەدا جێگیر بووینە. بۆیە شتێکی ئاساییە لە (١٠٣) ناونیشانی شوێن زانراودا (٣٣) دانەیان بەڕێژەی (٣٢٪) لەبەرلین دەرچووبن پاش (بەرلین)یش، (کوێلن) بەدووەم شوێن دێت، لەبارەی چڕی و پێگەی بڵاوکراوەکان. (١٤) ناونیشان بەڕێژەی ١٣,٦٪ لەو شارەدا دەرچووینە. ئەوەی جێگای سەرنجە، بەشی زۆری ئەو بڵاوکراوانەی کە (پارتی کرێکارانی کوردستان) دەریکردوون، یان بەشێوەیەك لەشێوەکان، سەر بەدامودەزگا کولتوورییەکانی سەر بەو پارتەن، لەشاری (کوێلن) دەرچووینە. (١٠) دانەی تر، بەڕێژەی ٩,٧٪ لەشاری (بۆن) دەرچووینە. (٥) دانە بەڕێژەی ٤,٨٪ لە (فرانکفۆرت) دەرچووینە. (٤) دانە بەڕێژەی ٣,٨٪ لەشاری (میونشن) دەرچووینە. چوار دانەی تریش بەهەمان ڕێژە لەشاری (نورنبێرگ) دەرچووینە.

پاش ئەو شارانەش، لەکۆمەڵێك شار و شارۆچکەی تری ئەڵمانیادا، لەنێوان (١-٣) دانە لەهەر یەکێك لەو شارانەدا: (هایدلبێرگ، کیل، دوسلدۆرف، ماربۆرگ، کایزەرلاوتن، دارمشتاد، دۆرتمۆند، بریمن، هانۆڤەر، نۆیسنبێرگ، میولهایم، کاسباخ ئۆلنبێرگ، ئێسن، بوخوم، گێلزن کێرشن، ئوسنابرۆك، لایبزیك، یێنا، هامبۆرگ) دەرچووینە.

ئەوانەی شوێنی دەرچوونیشیان بۆمان ساغ نەبوویتەوە، دەگەڕێتەوە بۆ ئەوەی:

- هەندێك لەو ناونیشانانە، لەبەر پاراستن و ئاشکرا نەبوون، لەهەندێك لەقۆناغە سەختەکاندا، ناونیشان و شوێنی دەرچوونی بڵاوکراوەکانیان دەست نیشان نەکردووە.

- هەندێکی تریان، لەوانەیە ئەدرەسی تەواویشیان هەبووبێت، بەڵام من نەمتوانیوە ژمارە ئۆرگیناڵەکان دەست بخەم... لەو سەرچاوانەی کەوەریشم گرتوون، هەر ئەو زانیارییانەم دەست کەوتووە.

خاوەنی بڵاوکراوەکان

وەك سەرەتا یەکەم بڵاوکراوەی کوردی لەئەڵمانیا، لەلایەن کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا، دەرچووە... دواتر بەهۆی ئاوارەبوونی بەشێك لەئەندام و لایەنگرانی پارتە سیاسییەکانی کوردستان (بەهەر چوار پارچەکەیەوە) و، گیرسانەوەیان لەئەڵمانیادا، ئەو کەسایەتیانە، لەپێناو گەیاندنی پەیامی پارتەکانیان بەئاوارە کوردەکان و، ڕای گشتی ئەڵمانی، پەنایان بۆ بڵاوکردنەوەی ئەو گۆڤار و ڕۆژنامانە بردووە... هەوڵی تاکەکەسی و کۆمەڵێك خەڵکی بێلایەنیش لەناو ئەو بڵاوکراوانەدا، دەبینرێن، کەهەندێك جار ناوی خۆیشیان ئاشکرا نەکردووە.

زۆر گۆڤار و ڕۆژنامە و بڵاوکراوەی تریش هەن کەخۆیان بەبێلایەن ناساندووە، بەڵام لەڕاستیدا هەوادار و لایەنگیری یەکێك لەپارتە سیاسییەکانی کوردستان بووینە و هەر ئەوانیش پشتگیری ماددی و مەعنەویان کردوون.

لێکترازانی پارت و کۆمەڵە خوێندکارییەکان، ژمارەی بڵاوکراوەکانی زێتر کردووە... بۆ نموونە، پاش نسکۆی ئازاری ١٩٧٥، چەندان پارتی کوردی و کوردستانی لەگۆڕەپانەکەدا دروستبوون... هەر یەکێك لەو پارتانە، کۆمەڵەیەکی خوێندکاری بۆ خۆی دروستکرد و لەژێر ناوی ئەو کۆمەڵ و ڕێکخراوە خوێندکاریانە دەستیان بەبڵاوکردنەوەی گۆڤار و ڕۆژنامەی هەمەچەشنە کرد.

هەروەها لەناو ئەو ڕێکخراوانەدا، پارت و دەزگای (ئۆلی)یش نموونەی: ناوەندەکانی ئێزیدییەکان و، حەرەکەتا ئیسلامی

کوردســتان– بــاکوور و، پاتیــا ئیــسلامیا کوردســتانیٚ– ڕۆژئــاوا و، فیدراسـیۆنی کۆمەڵـەی عەلەوییـەکان و، مزگـەوتی (گێلـزن کریـشن)ی کوردەکـانی باشـوور، دەبینـرێن... هـەموو ئەوانـە، گۆڤـاری تایبـەت بەخۆیان دەرکردووە.

گـرنگترین ئـەو (پـارت و، ڕێکخـراو و، کۆمـەڵ و، ناوەنـد)انـەی کەبەئاشـکرا و ڕاسـتەوخۆ سەرپەرشـتی ئـەو بڵاوکراوانـەیان کـردووە، بریتین لەم لایەنانە:

١– کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەڵمانیا.

٢– یەکێتی نەتەوەیی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا– نۆکسە.

٣– کۆمەڵەی ئازادی و ژیانەوە و یەکێتی کورد– کاژیك.

٤– کۆمەڵەی شۆڕشڤانیٚ کوردێن تورکیایێ– هەڤرا.

٥– ڕێکخستنا ڕزگاریا کوردستان.

٦– گرێدایا مارکسیستێن کورد.

٧– کۆنفیدراسیۆنی جیهانی خوێندکارانی ئێران.

٨– ڕێکخراوی لاوان و خوێندکارانی دیموکراتی ئێران.

٩– پارتا سۆسیالیستا کورد– سوریا.

١٠– فیدراسیۆنی کۆمەڵەی کارکەرێن کوردستان– کزمکار.

١١– کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لەدەرەوەی وڵات– ئەکسا.

١٢– یەکێتی نیشتمانی کوردستان.

١٣– ڕێکخراوی کاوە– باکوری کوردستان.

١٤– یەکێتی خوێندکارانی سۆسیالیستی کورد لەئەوروپا– سۆکسە.

١٥– کۆمەڵەی یەکێتیا کوردێن سوریێ.

١٦– کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستان– سەر بە PKK.

١٧– پارتی کرێکارانی کوردستان– PKK.

١٨– یەکێتی خوێندکاران و لاوانی کوردستان لەئەوروپا– یۆکسی.

١٩– یەکێتیا دیموکراتێن کوردستان– باکوری کوردستان.

٢٠– خاچی سووری ئەڵمانی.

٢١- ئینستیوتی کورد لەبۆن.
٢٢- کۆمیتەی کوردستان.
٢٣- کانونی هونەر و ئەدەبیاتی کرێکارانی کوردستان.
٢٤- کۆمەڵەی پزیشکانی کوردستان لەئەوروپا.
٢٥- یەکێتی ڕەوشەنبیرێن ولات پارێزێن کوردستان.
٢٦- سەنتەری ئەرشیفی کوردستان.
٢٧- کۆمەڵەی کولتووری کوردی- هایدرلبێرگ.
٢٨- کۆمەڵەیا جوانێن کوردستانێ- کۆم جوان.
٢٩- پارتیا هەڤگرتنا گەلێ کورد ل سوریا.
٣٠- حەرەکەتا ئیسلامی کوردستان- باکور.
٣١- یەکێتیا ژنێن کوردستان- کۆم ژن.
٣٢- یەکێتی ژنانی وڵاتپارێزی کوردستان(٦).
٣٣- ناوەندی لێکۆڵینەوەی کوردی لەئەڵمانیا- بۆن.
٣٤- ئاژانسی هەواڵی کوردستان.
٣٥- میدیکۆ ئەنتەرناشنال.
٣٦- ناڤەندا ئۆلا ئێزیدی.
٣٧- ناوەندی مافی مرۆڤی نێونەتەوەیی بۆ کوردستان- IMK.
٣٨- پارتی دیموکراتی کوردستان- باشور.
٣٩- کومەلا دیموکراتێن کوردێن سوریێ ل ئەڵمانیا.
٤٠- فیدراسیۆنی کۆمەڵا عەلەوییەکان.
٤١- کۆمەڵەیا ژنێن دیموکرات و نەتەوەیی.
٤٢- پارتیا ئیسلامیا کوردستانێ- PIK- ڕۆژئاوای کوردستان.
٤٣- یەکێتی لاوانی کوردستان (YCK)- باکور.
٤٤- ئینستیوتیا کوردی ژ بۆ لێکۆڵینێن زانستی- بەرلین.
٤٥- پارتیا سۆسیالیستا کوردستان- باکور.
٤٦- مانگی سوری کوردستان.
٤٧- یەکێتیا دەمۆکراتا کوردستانا سوریێ.

هەوالنامەی کتێب

٤٨- یەکێتی کۆمەڵە کوردییەکان لەئەڵمانیا- یەك کۆم.

٤٩- مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان- بەرلین.

٥٠- یەکێتیا حقوق ناسێن کوردستانێ- باکور.

٥١- کۆمەڵەی زانستخوازانی کوردستان- لقی ئەڵمانیا.

٥٢- پارتی سۆسیالیستی کورد- پاسۆك.

٥٣- پارتی یەکێتی دیموکراتی کوردی سوریا (یەکێتی).

٥٤- یەکێتیا ئێزیدیان.

٥٥- پارتیا دیموکراتا کوردستانێ- باکور.

٥٦- کۆڕی هونەری لاوانی شۆڕش- ڕۆژهەڵات.

٥٧- حزبی سۆسیالیستی دیموکراتی کوردستان- باشور.

٥٨- یەکێتیا نووسەرانی کورد- ڕۆژئاوا.

٥٩- سەنتەری لێکۆڵینەوەی ستراتیژی کوردستان لقی ئەوروپا- باشور.

هەواڵنامەی کتێب

سەرپەرشتیکاران

لەبەر ئەوەی بەشی زۆری بڵاوکراوەکان لەقۆناغی جۆربەجۆر و، سەخت لەڕووی ئەمنی و سیاسییەوە دەرچووینە و دام و دەزگا سیخوڕییەکانی دەوڵەتە داگیرکەرەکانیش لەو وڵاتەدا دەست ڕۆیشتوو بووینە، نەتوانراوە ناوی تەواوی کارگێڕ و سەرپەرشتیکاران لەسەر بڵاوکراوەکاندا بنووسرێت.. هەندێك جاریش، کۆمەڵە خەڵکێك لەپارتێکی کوردی جیابوونەتەوە و بۆ گوزارشت کردن لەبۆچوونەکانیان، بڵاوکراوەیەکیان دەرکردووە و کۆمەڵێك بابەتی وەك: (ناو زڕاندن و، جنێو و، تۆمەت خستنەپاڵ و...تاد) یان، بڵاوکردۆتەوە... لەو کاتەدا جورئەتی ئەوەیان نەبووە ناوی تەواوی خۆیان لەسەر بڵاوکراوەکاندا بنووسن... لەگەڵ ئەوەشدا، بەهۆی سۆراغ و پرسیارکردن، توانیوومانە بەشێك لەکارگێڕ و

سەرپەرشتیکارانی ئەو بڵاوکراوانە ساغ بکەینەوە و، بۆ مێژوو تۆماریان بکەین. هەندێکی تریشیان، ناوی تەواو، یان بەشێوەی پیت و نازناو دەبینرێن... ئەوانەش زێتر ئەو بڵاوکراوانە دەگرێتەوە کەلەدوای نەوەدەکانی سەدەی ڕابردوو، دەرچوووینە... هەرچۆنێك بێت، تائێستاکە ئەو ناوانەمان بۆ ساغ بۆتەوە کەڕۆڵێکی بەرچاویان هەبووە لەئامادەکردن و سەرپەرشتی کردنی ئەو بڵاوکراوانە، کەهی وایان تێدایە بەشدارییەکی کارای لەدەرکردنی چەند بڵاوکراوەیەکدا کردووە...

ڕێکخستنی ناوی نووسەرەکانیش بەگوێرەی زنجیرەی ساڵی دەرچوونی بڵاوکراوەکان، پۆلینمان کردوون، کەئەمانەن:

(حەمرەش ڕەشۆ، د. جەمال نەبەز، ئەندازیار بروسکە ئیبراهیم، د. کەمال فوئاد، محەمەد ئوزون، خەدیجە یەشار، شەفیق دوندار، د. لاوچاك ئەحمەد فەهمی، کوردۆ عەلی، محەرەم حەسەن (جانکورد)، عەبدولمونئمین دەشتی، د.گ.یەکتا، جەزا نهار، خۆشەوی کەمال محەمەد، جەزا چنگیانی، هەڵۆ بەرزنجی، د. حەسەن حەمە عەلی، حەسەن ئۆزگول، دڵبەخوین دارا، د.م.ڕەشۆ، خالید حەسۆ، د. یوسف، ئەبوسەلام، د. ئیبراهیم، د. حوسێن، زوبەیدە، زەرین، بەلگین، مەتین ئینجەسوو، نزار خەیلانی، شێخ دەروێش حەسۆ، ئەردال ئێر، عیرفان دائیۆغۆ، تورکەر ئالب، حەسەن، ج. ئەرسەلان، فەرەیدون قازی، تەنگەزار مارینی، شەوقی عیسا، سەعید چیا، هاوار تۆرنێ جەنگی، محەمەد دۆغان، یوشەن لاشەر، ك. خاسۆپێت، خ. چەلکەر، باقی ئیشچی، بورهان چەلیك، پێشرەوی سەید برایمی، د. مەمۆ ئۆسمان، د. خەلیل جوندی، عومەر چەلیك، جەنگیزخان عومەر، سوبحی خدر حەجۆ، میرزا حەسەن ئەلدنادی، هەڤاڵ ئەبوبەکر، فریاد عەزیز، تاریق فەقێ عەبدوڵڵا، سالمێ جاسم، کەریمێ بیانی، عەبدولڕەحمان مزوری، موحسین ئۆسمان، سیامەند حاجۆ، نەجیب باڵایی، ئەنوەر محەمەد ئەحمەد، تاهیر بەرهون، تاهیر حیکمەت، حەسەن ماوەرانی، حوسێن

بەخشی، مەنسور سەدیقی، هەژین، تەها حەمەخان، مەریوان زڕگوێزی، فەیسەڵ ئاکای، م. دەمیر، ئە.هـ. بۆزکورت، حوسێن.ج.ج، ر. دینج، سەرفراز نەقشبەندی، مەجیدێ حەسۆ، ئاراس نوری، سەرهەد غەفووری، باوکی ساڤین، د. نازەنین جاف، پرشنگ کاکەیی، هەورامان عەلی، مەریوان مەحمود، د. عەبدولمەجید شێخۆ، سەربەست ئاکرەیی، فەرەیدون مرادیانی، محەمەد ئەمین پێنجوینی، کاکشار ئورەمار، هیڤی بەرواری، ڕزگار هەمەوەندی، دابان هەمەوەندی، دلێر تاڵەبانی، رێناس نەورۆزی، فوئاد عەلی دۆست، خەرامان عەلی دۆست، لوقمان ئەیامی، ئەحمەد دەشتی، ف. مەلیك ئایكۆچ، فەوزی ئۆزمەن، فەریدهان، ژیر دلۆڤان، حەلیم یوسف، سەبری ئاگر، ماشەڵڵا ئۆزتورك، حوسێن رەسوڵ حەوێز، حەیدەر عومەر، حەمەزیاد مەولود، ئازاد وەرتی، ئیبراهیم جەلال، سالار حەمەسوور باسیرە، سەردار عەبدولکەریم، قادر مینە (قادر وەرتی)، ڕۆژهات ئامێد، دانا عەلی، ڤینۆس فایەق، زمكان عەزیز، نزار جاف، جووتیار دارفرۆش، مستەفا چوارتایی، فادل ئەزچێلێك، سیروان حاجی بەرکۆ، سلێمان ئالیخانی، ز. پیرکەمال، سەیدخان قورەیش، مستەفا ئیبراهیم، حەسەن یاسین، فەیسەل عەلی، رێکەوت ئیسماعیل، نەجاتی عەبدوڵڵا، ئەنوەر قادر محەمەد، ئەنوەری سوڵتانی،......).

هەواڵنامەی کتێب

حەمرەش ڕەشۆ[٧]

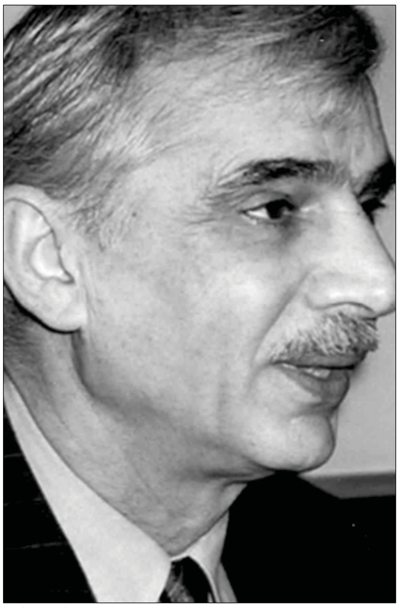
حەمرەش ڕەشۆ

لەبەر ئەوەی ئەو نووسەر و ڕۆژنامەنووس و سیاسەتمەدارە بەیەکەم کەس دەژمێردرێت کەتوانیویەتی یەکەمین بڵاوکراوەی کوردی (هێڤیا وەلێت)، لەئەڵمانیادا دەربکات و دوای ئەو سەرەتایەش لەپاڵ کاری سیاسییەوە تاڕۆژی کۆچکردنی، بەردەوام بووە لەکاری ڕۆژنامەنووسیدا، بۆیە بەپێویستمان زانی ئاورێکی لێبدەینەوە و کورتەیەك لەژیانی تۆمار بکەین.

– ناوی تەواوی (حەمدی تورانلی)یە و باوکی بە (حەمرەش) بانگی کردووە، دواتر بۆتە نازناوی... لە ١٩٣٩/٢/١١، لەبنەماڵەیەکی دیاری کورد پەروەر لەگوندی (ساکۆ)ی سەر بەقەزای (کۆلیك)ی سەر بەویلایەنی ئەدییەمان (سەمسوور) لەدایکبووە. لەبنەماڵەی میر محەمەدی نەوەی سەرۆك عەشیرەتی (ڕەشوان) بووە. ناوبراو ڕۆڵەی خێزانێك بووە کەلەبزووتنەوەی کوردایەتیدا ڕۆڵێکی گرنگی بینیووە... بەدر ئاغای باپیری یەکێك بووە لەو ڕێبەر و کەسایەتییانەی کەلەساڵی (١٩١٩)دا، لەبەردەم مستەفا کەمال (ئەتاتورك)دا، داکۆکی لەسەر مافی کورد کردووە.

– خوێندنی سەرەتایی (١٩٤٦–١٩٥١) و، ناوەندی (١٩٥٤–١٩٥٧) لە (کۆلیك) تەواو کردووە.

– لەساڵانی (١٩٦١–١٩٦٣)دا، لەئەستەنبوڵ و ئەنقەرە، زانستی

(یاسا)ی خوێندووە.

- لەسالآنی (١٩٥٧-١٩٦٢)دا، وەك ڕۆشنبیرێكی وریا، لەڕۆژنامە توركییەكاندا، زۆر بابەتی لەسەر مێژوو و كێشەی نەتەوەیی كورد نووسیوە.
- لەساڵی (١٩٦٣)دا، بیست و سێ كورد بەتاوانی دامەزراندنی (كوردستانێكی سەربەخۆ) فەرمانی دەستگیركردنیان بۆ دەردەچێت، كەیەكێك لەوانە (حەمرەش) دەبێت و لەم ساڵەوە لەتوركیا دەردەكەوێت و دەگاتە سویسرا... دوای ئەوە، هەر لەو ساڵە لەئەڵمانیا نیشتەجێ دەبێت.
- ئەو كاتەی ناوبراو گەیشتە ئەڵمانیا، ژمارەی كوردەكان لەو وڵاتەدا، خۆی لە (٢٠-٣٠) كەس دەدا. هەر ئەو ساڵە بووە ئەندامی كۆمەڵەی خوێندكارانی كورد لەئەورووپا (KSSE)، كەلەساڵی (١٩٥٦)دا، دامەزرابوو.
- هەرچەندە ناوبراو خەڵكی باكور بوو، هەستی كوردایەتی وایكرد كەلەساڵی (١٩٦٤)دا پەیوەندی بە(پارتی دیموكراتی كوردستان- عێراق)ەوە بكات.
- لە ١٩٦٥/٩/٣دا، لەشاری (شتوتگارت)، پارتی دیموكراتی كوردستان- باكور، بەسەرپەرشتی (حەمرەش)، (كۆمەڵەی خوێندكار و كاركەرێن كوردستانێ باكور)، دادەمەزرێنێت... كەئەو كۆمەڵەیە ئەوەندە تەمەنی درێژ نەبووە.
- لە ١٩٦٨/٩/٢١دا، لەگەڵ دوو هەڤاڵی تردا، (كۆمەڵەی تێكۆشەرێن كوردستان- باهۆز)ی دامەزراندووە. (باهۆز)، خەباتێكی بەرچاوی هەبووە لەڕیسوا كردنی هێرشەكانی توركیا بۆ سەر گەلی كورد... هەربۆیە ئەو ڕژێمە هەوڵی داوە بڵاوكراوەكانی ئەو كۆمەڵەیە قەدەغە بكات.
- لەساڵی ١٩٦٨دا، مانگی سووری كوردی دامەزراندووە.
- لەساڵی (١٩٧٩)دا، كۆمەڵەی (یەكێتیا دەموكراتێن كوردستانێ)

هەواڵنامەی كتێب

دامەزراندووە.

- لەساڵی ١٩٨٦دا، پارتی دیموکراتی کوردستان- ڕێکخستنی نەتەوەیی، دامەزراندووە.
- لەساڵی ١٩٨٨دا، لەگەڵ هەشت پارتی کوردستانی تردا، (تەڤگەرا ڕزگاریا کوردستانێ)ی دامەزراندووە.
- لەئەڵمانیاش، لەپاڵ خەباتە سیاسی و کولتوورییەکەی، درێژەی بەخوێندن داوە و لەساڵانی (١٩٦٧-١٩٧٥)دا بەشی ئابوری لەزانکۆی (ئازاد)ی بەرلین تەواو کردووە.
- لەئەڵمانیادا، حەمرەش یەکەم وەرگێڕی ڕەسمی (سوێندراو)ی زمانی کوردی بووە. بۆ دابینکردنی بژێوی ژیان بەتایبەتیش کەخوێندکار بووە لەزانکۆ، لەساڵانی (١٩٧٠-١٩٧٩) کاری مامۆستایی و وەرگێڕی زمانی کوردی دەکرد. لە (١٩٧٧-١٩٧٩)یش لەخوێندنگای (volkshoch schule)ی بەرلین) لە (شونەبێرگ) زمانی کوردی دەوتەوە.
- لەبواری چالاکیە ئەدەبی و ڕۆشنبیرییەکانیشدا، نەخشی حەمرەش دیار بووە... لەساڵانی (١٩٦٣-١٩٦٥)دا، سێ ژمارەی گۆڤاری (هیڤیا وەلێت)ی دەرکردووە... لە (١٩٦٥-١٩٧٠)ش هەشت ژمارەی گۆڤاری (چیا)ی دەرکردووە... لەساڵی ١٩٨٣دا، گۆڤاری (دەنگی یەکێتیێ)ی ئۆرگانی (یەکێتیا دەموکراتێن کوردستان) دەردەکات و تاساڵی (١٩٨٩) بەردەوام دەبێت و یازدە ژمارەی لێ دەردەچێت٢٦

. دوای ئەوە گۆڤاری (دەنگێ باکوور) دەردەکات کەخاوەنی (پارتی دیموکراتی کوردستان- باکوور) بووە و، بایەخێکی زۆری بەژیانەوە و گەشەسەندنی زمانی کوردی بەڕێنووسی (لاتینی) دەدا.

لەساڵی (١٩٧٦)دا، هەرسێ ژمارەکەی (هێڤیا وەلێت) لەبەرگێکدا دووبارە چاپ دەکاتەوە... هەروەها لەساڵی (١٩٧٤)یش هەر هەشت ژمارەکەی گۆڤاری (چیا) لەبەرگێکدا دووبارە چاپ دەکاتەوە.

هەوالنامەی کتێب

- لەساڵی (١٩٦٧)دا، لەئەمستردام، دیوانێکی شیعری بەکوردی و ئەڵمانی بڵاو دەکاتەوە.
- لەساڵی (١٩٧٥–١٩٧٩)دا، لەپاڵ کاری تر، وەك ڕۆژنامەنووسێکی کورد، وێنەگری تەلەفزیۆنەکانی ئەڵمانیا بووە... چەندین گوتاری لەڕۆژنامە و گۆڤارەکانی ئەڵمانیادا لەسەر دۆزی کورد بڵاو کردۆتەوە... چەندین دیمانەی لەگەڵ ڕادیۆ و تەلەفزیۆنە ئەڵمانییەکاندا بڵاو کردۆتەوە.
- کاتێك کەنەخۆشی شێرپەنجەکەی بەتەواوی دەرکەوت، سەردانی نیشتمانەکەی کرد... بەڵام لەکانوونی یەکەمی (١٩٩٨) لە (ئەنکەرە) گیرا و، بۆ ماوەی (٤٥) ڕۆژ خرایە زیندانەوە... پاش ئازاد کردنیشی، (دادگای ئاسایشی نەتەوەیی لەئەنکەرە) حوکمی پێنج ساڵ زیندانیدا.
- بەم دواییەش زۆر گوتاری لەگۆڤاری (دەنگی یەکێتی ١٩٨٣–١٩٨٩) و (تەڤگەر)دا، بڵاو کردۆتەوە.
- لە ٢٠٠٢/١٢/٢٧، کاتژمێر (١٠,١٥) لەنەخۆشخانەی (مالتەزێر)ی شاری (دویسبۆرگ)، لەتەمەنی (٦٣) ساڵیدا کۆچی دوایی کردووە.
- لەڕۆژی ٢٠٠٢/١٢/٣دا، لەباکوری کوردستان و لە (کۆلیك) بەخاك سپێردراوە... تارۆژی کۆچکردنی سەرۆکی (پارتی دیموکراتی کوردستان– باکور) بووە.

زمـــان

بەشی زۆری زمانی بڵاوکراوەکان، کوردی بووینە بەهەردوو دیالێکتەکەیەوە (کرمانجی ژووروو– کرمانجی خواروو)، چونکە پەیامەکان زێتر ئاراستەی پەناهەندە کوردەکان کراوە...

لەکۆی ئەو (١٤٠) ناوونیشانەدا، (٦٥) دانەیان تەنها بەزمانی کوردی بووینە... دوای ئەوە:

- (٢١) دانە تەنها بەزمانی ئەڵمانی بووە.

– (٢١) دانــە دانــە بەزمانــەکانی کــوردی و تــورکی بووینــە... ئــەو بڵاوکراوانە، ئەو کوردانە دەریانکردوون، کەلـەباکوری کوردسـتانەوە هاتوونەتە ئەڵمانیا.

– (١٠) دانە بەزمانەکانی و کوردی و عەرەبی بووینـە... (ئـەو کوردانـە دەریانکردووە کەلەباشووری کوردستانەوە هاتوونەتە ئەڵمانیا).

– (٥) دانە بەهەرسێ زمانی (ئەڵمانی، کوردی، تورکی) بووینە.

– (٥) دانە بەهەردوو زمانی (کوردی، ئەڵمانی) بووە.

– (٣) دانە بەتەنها بەزمانی عەرەبی بووە.

– (٣) دانە بەزمانی تورکی بووە.

– (٢) دانە بەزمانەکانی (عەرەبی، کوردی، ئەڵمانی) بووە.

– (١) دانــە بــەزمانی تــورکی و ئــەڵمانی بــووە کەئــەویش (ئۆزگــور گەنجلیك) بووە.

– (١) دانە بەهەردوو زمانی (ئەڵمانی و ئینگلیزی) بووە.

– (١) دانە بەزمانەکانی (کوردی، فارسـی، ئـەڵمانی) بـووە، کەئـەویش (ئەوین) بووە.

– (١) دانە بەزمانەکانی (کوردی، ئەڵمانی، تورکی، عەرەبی) بووە، کـە ئەویش (لالشانورانی) بووە.

– (١) دانــە بەزمانــەکانی (کــوردی، تــورکی، عــەرەبی، ئــەڵمانی، ئینگلیزی) بووە، کەئەویش گۆڤاری (دەنگی ئێزیدیان) بووە.

ناوە دووبارە بووەکان

لـەکۆی ئـەو (١٤٠) بڵاوکراوەیـەدا، لەقۆناغـە جیاجیاکانـدا، گـەلێك ناونیـشان دووبـارە بوونەتـەوە کەزۆربـەیان پەیوەنـدییان بەیـەکترەوە نـەبووە، یـان درێژەپێـدەری یـەکتر نەبووینـە. خوێنـەر لەمیانـەی خوێندنەوەی ناوەڕۆکەکاندا ئەو ڕاستییەی بۆ دەردەکەوێت بـۆ بەرچاو ڕوونی دەستنیشانی چەند ناوێکی دووبارە بـۆوە دەکـەم، کەلـەڕووی (کـاتی دەرچـوون، زمـان، جـۆر، لایـەنی سەرپەرشـتیکار)دا، هـیچ

سەرەداوێك بەیەكتریانەوە نابەستێتەوە.. نموونەی:

*** یەكەم:**

- **خوێندكاری كورد:** یەكێتی نەتەوەیی خوێندكارانی كورد لە ئەورووپا– نۆكسە، یەكەم ژمارەی لەساڵی ١٩٦٦دا، دەركردووە، ئەو كۆمەڵەیە سەر بەڕێكخراوی نەتەوەخوازی (كاژیك) بووە.
- **خوێندكاری كورد:** ڕێكخراوی خوێندكارانی سۆسیالیستی كورد لەئەورووپا– سۆكسە، لەساڵی ١٩٨٢دا دەریكردووە. ئەو ڕێكخراوە خوێندكارییە سەر بە (پارتی سۆسیالیستی كورد– پاسۆك) بووە.

*** دووەم:**

سێ گۆڤار بەناوی (ژیان)ەوە دەرچوونە كەئەمانەن:

- **ژیان:** گۆڤارێك بووە، كۆمەڵەی پزیشكانی كوردستان لەئەورووپا لەساڵی ١٩٨٦دا، دەریانكردووە.
- **ژیان:** گۆڤارێك بووە (یەكێتیا ژنێن كوردستان– یەك كۆم) لەساڵی ١٩٩١دا، دەریانكردووە. سەر بەڕێكخراوەكانی (PKK) بووە.
- **ژیان:** گۆڤارێكی سیاسی و كولتووری تایبەت بەژنان بووە، بەشی ژنان لەڕێكخراوی (كۆمكار)، بەزمانەكانی (كوردی، توركی، ئەڵمانی) لەشاری (كوێلن) دەریكردووە.

*** سێیەم: دوو بڵاوكراوە بەناوی (هاوار) دەبینرێن كەئەمانەن:**

- **هاوار:** بڵاوكراوەیەك بوو، (یەكێتیا دەموكراتا كوردستانا سوریێ)، بەزمانی كوردی (ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی لەساڵی ١٩٩٧دا دەریكردووە.
- **هاوار:** بڵاوكراوەیەكی ڕۆشنبیری گشتی بووە لەسەر شێوەی گۆڤار، بەزمانی كوردی (ڕێنووسی ئارامی)، كوردەكانی ڕۆژهەڵات لەساڵی ١٩٩٧دا، لەشاری (ئێسن) دەریانكردووە.

شەهرەزووری مێدیا

* **چوارەم: دوو ناونیشان بەناوی (روناهی)یەوە دەبینرێن کەئەمانەن:**

- **روناهی**: کۆمەلا شۆرشڤانێن کوردێن تورکیا لەساڵی ١٩٧١دا دەریانکردووە.
- **روناهی:** گۆڤارێك بووە بەزمانی (کوردی و ئەڵمانی) لەساڵی ١٩٩٢دا دەرچووە.

جۆری بڵاوکراوەکان

بۆ دەستنیشان کردنی جۆری بڵاوکراوەکان، جۆرە ئاستەنگێك دێتە پێشەوە، چونکە هی وایان تێدا بووە لەچەند ژمارەیەکدا ناسنامەی گۆڤاری هەبووە، دوای ئەوە لەچەند ژمارەیەکی داهاتوودا، خۆی بەگۆڤار ناساندووە... یان، نووسیوویانە: رۆژنامە... کەچی بەپێی پرەنسیپەکانی پێناسەی رۆژنامە، ئەو جۆرە بڵاوکراوانە، بەهیچ جۆرێك ناکەونە خانەی (رۆژنامە).. لەو حاڵەتەشدا، جۆرە تەمومژ و ئاستەنگێك بۆ ئەو کەسانە دێتە پێشەوە، کەخەریکی ساغکردنەوە و، بەئەرشیفکردنی گۆڤار و رۆژنامە کوردییەکانن.

بەپێی ئەو پێناسانەی کەلەسەر بەرگی بڵاوکراوەکاندا دەبینرێن. یان پاش لێوردبوونەوە، ژمارە و رێژەی جۆری بڵاوکراوەکان، بەم شێوەیە کەوتنەروو:

لەو (١٤٠) بڵاوکراوەیەدا:

- (٨٣) دانەیان، بەرێژەی (٥٩,٢٪)، ناسنامەی گۆڤاریان وەرگرتووە.
- (٣٥) دانەیان، بەرێژەی (٢٥٪)، ناسنامەی بڵاوکراوەی وەرگرتووە.
- (١٣) دانەیان، بەرێژەی (٩,٢٪)، ناسنامەی رۆژنامەی وەرگرتووە.
- (٣) دانەیان، بەرێژەی (٢,١٤٪)، ناسنامەکەیان لەنێوان (رۆژنامە و گۆڤار) دایە.

هەولێرنامەی کتێب

- (٢) دانـەیان، بەڕێـژەی (١,٤٢٪)، ناسـنامەی (مانگانـە)ی هەیـە کەئەویش مانگنامەکانی (سـەکۆ- ١٩٩٦) و (کوردسـتان- بـەرلین- ١٩٩٨)ە.
- (٢) دانـــەیان، بەڕێـــژەی (١,٤٢٪)، ناســـنامەی هەواڵنامـــەیان وەرگرتووە.
- دانەیەکیش ناسنامەی (وەرزنامـە) و، دانەیـەکی تریشی ناسنامەی لەنێوان (مانگانە و ڕۆژنامە) دابووە.

ساڵە دەوڵەمەندەکان

وەك ئاشکرایە، یەکەم بڵاوکراوەی کوردی لەئەڵمانیا (هیڤیا وەلێت- ١٩٦٣) بـووە و، دوا بڵاوکـراوەش کـەڕووپێوی کتێبەکـەی ئێمـەی گرتۆتەوە، ڕۆژنامەی (یەنی ئۆزگور پۆلەتیکا- ٢٠٠٦) بووە.

زۆرتـرین ژمـارەی بڵاوکراوەکـان لەسـاڵەکانی (١٩٩٣) و (١٩٩٧)، دەرچـوونە و دەتـوانین بەسـاڵە دەوڵەمەنـدەکانیان ناوزەنـد بکـەین، کەلەساڵی (١٩٩٣)دا، (١١) ناونیـشانی تـازەو، لەساڵی (١٩٩٧)یـشدا، (١٠) ناوونیـشان دەرچـوونە. دوای ئـەو دوو ساڵە، لەسـاڵی (١٩٩٨)دا (٩) دانە دەرچووە. لەساڵی (١٩٩٥)یشدا، (٨) دانە دەرچووە. جگە لــەو ســاڵە دەوڵەمەندانــەش، لەســاڵەکانی (١٩٧٢، ١٩٧٣، ١٩٧٤، ١٩٧٥)دا، هــیچ بڵاوکراوەیــەکی تــازە دەرنەچــوونە، لەســاڵی (١٩٧٦)ەوە، (بێجگە لەساڵی (١٩٨٧)، کە هیچ بڵاوکراوەیـەکی تـازەی لێدەرنەچــووە)، تــاوەکو ســاڵی (٢٠٠٦) لەهــەموو ســاڵەکاندا، بڵاوکراوەیەکی تازە هەر دەرچووە، ئەگەر سێ و چواریش نەبوو بێت.

قەبارە

لەبـەر ئـەوەی بەشـی زۆری بڵاوکراوەکـان، لەسـاڵانی شەسـت و حــەفتاکان و هەشــتاکان، لــەڕووی ژمــارەی لاپەڕەکانــەوە، هــەژار

هەواڵنامەی کتێب

بووینـه... واتـه چـەند لاپەڕەیـەك بووینـە، تـاوەكو بەئاسـانیش بـڵاو بكرێنەوە، پەنا بۆ فۆتۆكۆپی بردراوە... بـۆ مەسـەلەی كۆپیكردنیش، باشترین و ئاسانترین قەبارە، لاپەڕەی ئاسایی فۆلسكاب (A4)ە. بۆیـە دەبینین بەشی هەرە زۆری بڵاوكراوەكان، بەتایبەتیش سـەرەتاییەكان، ئـەو جۆرە قـەبارەیان وەرگرتـووە. دوای ئـەو قەبارەیـەش (A5) دێـت كـەنیوەی (A4)ە. هەنـدێكی تریـشیان قەبارەكـەیان لـەنێوان (A4) و (A5) دایـە. واتـە لـە (A4) بـچووكتر و لـە (A5)یـش گـەورەتر بووینـە. چـەند دانەیـەكی كـەمیش نموونـەی: (بەشـێك لـەژمارەكانی دەنگـی كۆمكار، سەرخوەبون، بـەرخودان، ئۆزگور پۆلـەتیكا، زایەڵـە، بەشـێك لەژمارەكانی سەكۆ، كوردستان– بەرلین ١٩٩٨، قەندیل، پەیامی كورد، یـەنی ئۆزگـور پۆلـەتیكا)، قەبارەكـەیان (A3) و، بگـرە گـەورەتریش بووینە.

بەرچاو ڕوونی

بۆ ئەوەی خوێنەر لەكاتی خوێندنەوەی ئەو كتێبـەدا، زانیارییـەكانی بەشێوەیەكی ڕێكوپێك دەست بكەوێت، بڵاوكراوەكانم لەسـەر بنچینەی (كـاتی دەرچـوون) پـۆلین كـردووە. دوای ئـەوەش، لەبەشـێكی تـردا، لەسەر بنچینەی (ئەلف و بێـی) كـوردی، بڵاوكراوەكـانم لەخـشتەیەكدا، كۆكردۆتەوە.

– لەساڵەكانیشدا، بۆ پاش و پـێش كردنـی بڵاوكراوەكـان، ڕەچاوی مانگی دەرچوونیان كراوە، بۆ نموونە: بڵاوكراوەی (ب) لەمانگی ئاب و، بڵاوكراوەی (ن) لـەمانگی ئـازار و، بڵاوكـراوەی (ش) لـەمانگی كـانوونی دووەمدا، دەرچـووینە... مـن هـاتووم بـەم شـێوەیە، پـۆلینم كـردوون: (ش، ن، ب).

– ئەگەر لەسەر بڵاوكراوەكانـدا تـەنها سـاڵی دەرچـوون هـەبووبێت، ئەوا خراونەتە دوا زنجیرەی بڵاوكراوەكانی ئەو ساڵە... خۆ ئەگـەر سـێ چوار ناونیشانیش لەیەك ساڵدا، تەنها ساڵی دەرچـوونیان هـەبوو بێـت،

هەواڵنامەی دێتر

ئەوا لەو حاڵەتەشدا، لەسەر بنچینەی (ئەلف و بێی) کوردی پۆلێن کراون.

– ئەو بڵاوکراوەی دەرچوونی یەکەم ژمارەم بۆ ساغ نەبووبێتەوە، ژمارە بەردەستەکەی کراوەتە ساڵی دەرچوون... بۆ نموونە: ژمارە (٧)ی گۆڤاری (ك) لەگەڵ بڵاوکراوەکانی ساڵی ١٩٧٩دا پۆلێن کراون، چونکە ژمارە (٧)ی ئەو گۆڤارە لەو ساڵە دەرچووە.

– لەدەستنیشانکردنی ئەو دیالێکت و ڕێنووسانەی کەبڵاوکراوەکانی پێ نووسراوەتەوە، بەو شێوەیە تۆمارمان کردوون:

١– کرمانجی خواروو: بەمەبەستی (سۆرانی)، یان ئەو دیالێکتەی کەبەشێك لەکوردەکانی باشوور و ڕۆژهەڵات بەکاری دەهێنن، بەکارهاتووە.

٢– کرمانجی ژووروو: بەمەبەستی (بادینی) یان ئەو دیالێکتەی کەکوردەکانی باکور و ڕۆژئاوا و دەڤەری (بادینان)ی باشووری کوردستان، بەکاری دەهێنن، بەکارهاتووە.

٣– ڕێنووسی لاتینی: ئەو ڕێنووسەیە کەبەپیتەکانی لاتینی دەنووسرێت، کوردەکانی باکوور و ڕۆژئاوا، پێی دەنووسن و دەخوێننەوە.

٤– ڕێنووسی ئارامی: ئەو ڕێنووسەیە کەئەمڕۆ بەپیتی (ئەبجەدی عەرەبی) دەناسرێت و، کوردەکانی باشوور و ڕۆژهەڵات، بەکاری دەهێنن.

گرفتەکان

لەدوای ساڵی دوو هەزارەوە، بیرۆکەی ئەو پرۆژەیەم لەلا گەڵاڵە بوو. لەو کاتەوە، لەهەر شوێنێك، لەناو دێری بیرەوەری و بابەت و پەراوێزە هەمەچەشنەکاندا، هەر ناوونیشانێك پەیوەندی بەو پرۆژەیە هەبووبێت، لەلای خۆم تۆمارم کردوون و، ساغکردنەوە، یان بەدواداچوونی زێترم

بۆ کردوون. لەگەڵ ئەوەشدا، کۆمەڵێك گرفتی بەرچاوم هاتۆتە پێش، کەدەکرێت هەندێکیان لێرەدا پۆلێن بکەین:

- بۆ ساغکردنەوەی ناوونیشانەکان، بەسەدان تەفۆنم کردووە، تاسەرەداوێکم دەست کەوتووە. خەڵکی وا هەبووە، ئەوەندە جوامێرانە بەدەنگ داواکارییەکانم هاتووە، کەبەکارتۆن بڵاوکراوەی دەگمەنی لەسەر حسێبی خۆی، بۆ پۆست کردووم... بەپێچەوانەش هی وا هەبووە، خۆی سەرپەرشتکاری بڵاوکراوەکە بووە، کەچی لەوەڵامی پرسیارەکانمدا ڕای کردووە و، وەڵامی یەکێك لەتەلەفۆن و ئیمێڵەکانمی نەداوەتەوە... یان ئەو دەست و ئەو دەستی پێکردووم.
- لەبەر ئەوە تیراژی بڵاوکراوەکان کەم بووینە، دەستکەوتنیان، ئەستەم تر بووە.
- ساغکردنەوەی دەرچوونی چەند ژمارە لەبڵاوکراوەکان، یەکێك بووە لەو گرفتانەی کەهاتوونەتە ڕێگام.
- زۆر کەس هەبووە، لەیەکێك لەقۆناغەکاندا، زۆر چالاك بووە، وەلێ پاش ڕاپەڕینی باشووری کوردستان و، دروستبوونی واقیعێك کەلەگەڵ خواستەکانی ئەودا نەگونجاوە، لەکار و چالاکی سیاسی و کولتوری سارد بۆتەوە و، ئێستاکە ئەوەندە ڕەشبین بووە، ئامادەش نییە ناوی بهێنرێت. زۆر زانیاری گرنگی لایە، بەڵام ئامادە نییە پێشکەشتی بکات.
- جاری وا هەبووە، کەسێکیان بۆ دەست نیشان کردووم، پاش پەیوەندیکردن، دەرکەوتووە کەزۆر شتی لابووە و، لەماڵەوە (جێگای لێ گرتبوون)، بۆیە بەکارتۆن فڕێی داون.
- هەندێك گۆڤارو ڕۆژنامە هەبووە، لەبەر پاراستنی ژیانی سەرپەرشتیکارانی، لەئەڵمانیادا دەرچووینە، کەچی ئەدرەسی وڵاتی تریان لەسەر داناون... یان تەنها یەك دوو ژمارە لەئەڵمانیادا دەرچووینە و، دواتر بۆ وڵاتێکی تر گواستراونەتەوە.

– هەندێك بڵاوكراوە، چەند ژمارەیەكیان بەناوێك دەرچووینە، دواتر ناوەكەی گۆڕاوە، بەڵام لەپیادەكردنی زنجیرەی ژمارەكاندا، هەر بەردەوامی بەزنجیرەی ژمارەی ناوە كۆنەكە داوە.

– خوول، گرفتێكی تری بەردەم ئەو پڕۆژەیە بووە. بۆ نموونە: هەندێك بڵاوكراوە ماوەیەك بەردەوام بووینە و وەستاون... پاش ماوەیەكی تر، لەخوولێكی تازەدا، لەژمارە (یەك)دا، دەستیان پێكردۆتەوە... یان هەندێك بڵاوكراوەی تر، لەهەر ساڵێكی تازەی تەمەنیاندا، زنجیرەی ژمارەكان لەیەكەوە دەست پێكردۆتەوە... لەو حاڵەتەشدا، زۆر ئەستەمە تۆ بتوانیت سەرجەم ژمارەكانی بەدەست بخەیت، یان زانیاری پێویستیان لەبارەیەوە بزانیت.

– دابینكردنی شوێن: بۆ هەڵگرتنی بڵاوكراوەكان و بەئاسان دەستكەوتنیان، ئاستەنگێكی تر بووە... خەڵك هەیە كۆمەڵێك كتێب و بڵاوكراوەی وەك ئەرشیف هەیە، بەڵام لەبەر نەبوونی ژووری تایبەت، ناچاربووە لەكارتۆنێكیان بكات و بیانخاتە (كەلەر) یان كۆگای لاوەكی تایبەت بەكەلوپەلی زیادەوە... لەو حاڵەتەشدا، هەموو كەسێك ئامادەنییە بۆتۆ بچێتە ئەو (كەلەر)ە، كەكورد گوتەنی: (سەری هار و ماری تێدایە)، سۆراغی ئەو داوایەی تۆ بكات.

– پەیوەندیم بەكەسانێك كردووە، كەلەنووسینەكانیاندا ئەوەندە كوردی تۆخ دەركەوتوون، كەلەپاسۆك، پاسۆك تر بووینە، كەچی بۆ ئەنجامدانی پڕۆژەیەكی دا، كەلەخزمەتی ئەرشیف و مێژووی ڕۆژنامەگەری كوردیدا، خۆیان لەداواكان دزیوەتەوە... یان گوتوویانە: (... خەریكی ماڵ گواستنەوەم، هەموو شتەكان لەكارتۆن دان و، بەزووترین كات وەڵامت دەدەمەوە...). پاش تێپەڕبوونی چەندین ساڵ، وەڵامەكەش هەر ئەو (وەڵامت دەدەمەوە)یە، بووە.

سەرچاوە

بۆ وەدەست خستنی سەرچاوەی پێویست، سوودم لەگەلێك كتێب و گۆڤار و ڕۆژنامە و ماڵپەر و گوتاری هەمەچەشنە بینیووە... هەروەها پەیوەندییە تەلەفۆنییەكانیشم لەگەڵ لایەنە پەیوەندیدارەكان، وەك سەرچاوەیەك بەكارهێناوە... وێرای هەموو ئەمانەش، سوودێكی باشم لەخودی ئەو بڵاوكراوانە بینیووە، كەهەندێكیان لەئەرشیفەكەی خۆمدان...

لایەنی هونەری و جوانكاری بڵاوكراوەكان

ئەو بڵاوكراوە و گۆڤار و ڕۆژنامانەی كەلەسەرەتادا دەرچووینە، لەڕووی هونەری و دیزاینەوە، زۆر سادە و ساكار بووینە، كەئەمەش بۆ هەژاری لایەنە پەیوەندیدارەكان، لەڕووی ماددی و پیشەیی دەگەڕێتەوە... ئەو فۆنتانەی كەبڵاوكراوەكانیان پێنووسراوە، زۆر كۆن و سادە بووینە. زۆر جارانیش، مانشێتە سەرەكی و لاوەكییەكان، هەر بەدەست نووسراونەتەوە لەبارەی ڕەنگەوەش، زۆربەیان بەڕەنگی ڕەش و سپی بووینە... پاش ساڵانی هەشتاكانیش، بەهۆی ئەزموون و كادیری باش و، سوود وەرگرتن لەتەكنەلۆژیای نوێ، ڕەنگ و ڕووی بڵاوكراوەكانیش جۆرە پێشكەوتنێكی تری بەخۆیەوە بینیووە، كەهەندێك لەوانە لەڕووی دیزاینەوە هیچ جیاوازییەكی لەگەڵ ئەو گۆڤارانەدا نەبووە كەلەوڵاتە پێشكەوتووەكاندا دەردەچن، پاڵپشتییەكی بەهێزی هونەری و پیشەیی و ماددیان هەیە.

ئامانجی ئەو کتێبە

تائێستاکە، بەشێوەیەکی گشتی، زۆر بابەت لەبارەی بیبلۆگرافیا و تۆماری ڕۆژنامەگەری کوردی، چ وەك گوتار، یان کتێب، بڵاوکراونەتەوە... ئەو بابەتەی کەئێمە هەڵمانبژاردووە، شتێکی ئەوتۆی لەسەر نەنووسراوە، جگە لەچەند سەرە قەڵەم و کورتە گوتار و، پەراوێزێك نەبێت... بۆیەش ئەڵمانیا بەلای ئێمەوە گرنگ بووە، چونکە:

١- ڕەوەندی کورد بەقەبارەیەکی مەزن کەئێستاکە خۆی لەنزیکەی ملیۆنێك دەدات، هەر لەسەرەتای پەنجاکانەوە لەو وڵاتەدا گیرساونەتەوە، کەبەگەورەترین ڕێژەی کورد لەدەرەوەی وڵات، لەقەڵەم دەدرێت [٨].

٢- ژمارەی ئەو بڵاوکراوە کوردییانەی لەو وڵاتەدا دەرچوونە، بەبەراورد لەگەڵ وڵاتەکانی تری ئەوروپا و ئەمەریکا، زۆر زێدەترە [٩].

٣- زۆر ناونیشان هەیە، کەبۆیەکەمین جارە من باسیان دەکەم و، زانیارییان لەسەر بڵاو دەکەمەوە.

٤- بڵاوکراوە سەرەتاییەکانی ناو ئەو کتێبە لەسەر دەستی (کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەدەرەوەی وڵات- ئەوروپا) دەرچوونە و، ئەوان ڕچەشکێنی ئەو کاروانە بوونە... لەکۆی حەڤدە کۆنگرەی ئەو ڕێکخراوە چالاکە تاوەکو ساڵی (١٩٧٥)، دوازدەیان لەئەڵمانیا بەستراوە [١٠] کەدەتوانین بەسەنتەر و چەقی خەباتی ڕێکخراوە خوێندکارییەکانیان بژمێرین.

٥- تاوەکو ببێتە کلیلێك و کارئاسانی بۆ ئەو کەسانە بکات، کەدەیانەوێت دەرگا نەکراوەکانی ڕۆژنامەگەری کوردی ئاوەڵا بکەن.

هەولێرنامەی کتێب

سوپاس و پێزانین

لەپەراوێزی زۆربەی بڵاوکراوەکاندا ئاماژەم بەسەرچاوەکان کردووە و، ناوم هێناون، لەگەڵ ئەوەشدا ڕێزێکی زۆرم بۆ ئەو بەڕێزانە هەیە، کەبەپێی توانای خۆیان لەگەڵاڵە کردنی ئەو پڕۆژەیەدا، هاریکارییان کردووم، جا بەپێدانی زانیاری یان بەناردن و کۆپی کردنی بڵاوکراوەکان بوو بێت... لێرەو زۆر سوپاسی هاوڕێیانی بەڕێز: (عەبدولموئمین دەشتی، جەمال خەزنەدار، ڕێناس نەورۆزی، نەوزاد عەلی ئەحمەد، حەمەزیاد مەولود، ئاسۆ حەیدەری، یوسف مەنتك، پێشڕەوی سەید برایمی، محەمەد بەرزنجی، عەلی جەعفەر، بروسکە ئیبراهیم، هەڵۆ بەرزنجی، حوسێن بەخشی، ئەردەلان عەبدوڵڵا، فرسەت ڕۆژبەیانی، د. سەروەر عەبدوڵڵا، گوشاد حەمەسەعید، یونس بەهرام، هیوا بەهجەت، تەنگەزار مارینی، حوسێن گویلەر- بەرپرسی ڕێکخراوی کۆمکار لەمانهایم، خۆشەوی کەمال، د. ئەحمەد بەرواری، د. عومەر شێخ موس، د. لاوچاك ئەحمەد فەهمی، هەڤاڵ حەسەن- لەناوەندی ڕێکخراوی یەك کۆم لەدوسلدۆرف، ئەبوبەکر سەیدام، یلماز چل کوش، ڕزگار سەید کاکەڕەش، هەژێن، ....) دەکەم، کەئەگەر یارمەتییەکانی ئەوان نەبوایە، پڕۆژەکە بەم شێوەیە نەدەبوو... داوای لێبووردنیش لەو کەسانە دەکەم، کەبەشێوەیەك لەشێوەکان، یارمەتییان داوم و، لەبیرم کردوون و ناوم نەهێناون.

- زۆر سوپاسی خوارزای خۆشەویستو پاریزەری دوارۆژ (ڕاژان ناسیح عەلی) دەکەم کە لە کاتی هەڵچنیندا یارمەتی داوم.

هەواڵنامەی کتێب

بەشی دووەم

تۆماری گۆڤار و ڕۆژنامە و بڵاوکراوەکان بەگوێرەی کاتی دەرچوونیان

کتێبخانەی هەورامان

هەواڵنامەی کتێب

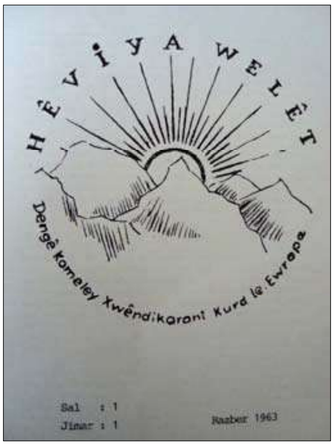

١- هیڤیا وەلێت
میونشن- ١٩٦٣

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری گشتی بووە، لەلایەن (کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئـەورووپا) دەرچــووە. بابەتـەکانی بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی ژووروو- ڕێنووسـی لاتینـی) بڵاوکردۆتـەوە. (حـەمرەش ڕەشـۆ) سەرپەرشـتی دەرکردنی کردووە.

یەکـەم ژمـارەی لەڕەزبـەری (١٩٦٣)دا بـە (٢٧) لاپـەرە دەرچـووە. هەرسـاڵە و ژمارەیـەکی لێدەرچـووە. ژمـارە (٣)ی دوا ژمـارە بـووە و لەنــەورۆزی (١٩٦٥)دا دەرچــووە[١١]. ژمــارە (٢)ی لــەگوڵانی ١٩٦٤دا دەرچووە[١٢].

(د. فــەرهاد پیربــاڵ) دەڵێـت: (ئـەو گۆڤـارە لەشـاری میونـشن دەرچووە)[١٣]. (حەمرەش) لەساڵی (١٩٧٦)دا، هەرسێ ژمارەکەی ئـەو گۆڤارەی جارێکی تر لەیەك بەرگدا، بڵاوکردۆتەوە.

هەواڵنامەی کتێب

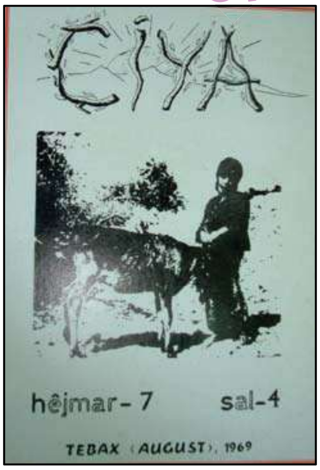

٢- چیا / ١٩٦٥

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری کوردی بووە، بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی ژووروو- ڕێنووسـی لاتینـی)، بابەتـەکانی بڵاوکردۆتـەوە. یەکـەم ژمـارەی بەقەبارەی (A4)، لەتشرینی یەکـەمی ١٩٦٥دا، دەرچووە. ژمـارە (٨)ی دوا ژمارەیـە و لەسـاڵی (١٩٧٠)دا دەرچووە[١٤].

ئەم گۆڤارە، بەسەرپەرشتی (حـەمرەش ڕەشـۆ) دەرچـووە. نـاوبراو

لەساڵی ١٩٧٤دا، هەر هەشت ژمارەکەی لەیەك بەرگدا، چاپ کردۆتەوە.

ژمارە (٢)ی لەنەورۆزی ١٩٦٦ دەرچووە. ژمارە (٧)ی ساڵی چوارەمی لەئابی ١٩٦٩دا دەرچووە[١٥].

٣- خوێندکاری کورد / میونشن- ١٩٦٦

ئەم گۆڤارە، ئۆرگانی (یەکێتی نەتەوەیی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا- نۆکسە) بووە... ئەم ڕێکخراوە، سەر بە (کۆمەڵەی ئازادی و ژیانەوەی یەکێتی کورد- کاژیك) بووە. لقی ئەوروپای لە ١٩٦٥/٣/٢١ دامەزراوە و، لە ١٩٧٧/٩/٣دا، هەڵوەشاوەتەوە لەماوەی دروستبوون و نەمانیدا، ئەندازیار (بروسکە ئیبراهیم) سکرتێری گشتی بووە[١٦].

یەکەم ژمارەی لە (١٩٦٦/٢/١)، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، دەرچووە[١٧]. تەنها سێ ژمارەی لێدەرچووە و قەبارەکەی (A5) بووە[١٨]. ژمارە (٢)ی لە ١٩٦٧/١٠/٧ دەرچووە[١٩].

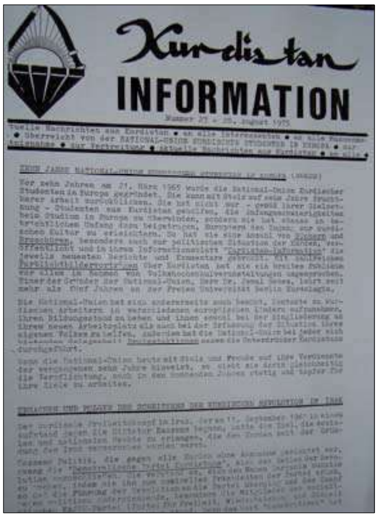

٤- KURDISTAN INFORMATION میونشن- ١٩٦٦

کوردستان ئینفەرماسیۆن، ڕۆژنامەیەك بوو (یەکێتی نەتەوەیی خوێندکارانی کورد- نۆکسە NUKSE) لەئەوروپا (ئەڵمانیا)، بەزمانی ئەڵمانی دەریدەکرد. د. جەمال نەبەز،

دەربارەی ڕێکخراوی ناوبراو دەڵێت: (.... لە ١٩٦٥/٣/٢١دا، من شەرەفی ئەوەم پێبڕا لەگەڵ هاوبیرەکانمدا، لەوانە: پێشمەرگەی جوانەمەرگ (لەتیف عەلی) و ئەندازیاری خاوەن دیپلۆم (ب– ئیبراهیم)[٢٠]، یەکێتی نەتەوەیی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا نۆکسە دابمەزرێنین کەهەواڵەکانی شۆڕشی ئازادیخوازانەی کوردی بەهەموو لایەکدا دەگەیاند)[٢١].

یەکەم ژمارەی لە ١٩٦٦/٤/٢٤دا، دەرچووە[٢٢]. ژمارە (٨)ی لە ١٩٦٨/٤/٢٠[٢٣] و، ژمارە (١١)ی لە ١٩٦٩/٣/٢١[٢٤] و، ژمارە (١٤)ی لە ١٩٧٠/٣/٢١[٢٥] و، ژمارە (١٥)ی لە ١٩٧٠/١١/١٦، دەرچووە[٢٦]. ڕێکخراوی (نۆکسە)، سەر بە (کاژیك) بووە.

لەپەیوەندییەکی تەلەفۆنیدا کاك (بروسکە ئیبراهیم) دەڵێت: (ئەو بڵاوکراوەیە سەرەتا دوو لاپەڕە بووە... دواتر بۆتە چوار و، هەندێك جاریش هەشت لاپەڕە بووە. هەمووی بەسەر یەکەوە بیست و سێ ژمارەی لێ بڵاوکراوەتەوە.دوای هەڵوەشاندنەوەی (نۆکسە)ش، ڕێکخراوی خوێندکارانی سۆسیالیستی کورد– لقی ئەوروپا– سۆکسە، دوو ژمارەی تری ئەو بڵاوکراوەیان دەرکردووە.... بەهەردوو خولەکە، بیست و پێنج ژمارەی لێدەرچووە)[٢٧].

ژمارە (٢٢)ی لە ١٩٧٥/٣/٢٧ و، ژمارە (٢٣)ی لە ١٩٧٥/٨/٢٨دا دەرچووە. ئەو دوو ژمارەیە لەئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان لەبەرلین)دا هەیە.

قەبارەی کوردستان ئینفەرماسیۆن (A4) بووە. شایانی باسە ڕێکخراوی (سۆکسە) سەر بە (پاسۆك) بووە.

عەبدوللا مەی دیتن

٥- پرشنگ / بەرلین- ١٩٦٦

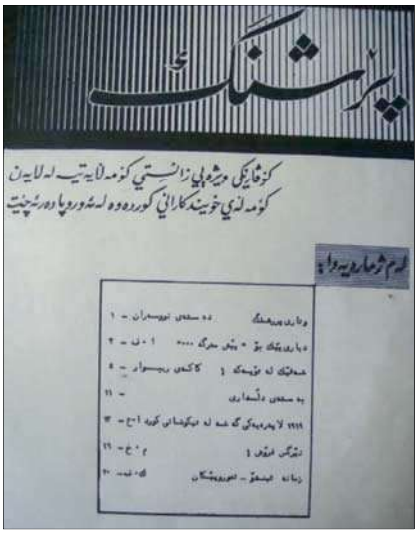

گۆڤارێکی وێژەیی و زانستی و کۆمەڵایەتی بووە، کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا، دەریانکردووە. یەکەم ژمارەی لەمانگی حوزەیرانی ١٩٦٦، بە (٢٤) لاپەرەی قەبارە (١٨×٢٤)سم، دەرچووە. دووەم ژمارەی لەمانگی ئابی ١٩٦٧ دەرچووە[٢٨]. ئەم گۆڤارە بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی) بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە. ژمارە (٤) دوا ژمارە بووە و لەنیسانی ١٩٧٢ دەرچووە. (د. کەمال فوئاد) سەرپەرشتی کردووە و لەبەرلین دەرچووە[٢٩].

لەزۆر سەرچاوەدا، تەنها ئاماژە بەدەرچوونی دوو ژمارەی پرشنگ کراوە[٣٠]، بەڵام لەڕاستیدا چوار ژمارەی لێدەرچووە، بەڵگەش بۆ قسەکەمان ئەوەیە کەڕۆژنامەی (التآخی) لەژمارە (١٢٠٢)ی ڕۆژی ١٩٧٢/١٢/٣دا، فۆتۆکۆپییەکی ژمارە (٤)ی بڵاوکردۆتەوە... لەژمارە (٤)دا، وتارێکی زانای ناودار (تۆفیق وەهبی) لەبابەت ڕەچەڵەکی وشەی کرمانج و بابەتی ئەدەبی لەشیعر و چیرۆك و وەرگێڕاوە دیداری بڵاوکردۆتەوە، لەوانە: شیعری (مەم و زین)ی (جەمال حەیدەری)[٣١].

٦- بانگی کاژیك / ١٩٦٨

ئەم ڕۆژنامەیە، ئۆرگانی لقی ئەوروپای (کۆمەڵەی ئازادی و ژیانەوە و یەکێتی کورد– کاژیك) بووە. یەکەم ژمارەی

بەقەبارەی (A3) لە ١٤/٤/١٩٦٨، لەئەڵمانیا دەرچووە [٣٢].

(کاژیك)، ڕێکخراوێکی نەتەوەیی نوێخواز بووە، لەسەر دەستی هەندێك لەڕۆشنبیر و ئازادیخوازانی کوردستان، لەباشوری کوردستان، لە ١٤/٤/١٩٥٩دا دامەزراوە [٣٣]. د. جەمال نەبەز، بەداینەمۆ و دامەزرێنەری ئەو کۆمەڵەیە دەژمێردرێت. لقی لەباکوور و ڕۆژهەڵات و ڕۆژئاوای کوردستاندا هەبووە و، بەنهێنی خەباتی کردووە. لقەکانی باکور و ڕۆژئاوای کوردستان، لەسەر دەستی (د. جەواد مەلا) دامەزراوە [٣٤].

ژمارە (٢)ی (بانگی کاژیك) لە ٣٠/٨/١٩٦٨دا دەرچووە. لەژمارە (٢)دا، وەك پاشکۆیەك کورتەیەکی بابەتەکانی بەزمانی ئەڵمانی بڵاوکردۆتەوە [٣٥].

ئەم ڕۆژنامەیە بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی) دامودەزگای کاژیك لەئەورووپا بەسەرپەرشتی هاوبیر (رەسوڵ) [٣٦]. لەسەر بڕیاری کۆنفرانسی ئەو دەزگایە لەنیسانی ١٩٦٨دا، دەرچووە. هەندێك سەرچاوە پێیوایە تەنها دوو ژمارەی لێدەرچووە [٣٧]. کەچی لەڕاستیدا (٥) ژمارەی لێدەرچووە و ئیتر وەستاوە [٣٨].

٧– DIE KURDISHE REVOLUTION

هایدلبێرگ- ١٩٧١

شۆڕشی کورد، گۆڤارێك بوو کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا (ئەڵمانیا) بەزمانی ئەڵمانی دەریدەکرد. یەکەم ژمارەی لەکۆتایی ساڵی ١٩٧١ و سەرەتای ساڵی ١٩٧٢ دەرچووە. (د. جەمال نەبەز سەرپەرشتی کردووە) [٣٩].

ژمارە (٢)ی لەشوباتی ١٩٧٢ دەرچووە [٤٠].

ژمارە (٤)ی لەنیسانی ١٩٧٢ دەرچووە، کەدوا ژمارەی بووە [٤١].

هەواڵنامەی کتێب

CEGERXWIN

RONAHÎ

ORGANA HEVRA, KOMELA ŞOREŞVANÊN KURDÊN TIRKIYÊ û EWRÛPA

AVRUPA DEVRIMCI TÜRKIYE KÜRTLERI ÖRGÜTÜ, HEVRA'nın ORGANI

Jİ ADARÊ Bİ VİR DE

Bİ SEDAN KURD HATİNE GİRTİN

٨- ڕوناهی / ١٩٧١

ڕۆژنامەی (ڕوناهی) لەلایەن (کۆمەڵا شۆڕشڤانێن کوردێن تورکیایێ- هەڤرا) لەئەورووپا چاپ و بڵاودەکرایەوە.. هەرچەندە ناوونیشانی دەرچوونی وڵاتی سویسرایە، بەڵام لەڕاستیدا لەئەڵمانیا دەرچووە.

یەکەم ژمارەی لەساڵی (١٩٧١)دا دەرچووە. لەماوەی دەرچوونیدا (١٩٧١-١٩٧٨)، (٢٤) ژمارەی لێ بڵاوبۆتەوە. بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و، تورکی بووە. کەمال بورقای، کەندال نەزان، محەمەدعەلی ئەسلان، بابەتیان لە (ڕوناهی)دا، بڵاوکردۆتەوە[٤٢].

ژمارە (١٤ و ١٥)ی پێکەوە، لەمارتی ١٩٧٥دا، بە ٣٦ لاپەڕەی قەبارە (١٨×١٢,٥)سم دەرچووە[٤٣].

ژمارە (١٩)ی لەشوباتی ١٩٧٧دا، دەرچووە.

ژمارە (٢٠)ی لەنیسانی ١٩٧٧دا، دەرچووە.

ژمارە (٢١)ی لەحوزەیرانی ١٩٧٧دا، دەرچووە.

ژمارە (٢٢)ی لەئابی ١٩٧٧دا، دەرچووە.

ژمارە (٢٣)ی لەمایسی ١٩٧٨دا، دەرچووە[٤٤].

هەواڵنامەی کتێب

٩- ڕزگاری / تورکیا، ئەڵمانیا- ١٩٧٦

لەسەر بەرگی یەکەمیدا نووسراوە: (گۆڤارا ڕێزانی و چاندیا مەهانەیە). خاوەنی گۆڤار: ڕەوشەن ئەرسەلان. یەکەم ژمارەی لە ١٩٧٦/٣/٢١ لەئەنقەرە دەرچووە. ژمارە (٣) تاوەکو ژمارە (٩)ی لەئەستەنبۆڵ دەرچووە. ژمارە (١٠-١١)ی لەئەڵمانیا دەرچووە.

تەنها ژمارەکانی (١، ٢، ١٠- ١١، ١٣)ی بەکوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی بووە. ژمارەکانی تر هەمووی بەزمانی تورکی بووە.

ژمارە (١٥)ی دوا ژمارە بووە و لەئەیلولی ١٩٨٨دا، دەرچووە و ئیتر وەستاوە. ئەو ڕۆژنامەیە، هەر جارەی (٧-١٠) هەزار دانەی لێ چاپکراوە.

(ڕزگاری)، (١٠) ژمارەی تایبەتیشی لێدەرچووە. یەکەم ژمارەی تایبەتی بە (٣٠) لاپەڕەی قەبارە (١٩,٧×١٣,٥سم)، لەتەموزی ١٩٧٧دا دەرچووە. دوا ژمارەی، ژمارە تایبەتیشی بەهەمان قەبارە و بە (٢٢) لاپەڕە لەئەیلولی ١٩٧٨دا دەرچووە [٤٥].

بەرپرسیاری (ڕزگاری): (محەمەد ئوزون، خەدیجە یەشار، شەفیق دوندار) بوون. لەژمارە (١٣)ەوە بووەتە ئۆرگانی (ڕێکخستنا ڕزگاریا کوردستانێ) [٤٦].

HEJMAR: 7 | KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BINDEST YEKBIN! | SAL 1979

MARKISISTÊN KURD YEKBIN Û SEROKETIYA TEVGERÊ TÊXIN DESTÊN XWE!

RÊYA RAST

Dengê girêdana markisistên Kurd

JI BO BICIHANÎNA MAFÊ ÇAREKIRINA GELÊ KURD HEMÛ NIŞTÎMANPERWERÊN PÊŞVERÛ YEKBIN!

١٠- ڕێیا ڕاست / ١٩٧٧

ڕۆژنامەیەکی سیاسی بوو، ڕێکخستنەکانی (گرێدانا مارکسستێن کورد- سوریا GMK) لەئەڵمانیا دەریاندەکرد. یەکەم ژمارەی مێژووی دەرچوونی لەسەر نییە. دووەم ژمارەی لەساڵی ١٩٧٧دا، دەرچووە. ژمارە (٧)ی لەساڵی ١٩٧٩دا دەرچووە.

ژمارە (١٢)ی دوا ژمارە بووە و لەساڵی ١٩٨٠دا دەرچووە. بەڕاوەستانی ڕێکخراوی ناوبراو، ڕۆژنامەکەش ڕاوەستاوە.

ئەم ڕۆژنامەیە، قەبارەکەی (A5) بووە و، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و، عەرەبی بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە[٤٧].

١١- دەنگی کۆمەڵە / ١٩٧٨

گۆڤارێك بوو، دەستەی کارگێڕی گشتی (کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەورووپا) لەئەڵمانیا، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی) و عەرەبی دەریانکردووە. وتاری سیاسی و مێژوویی و ڕۆشنبیریی، بڵاوکردۆتەوە. قەبارەکەی (A5) بووە...

کۆمەڵەکەی سەر بە (پارتی دیموکراتی کوردستان– عێراق) دەریانکردووە، ژمارە (١)ی لەشوباتی ١٩٧٨دا دەرچووە.

ژمارە (٢)ی لەساڵی ١٩٧٩دا، دەرچووە.

ژمارە (٤)ی لەتەموزی ١٩٨٢دا، دەرچووە.

ژمارە (٥)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٨٢دا، دەرچووە.

ژمارە (٦)ی لەئەیلولی ١٩٨٤دا، بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

ژمارە (٧)ی لەحوزەیرانی ١٩٨٥دا، بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە[٤٨].

کاك (نەوزاد عەلی ئەحمەد) پێش ئەوەی کتێبەکەی بڵاوبکاتەوە، بەشێکی بەئیمێل بۆ ناردم، لەوێدا ئاماژە بەژمارەی لاپەڕەکانی ژمارە (٦) و (٧)، کرابوو... کەچی لەکتێبە چاپکراوەکەدا، ژمارەی لاپەڕەکانی ئەو دوو ژمارەی دەست نیشان نەکردووە.

بژی یەکێتی شۆڕشگێڕانەی گەلانی ئێران

چوارچرا

بیرەوەری ٢ی ڕێبەندان

وتاری کردنەوەی

١٢- چوارچرا / کیل- ١٩٧٨

بڵاوکـراوەی کـوردی زمـانی کۆنفیدراســـیۆنی جیهـــانی خوێندکارانی ئێـران بـوو. ژمـارە (١)ی ساڵی یەکەمی لەڕێبەندانی ١٣٥٦ بەرامبـــەر بەفوریــــە (شــوبات)ی ١٩٧٨ لەئــەڵمانیای ڕۆژئـــاوا دەرچـــووە. دروشمـــی سەرەکی گۆڤارەکە بریتـی بـوو لە: (بژی یەکێتی شۆڕشگێڕانەی گەلانی ئێران)[٤٩].

ژمارە (٢)ی ساڵی یەکەمی لەمانگی مایسی ١٩٧٨ دەرچووە... ئـەم بڵاوکراوەیە بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی خـواروو- ڕێنووسـی ئـارامی)، لەشاری (کیل) دەرچووە[٥٠].

١٣- ڕاستی / بەرلین- ١٩٧٨

بڵاوکـراوەی (ڕێکخـراوی لاوان و خوێنـدکارانی دیمـوکراتی ئێرانـە). یەکەم ژمارەی بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئـارامی) لەنەورۆزی ١٣٥٧ هـەتاوی (کۆتـایی مـانگی ئـازاری ١٩٧٨- سـەرەتای نیسانی ١٩٧٨) دەرچووە. ژمارە (٣)ی لـەجۆزەردانی ١٣٥٧ (کۆتـایی مـایس و سـەرەتای حـوزەیرانی ١٩٧٨) دەرچـووە. ژمـارە (٥-٦)ی لەخـەرمانان- گەلاوێـژی ١٣٥٨ (مـانگی تـەموز و ئـەیلولی ١٩٧٨) دەرچووە [٥١]. ژمارە (٤)ی لەپووشپەڕی ١٣٥٧ دەرچووە[٥٢].

١٤- الاشتراکی / سوریا، ئەڵمانیا- ١٩٧٨

ئەم ڕۆژنامەیە، ئۆرگانی (پارتیا سۆسیالیستا کورد ل سـوریێ) بـوو، یەکەم ژمارەی بەزمانی عەرەبی لەساڵی ١٩٧٨ لەڕۆژئاوای کوردسـتان، بڵاوبۆتەوە [٥٣]. دواتر گواستراوەتەوە ئەڵمانیا و لـەوێ بـەردەوام بـووە لەدەرچوون [٥٤].

١٥- دەنگـــی کۆمکـــــار / فرانکفۆرت- ١٩٧٩

بڵاوکراوەیـەکی مانگانـەی سیاســی و کولتــوری بــووە، (فیدراســـــیۆنی کۆمەڵـــەی کارکــــەرێن کوردســــتان- کۆمکـار) دەریـدەکرد. یەکـەم ژمـارەی لـەئازاری ١٩٧٩دا، بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی ژووروو- ڕێنووسـی لاتینـی) و تـورکی لەشـاری فرانکفـۆرت دەرچووە.

ژمارە (٧٤-٧٥)ی پێکەوە لە ٢٤/٤/١٩٨٥دا دەرچووە [٥٥]. ژمارە (٨٨)ی ساڵی حەوتەمی لە ١٠/٨/١٩٨٦ بەقەبارەی (A4) دەرچووە و نرخەکەشی یەك مارکی ئەڵمانی بووە. هەمووی بەسەریەکەوە (١٤٢) ژمارەی لێ دەرچووە. قەبارە و ژمارەی لاپەڕەکانی جێگیر نەبووە و، ناوە ناوە گۆڕانی بەسەردا هاتووە [٥٦]. قەبارەکـەی (A4) و (A3) بووە.

١٦- ڕۆژی کوردســــتان (ڕۆژا کوردستانێ) / ١٩٧٩

ئۆرگــــانی کۆمەڵــــــەی خوێنــــدکارانی کوردســــتان لەدەرەوەی وڵات بووە. بەزمانی کــوردی (کرمــانجی خــواروو- ڕێنووسـی ئـارامی) و (کرمـانجی ژووروو- ڕێنووســـی لاتینـــی)،

لەئەڵمانیا دەرچووە.

یەکەم ژمارەی ئەو گۆڤارە لەساڵی ١٩٧٩دا، دەرچووە. ژمارە (٦)ی لەساڵی ١٩٨١دا، بە (٢٤) لاپەڕەی قەبارە (A4)، بەکوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی عەرەبی) دەرچووە [٥٧].

ژمارە (٧)ی لەئایاری ١٩٨٢دا دەرچووە. بەگشتی (١٢) ژمارەی لێ دەرچووە [٥٨].

DER FUNKE

١٧- DER FUNKE

بەرلین- ١٩٧٩

ئۆرگانی یەکێتی نیشتمانی کوردستان– کۆمیتەی دەرەوە بوو. بەزمانی ئەڵمانی لەئەڵمانیا و سوید و لەندەن دەردەچوو. دێر فونکە بەمانای بڵێسە (الشرارە) دێت.

– ژمارە (٢)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٧٩ بە (٨) لاپەڕەی قەبارە (٢١,٥×١٥)سم دەرچووە. ئەدرەسی (سوید)ی لەسەرە.

– ژمارە (٣)ی بەهەمان قەبارە و (٨) لاپەڕە لەشوباتی ١٩٨٠دا دەرچووە.

– ژمارە (١)ی خولی پێنجەمی بە (٧) لاپەڕەی هەمان قەبارە، لەئازاری ١٩٨٣دا، دەرچووە. ئەدرەسی ئەو ژمارەیەی (لەندەن)ە.

– ژمارە (٢)ی ساڵی پێنجەمی، بە (١١) لاپەڕەی هەمان قەبارە، لەناوەڕاستی مایسی ١٩٨٣دا، دەرچووە. ئەو ژمارەیەش ئەدرەسی (لەندەن)ی لەسەرە...

لەدەستپێکی هەر ساڵێکی دەرچوونیدا، لەژمارە (١)ەوە دەستی

بەدەرچوون کردۆتەوە. بەگوێرەی ئەو مێژووە بێت کەلەسەر ژمارە (٢)ی ساڵی پێنجەمی (١٩٨٣)دا نووسراوە، دەبێت یەکەمین ژمارەی لەساڵی (١٩٧٨) دەرچووبێت. کەچی لەنامەکەی (د. ئەحمەد بەرواری) لێپرسراوی پەیوەندییەکانی دەرەوەی یەکێتی نیشتمانی کوردستان دا دەردەکەوێت کە (دێر فونکە لەلایەن کۆمیتەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی یەکێتی نیشتمانی کوردستان لەئەورووپا لەساڵی ١٩٧٩- ١٩٨٣) دەردەکرا). (د. ئەحمەد بەرواری) دەڵێت: (ناوونیشانی دێر فونکە سەرەتا سوید بوو و دوای لەندەن، لەبەر ئەوەی ناوونیشانی فەرمی کۆمیتەی ئەورووپای یەکێتی نیشتمانی کوردستان لەوێ بوو). هەروەها دەڵێت: (بەپێی زانیاری بەڕێز کاک د. ئەرجومەند سەدیق: بەڕێز کاک د. لاوچاك ئەحمەد فەهمی و خێزانەکەی بابەتەکانی THE SPARKیان لەزمانی ئینگلیزییەوە وەردەگێڕایە سەر زمانی ئەڵمانی و ئامادەیان دەکرد بۆ بڵاوکردنەوە)[٥٩].

بەکورتی بەگوێرەی ئەو چوار ژمارەیەی کەلای منەوە لەلایەن (د. ئەحمەد)ەوە بۆم هاتووە، زۆربەی بابەتەکانی هەواڵ و چالاکییەکانی پێشمەرگەکانی (ی.ن.ك)ی تێدا بڵاوکراوەتەوە...

بەپێی سۆراغەکانیشم بەتایبەتی لەبەڕێز (د. لاوچاك)، بۆیە ئەدرەسی ئەڵمانیای لەسەر نەبووە چونکە کاك (عومەر شێخ موس ئەو کاتە بەرپرسی کۆمیتە بووە و، ئەدرەسی کۆمیتەش (سوید و لەندەن) بووە، دەنا ئەو بڵاوکراوەیە لەئەڵمانیادا ئامادە و بڵاو دەکرایەوە.

١٨- گازیا وەلات / فرانکفۆرت- ١٩٨٠

ڕۆژنامەیەکی مانگانە بووە، (مالا گەلێ کورد) لەشاری فرانکفۆرت بەکوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی، دەریکردووە. ژمارە (١)ی لەساڵی ١٩٨٠دا دەرچووە. ژمارەکانی (٢، ٣، ٤، ٥،٦، ٧)ی لەساڵی ١٩٨١دا، دەرچووە[٦٠].

١٩- دەنگ و باس / ١٩٨١

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری سیاسی بوو، لەلایەن (کۆمەڵا کارکەرێن کوردستانێ ل ئەڵمانیا– کۆمکار)، بەزمانی ئەڵمانی دەردەچوو. هەردوو مانگ جارێك دەرچووە. (٣٠) لاپەڕەی وێنەدار بووە. ژمارە (١٠–١١)ی لەنیسانی ١٩٨١دا، دەرچووە.

ژمارە (٢١–٢٢)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٨٢دا، دەرچووە [٦١].

٢٠- نەورۆز / ١٩٨١

وەرزنامەیەکی گشتی وێنەدار و بەرگ ڕەنگین بووە، لەلایەن ڕێکخراوی کاوەی سەر بە (باکوری کوردستان)، لەئەڵمانیا، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و تورکی دەرچووە.

یەکەمین ژمارەی لەسەرەتای ساڵی ١٩٨١دا دەچووە.

ژمارە (٢–٣)ی پێکەوە لەئازاری ١٩٨١دا دەرچووە. تا کۆتایی ساڵی (١٩٨٢)، (١٤) ژمارەی لێدەرچووە. ژمارەی لاپەڕەکانی لەنێوان (٢٠–٢٥) لاپەڕەدا بووە [٦٢].

٢١- یەکێتی/ بۆن- ١٩٨١

دەنگی (یەکێتیا کوردێن سوریێ ل ئەڵمانیا) بووە. بەکوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی، لەشاری بۆن دەرچووە.

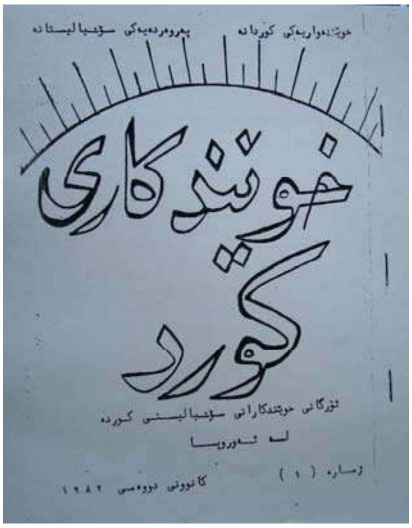

ژمارە (٥)ی لەتەموزی ١٩٨١دا، دەرچووە [٦٣].

٢٢- خوێندکاری کورد / ستۆکهۆڵم، نەمسا، بەرلین- ١٩٨٢

ئەم گۆڤارە، ڕێکخراوی (خوێندکارانی سۆسیالیستی کورد– لقی ئەورووپا سۆکسە)،

هەواڵنامەی کتێب

دەریانکردووە. ئەم ڕێکخراوە سەر بە (پارتی سۆسیالیستی کورد- پاسۆك) بووە و، (کوردۆ عەلی) سکرتێری گشتی بووە.

یەکەم ژمارەی لەکانوونی دووەمی ١٩٨٢، لەشاری ستۆکهۆڵم بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی دەرچووە. ژمارە (٣)ی لەئازاری ١٩٨٤ لەشاری (سالزبۆرگ)ی نەمسا دەرچووە. ژمارە (١١)ی لەشوباتی (٢٠٠١) لەبەرلین دەرچووە. ژمارەکانی (٢٤، ٢٥، ٢٦ ،٢٧)یش هەر لەبەرلین دەرچووینە [٦٤].

ژمارە (٢٨)ی دوا ژمارە بووە و لەساڵی ٢٠٠١دا، لەبەرلین دەرچووە [٦٥].

لەبارەی دروستبوونی ئەو ڕێکخراوە و سکرتێرەکەی، (د. جەمال نەبەز) دەڵێت: (ئەو سۆکسەیەی کەهاوبیر بروسکە ئیبراهیم و من دروستمان کرد بۆی (مەبەستی لەکوردۆ عەلییە- ئیسماعیل تەنیا-) و بەهەوڵ و تەقەللای ئێمە نزیکەی ٦٠٠ لایەنگری هەبوو لەئەوروپا و کوردۆشمان کرد بەسکرتێری گشتی سۆکسە) [٦٦].

هەموو نامەی کتێب

٢٣- دەم / ١٩٨٢

گۆڤارێکی کولتووری گشتی بوو، بەردەوامبوونی ڕۆژنامەی (یەکێتی)، ئۆرگانی (کۆمەلا یەکێتیا کوردێن سوریێ) بوو. (جانکورد)، سەرنووسەری بوو.

یەکەم ژمارەی لەگولانی ساڵی ١٩٨٢، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژوورو- ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی، لەئەڵمانیا دەرچووە.

لەژمارە (١-٦) بەعەرەبی و کوردی بووە. لەدوای ژمارە شەشەوە، گوتاری بەزمانی (ئەڵمانی)یش بلاوکردۆتەوە. ژمارە (٩)ی، دوا ژمارەیە و لەچلەیێ پێشین (کانوونی یەکەم)ی ساڵی ١٩٨٧، تەنها بەکوردی و ئەڵمانی دەرچووە... ئیتر وەستاوە [٦٧].

٢٤- KURDISTAN REPORT

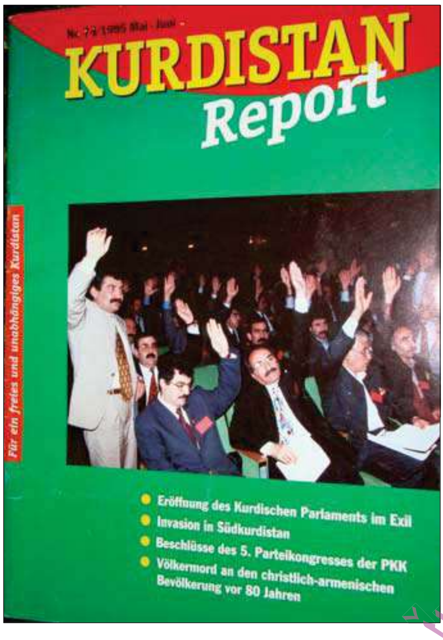

کوێلن- ١٩٨٢

ئۆرگانی (کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستان KNK)یە. یەکەم ژمارەی لەتشرینی دووەمی ١٩٨٢ دەرچووە. ئەم گۆڤارە قەبارەکەی (A4)ە و بەزمانی ئەڵمانی تائێستاکە بەردەوامە لەدەرچوون. شێوەیەکی هونەری جوان و بەرگێکی ڕەنگا و ڕەنگی هەیە.

ژمارە (١٧)ی لەئەیلولی ١٩٨٦ دەرچووە.

ژمارە (٣١)ی لەحوزەیرانی ١٩٩٠دا دەرچووە.

ژمارە (٧٤)ی بە (٤٨) لاپەڕە، لەمایس و حوزەیرانی ١٩٩٥دا دەرچووە و، نرخەکەشی چوار مارکی ئەڵمانییە.

ژمارە (٩٤)ی لەکانوونی دووەم و شوباتی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

ژمارە (١٣١)ی لەمایس و حوزەیرانی ٢٠٠٧دا، دەرچووە.

ژمارە (١٣٢)ی لەتەموز و ئابی ٢٠٠٧دا، دەرچووە.

ژمارە (١٣٣)ی لەئەیلول و تشرینی یەکەمی ٢٠٠٧دا، دەرچووە.

حاڵی حازر هەر دوومانگ جارێك دەردەچێت.

(KNK)، زێتر سەر بەپارتی کرێکارانی کوردستان (PKK)یە.

هەواڵنامەی کتێب

٢٥- سەرخوەبوون / کوێلن- ١٩٨٢

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری و سیاسی گشتی بووە، پارتی کرێکارانی کوردستان ڕێکخراوی ئەوروپا، بەنهێنی دەریکردووە[٦٨].

یەکەمین ژمارەی لەساڵی ١٩٨٢ لەشاری (کوێلن)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی دەرچووە[٦٩].

ژمارە (١٤)ی لەشوباتی ١٩٨٣، بەقەبارەی ڕۆژنامە (A3)، بەکوردی و تورکی دەرچووە و، نرخەکەشی دوو مارکی ئەڵمانی بووە. ئەدرەسی شاری (کوێلن)ی لەسەرە.

ژمارە (١١٤)ی لەحوزەیرانی ١٩٩١دا دەرچووە، نرخەکەشی سێ مارکی ئەڵمانییە.

پاش قەدەغەکردنی چالاکییەکانی (PKK) بەشێوەیەکی ڕەسمی لە ١٩٩٣/١١/٢٦دا، (سەرخوەبوون)یش، گواسترایەوە هۆڵەندا. دوا ژمارەی کەمن بینیوومە، ژمارە (٣٠٩)ی ساڵی (بیست و شەشەم)ە و لەئەیلولی ٢٠٠٧، بە (٨٠) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لەبەرگێکی ڕەنگا و ڕەنگ و، بەفۆرمی گۆڤار، دەرچووە.

ئەو ژمارەیە هەمووی بەتورکییە و، لەژێر ئارمی (سەرخوەبوون)دا بەکوردی و بەخەتێکی دروشت نووسراوە: (ژ سەرخوەبوون و ئازادیێ ب رومەتتر تشتەك نینە). هیچ ئەدرەس و ژمارە تەلەفۆنی پەیوەندیکردن لەسەر ئەو ژمارەیە نییە.

بەبۆچوونی (د. فەرهاد) یەکەمین ژمارەی لەکانوونی دووەمی ١٩٨٢ لەشاری (COLOGNE)ی ئەڵمانیا دەرچووە[٧٠].

(سەرخوەبوون)، لەقۆناغەکانی تەمەنیدا، بەهەردوو فۆرمی (گۆڤار) و (ڕۆژنامە) دەرچووە.

٢٦- کوردستان / بەرلین- ١٩٨٣

ئەم گۆڤارە، دەنگی (یەکێتی خوێندکاران و لاوانی کوردستان لەئەوروپا- یوکسی) بووە[٧١]. (یوکسی)، سەر بە (پارتی دیموکراتی گەلی کوردستان- بەڕێبەری سامی عبدالرحمان) بووە.

ژمارە (١)ی لەنیسانی ١٩٨٣ دەرچووە.

ژمارە (٢)ی لەئابی ١٩٨٣ دەرچووە.

ژمارە (٣)ی لەکانوونی دووەمی ١٩٨٤ دەرچووە.

ژمارە (٦)ی لەئەیلولی ١٩٨٧ دەرچووە.

ژمارە (١)ی خولی دووەمی، لەشوباتی (١٩٨٩)دا دەرچووە[٧٢].

ئەم گۆڤارە بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ژووروو) و (ڕێنووسی ئارامی) بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە.

٢٧- دەنگی خوێندکارانی کوردستان / بەرلین- ١٩٨٣

کۆمەڵە ڕێکخراوێکی خوێندکاری کوردستانی دیموکراتی سەربەخۆیە لە دەرەوەی وڵات

دەنگی خوێندکارانی کوردستان

گۆڤاری کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لە دەرەوەی وڵات (ئەکسا)

ژمارە (١-٢) تشرینی دووەم - کانوونی یەکەم ١٩٨٣

کۆنگرەیەکی جیهانی دەربارەی کورد

سەروتار

کۆنگرەی کۆمەڵە و گرنگیەکی گۆڤارەکەمان

گۆڤاری (کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لەدەرەوەی وڵات- ئەکسا) بوو، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، لەشاری بەرلینی ڕۆژئاوا دەردەچوو.

ژمارە (١-٢)ی لەتشرینی دووەم و کانوونی یەکەمی (١٩٨٣)دا، بە (١٨) لاپەڕە دەرچووە.

لەسەر بەرگی یەکەمیدا، لەدەستە ڕاست، وێنەی (مەشخەڵ)ێك وەك دروشمی ڕێکخراوەکە داندراوە. لەدەستە چەپ و لەناو چوار گۆشەیەکیشدا، نووسراوە: (کۆمەڵە، ڕێکخراوێکی خوێندکاری کوردستانی دیموکراتی سەربەخۆیە لەدەرەوەی وڵات).

ژمارە (٣)ی لەئازار و نیسانی ١٩٨٤دا، دەرچووە.

ژمارە (١)ی لەبەفرانباری (٢٦٨٢)ی کوردی، دەرچووە.

ژمارە (١)ی لەساڵی ١٩٨٦ لەبەرلین بە (٥٥) لاپەڕەی (A5) دەرچووە. ئەو ژمارەیە تایبەتە بەکۆنگرەی (٢٦)مینی ئەم ڕێکخراوە، کەلەشاری (ماربۆرگ)، لەنێوان ١١-١٣/٨/١٩٨٦دا بەستراوە.

ژمارە (١)ی لەئازاری (١٩٨٧)دا، بە ٢٠ لاپەڕە دەرچووە.

لەپاش کۆنگرەی (٢٦)ەوە، (عەبدولموئمین دەشتی)، سەرپەرشتی دەرچوونی ئەو گۆڤارەی کردووە و، زۆربەی ژمارەکانیش بەقەبارەی (A5)، یان کەمێك گەورەتر بووە[٧٣].

هەرساڵە لەژمارە (١)ەوە، دەستی بەدەرچوون کردۆتەوە.

٢٨- بەرخودان / دوسلدۆرف- ١٩٨٣

BERXWEDAN
HER TIŞT JI BO ENÎYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN
ERNK'nin İlan Edilişinin 3. Yılında
HALKIMIZ NEWROZ'U ZAFER NARALARIYLA KARŞILIYOR :
ERNK
YURT DIŞINDA NEWROZ KAMPANYASI
ERNK SAVAŞÇISI AHMET AYDIN MÜNİH'DE KATLEDİLDİ
Ulusal Direniş Mücadelemizi Yükselterek Yaşatacağız
Birlik İsyan ve Direniş Geleneğimiz NEWROZ COŞKU İLE KUTLANIYOR
Pirinçlik ve Ceylanpınar'da İki Yurtsever İşkence İle Katledildi

ڕۆژنامەیەکی سیاسی بوو، (ئەنیا ڕزگاریا نەتەوەییا کوردستانێ)، لەشاری (دوسلدۆرف)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی دەریدەکرد[٧٤].

یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٨٣دا دەرچووە. سەرەتا لەفۆرمی گۆڤار دەرچووە، دواتر بۆتە ڕۆژنامە و بەقەبارەی (A3) دەرچووە.

ژمارە (٣٢)ی لەمارتی ١٩٨٧ بەقەبارەی (A3) دەرچووە[٧٥]. لەژێر ئارمی (بەرخودان)دا نووسراوە: (هەتشت ژبۆ ئەنیا ڕزگارییا نەتەوا کوردستان). نرخەکەشی دوو مارك و نیوی ئەڵمانییە...

ئەو ڕۆژنامەیە، سەر بەدام و دەزگاکانی (PKK) بوو، لەئەورووپا.

٢٩- دەنگێ یەکێتیێ / ئەڵمانیا- ١٩٨٣

د. فەرهاد پیربال دەڵێت: (ئۆرگانی حزبی یەکبوون- پارتیا ئازادیا پێشکەفتنا کوردستان- تورکیا) بووە[٧٦]...

کەچی لەڕاستیدا، گۆڤارێکی ڕۆشنبیری و سیاسی بووە، (یەکێتیا دیموکراتێن کوردستانێ) لەئەڵمانیا دەریکردووە. (حەمرەش ڕەشۆ)، سەرپەرشتی کردووە و، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) بووە. یەکەم ژمارەی لەساڵی (١٩٨٣)دا دەرچووە. ژمارە (١١)ی، دوا ژمارە بووە و لەساڵی ١٩٨٩دا دەرچووە[٧٧].

٣٠- مزگێن MIZGIN / بۆن- ١٩٨٣

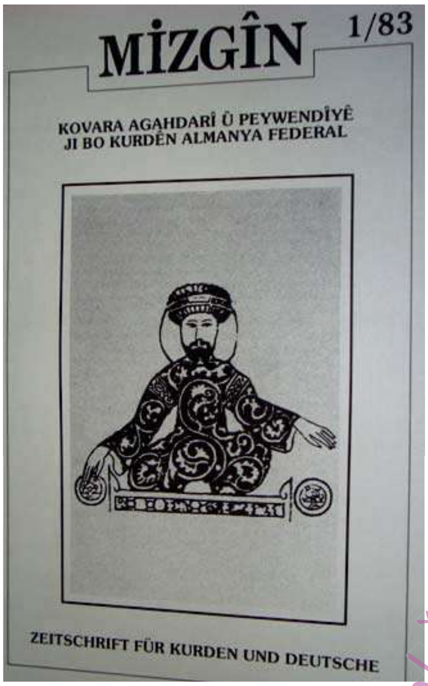

گۆڤارێکی ئاگاداری و پەیوەندی نێوان کوردەکانی ئەڵمانیا و ئەڵمانەکان، بووە، خاچی سووری ئەڵمانی و ئینستیوتی کوردی لەشاری بۆن، بەزمانی ئەڵمانی و کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) دەریاندەکرد.

ژمارە (١)ی بە (٣٨) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لەساڵی ١٩٨٣دا دەرچووە.

ژمارە (١)ی بە (٥٨) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لەساڵی ١٩٨٤دا، دەرچووە.

ژمارە (١)ی بە (٣٨) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لەساڵی ١٩٨٥دا، دەرچووە.

(د.گ.یەکتا و جەزانهار)، سەرپەرشتی دەرکردنی ئەو گۆڤارەیان کردووە [٧٨].

لەلاپەڕە (٣)ی ژمارە (١)ی ساڵی ١٩٨٣دا، ئامانج لەدەرکردنی ئەو گۆڤارە ڕوونکراوەتەوە و، تێیدا هاتوە: (... مزگێن دوو مانگ جارێك دەردەچێت و، لەپێناو پاراستنی ژینگە و دەوڵەمەندکردنی کولتووری کوردی خەبات دەکات... دەمانەوێت ببینە پردێك بۆ پەیوەندی لەنێوان کورد و ئەڵمانی... هەربۆیە بەشێکی مزگێن بەزمانی ئەڵمانییە...).

ئەم گۆڤارە لەهەر ساڵێکی نوێدا، لەژمارە (١)ەوە، دەستی بەبڵاوکردنەوە کردۆتەوە.

٣١- خوێندکار / بەرلین- ١٩٨٤

ئەم گۆڤارە، (دەنگی کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لەدەرەوەی وڵات- ئەکسا، لقی بەرلینی ڕۆژئاوا) بوو. یەکەم ژمارەی لەبەهاری ١٩٨٤، بەزمانی کوردی (کرمانجی خوارو- ڕێنووسی ئارامی)، بەقەبارەی (A4) دەرچووە... ژمارە (٢)ی لەحوزەیرانی ١٩٨٤دا، دەرچووە.

کاك (نەوزاد عەلی ئەحمەد) لەکتێبەکەیدا (ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا و ئەمەریکا ١٩٤٩-١٩٩١)، باسی ئەو گۆڤارەی نەکردووە.

هەواڵنامەی کتێب

٣٢- KURDISTAN INFO
بەرلین- ١٩٨٤

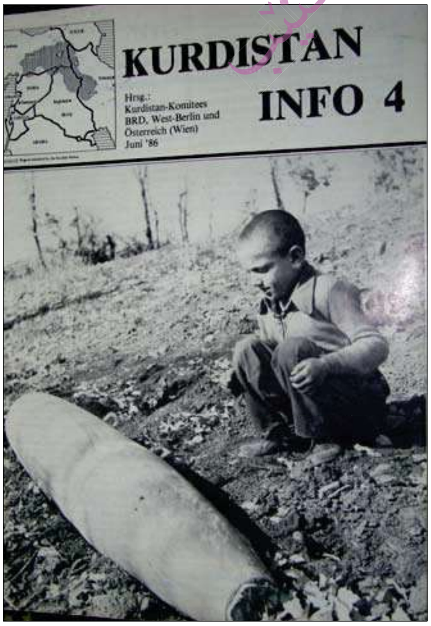

بڵاوکراوەیەکی تایبەت بەدەنگوباس و ڕووداوەکانی کوردستان بوو، (کۆمیتەی کوردستان- لقی ئەڵمانیا)، بەزمانی ئەڵمانی، لەشاری بەرلین، دەریدەکرد.

- ژمارە (١)ی لەمایسی ١٩٨٤دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢)ی لەئەیلولی ١٩٨٤دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣)ی لەئەیلولی

١٩٨٥دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤)ی لەبە (٢٤) لاپەڕەی قەبارە (A4) و، لەبەرگێکی ڕەش و سپی، لەحوزەیرانی ١٩٨٦دا، دەرچووە.

– ژمارە (٥)ی لەکانوونی یەکەمی (١٩٨٦) و، کانوونی دووەمی (١٩٨٧)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٦)ی بە (٣٢) لاپەڕەی قەبارە (A4) و، بەبەرگێکی ڕەش و سپی، لەتەمووز و ئابی ١٩٨٨دا، دەرچووە[٧٩].

– ژمارە (٧)ی لەحوزەیرانی (١٩٨٩)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٨)ی لەحوزەیرانی (١٩٩١)دا، دەرچووە.

قەبارەی هەموو ژمارەکان، (A4) بووە.

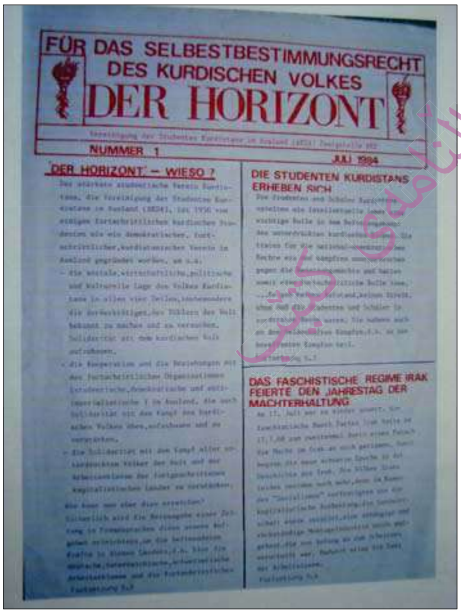
FÜR DAS SELBESTBESTIMMUNGSRECHT
DES KURDISCHEN VOLKES
DER HORIZONT
NUMMER 1
JULI 1984
DER HORIZONT – WIESO ?
DIE STUDENTEN KURDISTANS ERHEBEN SICH
DAS FASCHISTISCHE REGIME IRAK FEIERTE DEN JAHRESTAG DER MACHTERHALTUNG

٣٣- DER Horizont
ماربۆرگ- ١٩٨٤

دێرهۆریزۆنت، بەمانای (ئاسۆ) دێت. ڕۆژنامەیەک بوو. (کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەدەرەوەی وڵات- ئەکسا)، لقی ئەڵمانی، بەزمانی ئەڵمانی دەریدەکرد[٨٠].

– ژمارە (١)ی بەچوار لاپەڕە لەتەمووزی (١٩٨٤)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی، بەهەشت لاپەڕە، لەئاب و ئەیلوولی (١٩٨٤)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی، بەهەشت لاپەڕە، لەتشرینی یەکەم و دووەمی ساڵی (١٩٨٤)دا، دەرچووە.

– ژمـــاره (٤)ی، بەهەشـــت لاپـــەڕە، لـــەئازار و نیـــسانی ١٩٨٥دا، دەرچووە. تەنها ئـەو چوار ژمارەیـەی لێدەرچـووە و، ئـیتر وەسـتاوە. قـــەبارەی هەرچـــوار ژمارەکـــەی کـــەمێك لـــە (A4) گـــەورەتر بـــووە. لەسـەرەوەی ئـارمی ژمـارە (١)ی ڕۆژنامەکـەدا، بـەفۆنتێکی درشـت و، بـەڕەنگی سـوور نووسـراوە: (مـافی چارەسـەری خۆنووسـین بـۆ گـەلی کورد).. ئەوە مانشێتی ڕۆژنامەکە بووە.

لەدەسـتە ڕاسـت و چـەپی ئـارمی ڕۆژنامەکـە، لـەناو دوو لاکێـشەی ڕاوەسـتاودا، مەشـخەڵێك بـەڕەنگی سـوور دەبینرێـت، کـەدروشمی کۆمەڵەی ناوبراو بووە.

لەڕووی هونەری و دیزاین و فۆنتەوە، (بۆ ئـەو سـەردەم)، فـۆرمێکی جوانی هەبووە و، لەچاپخانەش چاپکراوە.

– خۆشـەوی کـەمال محەمـەد، کاتێـك کەخوێنـدکاری زانکـۆ بـووە لەشاری (ماربۆرگ)، سەرپەرشتی دەرکردنی لەئەستۆ گرتووە. زۆربـەی گوتارەکـــان، (جگـــە لەهـــەواڵ و بەیاننامـــە عەســـکەرییەکان، کەلـــە "ئەلشەرارە"وە وەرگیراون)، لەلایەن ناوبراوەوە، نووسراون.

– تیراژی هەر ژمارەیەکی (٥٠٠) دانە بووە.

– ناونیـــشانی پەیوەنـــدیکردن: POSTLAGER KARTE A 0137393550 MARBURG

هـــاوڕێی بـــەڕێزم کـــاك (نـــەوزاد عـــەلی ئەحمـــەد)، لەکتێبەکەیـــدا (ڕۆژنامەگەری خوێندکارانی کورد لەئەوروپا و ئەمریکا ١٩٤٩–١٩٩١)دا، ئاماژەیەکی کورتی بۆ کردووە... ناوبراو، هەستی بـەوە نـەکردووە کـە (دێرهۆریزۆنت)، بەمانای (ئاسۆ) دێت. بۆیـە دوو زنجیرەی داوەتـێ و، بـەدوو ڕۆژنامـە و بڵاوکـراوەی سـەربەخۆی لەقەڵەمـداوە. جارێکیـان لەلاپـــەڕە (١٠٧)دا دەڵێـــت: (ئاســـۆ– ئـــەڵمانیا، ١٩٨٤– کۆمەڵـــەی خوێنـدکارانی کوردسـتان لـەدەرەوەی وڵات ئەکسا– لقـی ئـەڵمانیای ڕۆژئاوا، بەزمانی ئەڵمانی بڵاویکردۆتـەوە. ژمـارە یـەکی، سـاڵی ١٩٨٤. ژمارە چوار، ساڵی ١٩٨٥).

جارێکی تر لەلاپەڕە (١٠٨)دا دەڵێت: (DER HoRIZONT)، بڵاوکراوەی کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لەدەرەوەی وڵات ئەکسا– بەزمانی ئەڵمانی لەئەڵمانیا دەرچووە. ژمارە یەك، لەمانگی تەموزی ١٩٨٤ دەرچووە....).

٣٤- دڕك / کایزەر لاوتن- ١٩٨٤

گۆڤارێکی سیاسی و ئەدەبی بوو، کۆمەڵێك لاوی ئاوارەی کورد دەریاندەکرد. یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٨٤ دەرچووە. ژمارە (٥)ی بە (٨٠) لاپەڕەی قەبارە (A5) لەمایسی ١٩٨٥دا، دەرچووە [٨١]. قەبارەی هەموو ژمارەکان وەك یەك نین. بەشێوەیەکی گشتی لەنێوان (A5) و (A4) دایە. بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی) بوو.

پاش مفاوەزاتەکەی ساڵی (١٩٨٣)ی نێوان (یەکێتی نیشتمانی کوردستان) و، حکومەتی عێراق، هەندێك کەس لە (کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لەدەرەوەی وڵات– ئەکسا) کەسەر بەیەکێتی بوو، جیابوونەوە و، چوونە پاڵ (ئاڵای شۆڕش)... ئەو کەسانە، لەگەڵ هەندێك خەڵکی تر، ڕۆڵی بەرچاویان هەبوو لەدەرکردنی (دڕك)دا. زمانی نووسینەکانی (دڕك)، زمانێکی زبر و دڕکاوییە... بۆ پەیوەندی و پۆست کردن، ئەدرەسەکەی شاری (کایزەرلاوتن) بووە.

نرخی یەك ژمارەی پێنج مارکی ئەڵمانی بوو.

ژمارە (٦)ی لەکانوونی یەکەمی ١٩٨٥، دەرچووە.

٣٥- پرشنگ / بەرلین- ١٩٨٥

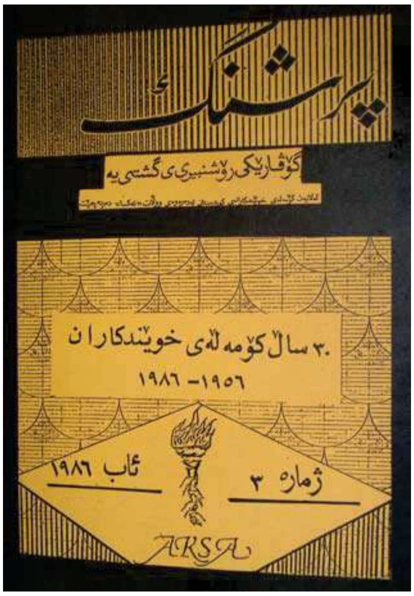

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری گشتی بوو، کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لەدەرەوەی وڵات- AKSA)، وەك پاشكۆی (دەنگی خوێندكارانی كوردستان)، دەریکردووە.

– ژمارە (١)ی لەئازاری ١٩٨٥، بە (٣٦) لاپەڕەی قەبارە (٢١×٣٠)سم، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەتەموزی ١٩٨٥، بە (٣٦) لاپەڕەی قەبارە (١٨×٢٦)سم، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی لەئابی ١٩٨٦، بە (٤٠) لاپەڕەی قەبارە (٢٠×٢٨)سم، دەرچووە.

– ژمارە (٤)ی لەئازاری ١٩٨٧، بە (٤٠) لاپەڕەی قەبارە (٢٠×٢٨)سم، دەرچووە.

– ژمارە (٥)ی لەساڵی ١٩٨٧ دەرچووە و، لەلایەن لقی بەریتانیای (ئەکسا)، یارمەتی چاپکردنی دراوە و، دوا ژمارەی گۆڤارەکە بووە[٨٢].

هەرچەندە ناوی سەرنووسەر و، دەستەی نووسەرانی لەسەر نەبووە، بەڵام (عەبدولموئمین دەشتی)، داینەمۆی سەرەکی و سەرپەرشتکاری (پرشنگ) بووە... خوا لێخۆشبوو (فریاد محیەدین)یش، بەتایپێکی کۆنی دەستی چاپی کردووە و، لەچاپخانەیەکی کۆنی بەرلین چاپ کراوە[٨٣].

لەزۆر ژمارەدا، لەبەر باری ئاسایش، ئەدرەسی (ڤییەننا)یان لەسەر دەنووسی، دەنا لەڕاستیدا، هەموو ژمارەکانی لەبەرلین دەرچووە[٨٤].

٣٦- ترووسکه / بەرلین- ١٩٨٥

ئەم گۆڤارە (خوێندکارانی سۆسیالیستی کورد- سۆکسە)، لقی بەرلین و ئەڵمانیای ڕۆژئاوا، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، دەریانکردووە.

یەکەم ژمارەی بە (٨) لاپەڕەی قەبارە A4) لەئازاری ١٩٨٥دا، دەرچووە.

لەسەرەوەی ئارمی گۆڤارەکە بەخەتێکی درشت نووسراوە: (خوێندەوارییەکی کوردانە پەروەردەیەکی سۆسیالیستانە)[٨٥].

شایانی باسە، گۆڤارێکی تریش بەناوی (تریسکە)، لەلایەن کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا- لقی سوید (KSSE)، دەرچووە. ژمارە (١)ی لەساڵی (١٩٨٣)دا، لەشاری (ستۆکهۆلم)، دەرچووە[٨٦].

٣٧- پێشەنگ/ ١٩٨٥

گۆڤارێکی ڕامیاری و ئەدەبی بوو، کانوونی هونەر و ئەدەبیاتی کرێکاری کوردستان لەئەڵمانیای ڕۆژئاوا، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، دەریکردووە.

- یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٨٥دا، دەرچووە.
- ژمارە (٩)ی بە (١١٦) لاپەڕەی قەبارە (١٤,٥×٢٠,٥)سم، لەتشرینی یەکەمی (١٩٨٩)دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٣)ی لەحوزەیرانی ١٩٩٢دا، دەرچووە[٨٧].

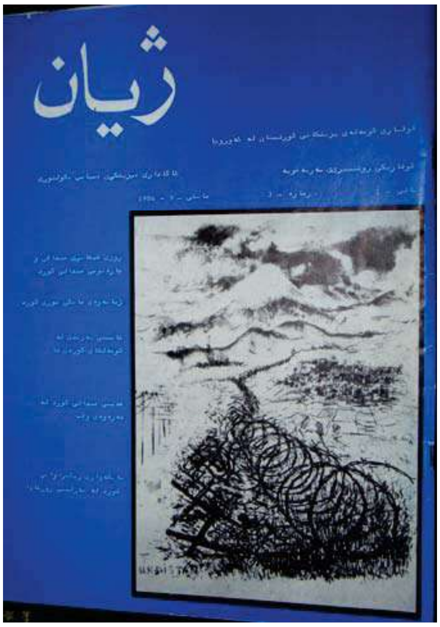

٣٨- ژیان / بەرلین- ١٩٨٦

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری، پزیشکی سەربەخۆ بوو، کۆمەڵەی پزیشکانی کوردستان لەئەورووپا، لەشاری (بەرلین) دەریاندەکرد. یەکەم ژمارەی بە (٦٢) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لەنەورۆزی ١٩٨٦دا، دەرچووە. (٨) لاپەڕەی ئەو ژمارەیە، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)یە و، لاپەڕەکانی تری هەمووی بەزمانی ئەڵمانییە.

ژمارە (٣)ی بە (٦٢) لاپەڕە لەئەیلولی ١٩٨٦دا، دەرچووە.

تەنها (٥) لاپەڕەی بەکوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی) یە و، لاپەڕەکانی تری بەزمانی ئەڵمانییە. چەند پزیشکێکی ئەڵمانی بابەتیان تێدا بڵاوکردۆتەوە. (د. حەسەن حەمە عەلی)، ڕۆڵێکی کارای بینیوە لەدەرکردنی (ژیان)دا و، دەتوانین بەداینەمۆی سەرەکی ئەو گۆڤارەی بزانین[٨٨].

- ژمارە (٤)ی لەکانوونی یەکەمی ١٩٨٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٥-٦)ی لەحوزەیرانی ١٩٨٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٧-٨)ی لەئازاری ١٩٨٨دا، دەرچووە[٨٩].

هەواڵنامەی کتێب

٣٩- INFORMATIONS BULLTIN KURDISTAN (IBK)

کوێلن- ١٩٨٦

ئینفەرماسیۆن بولتەن کوردستان (هەواڵنامەی کوردستان)، بڵاوکراوەیەکی تایبەت بە (هەواڵ، شرۆڤەکردن، شیکردنەوە) بوو، (فیدراسیۆنی کۆمەڵەکانی کرێکارانی کوردستان- کۆمکار)، لەشاری (کوێلن)ی ئەڵمانیا، بەزمانی ئەڵمانی دەریاندەکرد.

- ژمارە (١)ی لەحوزەیران و تەموزی ١٩٨٦دا، دەرچووە[٩٠].
- ژمارە (٦)ی لەساڵی ١٩٨٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٤-٢٥)ی لەساڵی ١٩٨٩دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٨)ی لەمایسی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٩)ی لەتەموزی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣٢-٣٣)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣٤-٣٥)ی لەکانوونی دووەمی ١٩٩١دا، دەرچووە.
- ژمارە (٤٦)ی بەبەرگەوە (٣٢) لاپەڕەیە و، لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٢دا، دەرچووە. لەو ژمارەیە و لەلاپەڕە (٢)دا، هاتووە: (هەر دوومانگ جارێك دەردەچێت. نرخی دوو مارکی ئەڵمانییە و، ئابۆنەی ساڵانەش ٢٠ مارکە).
- ژمارە (٤٨)ی بەبەرگەوە (٣٢) لاپەڕەیە و، لەمایسی ١٩٩٣دا، دەرچووە.
- ژمارە (٥٣-٥٤)ی بەبەرگەوە (٤٨) لاپەڕەیە و، لە ئازاری

١٩٩٤دا، دەرچووە.

– ژمـــارە (٥٦)ی بەبەرگـــەوە (٣٢) لاپەڕەیـــە و، لـــەئابی ١٩٩٤دا، دەرچووە.

ئەو ژمارانەی کەباسمان کردن، هەموویان بەرگەکانیان ڕەش و سپی بوونە.

– ژمارە (٧٢)ی بەبەرگـەوە (٣٢) لاپەڕەیـە و، لەنیـسان و مایـسی ١٩٩٧دا، دەرچـووە. بـەرگی ئـەو ژمارەیـە سـەوزە و نووسـینەکانیش بـەڕەنگی زەرد و سـوور نووسـراون. لەسـەرەوە، بەخـەتێکی درشـت (IBK) نووســـــراوە، کـــــەکورتکراوەی (ئینفەرماســـــیۆن بولتـــــەن کوردستان)ە.

– ژمارە (٨٤) لەئەیلولی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.

– ژمارە (٨٥)ی لەتشرینی یەکەم و دووەمی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.[٩١]

قەبارەی هەموو ژمارەکان (A4) بووە.

٤٠- بنگەه / فرانکفۆرت- ١٩٨٨

لەسەر بەرگی یەکەمیدا نووسراوە: (گۆڤارێکی سیاسییە). بـەزمانی تـورکی و کـوردی (کرمـانجی ژووروو– ڕێنووسـی لاتینـی)، لەشـاری فرانکفۆرت دەرچووە.

یەکـــەم ژمـــارەی بەقـــەبارەی (١٤,٥×٢١,٥)ســـم و، (٦٤) لاپـــەڕە، لـــەمانگی ئـــازاری ١٩٨٨دا دەرچـــووە. بەرگەکـــەی ڕەش و ســـپییە... ژمارەی تریشی لێدەرچووە، بەڵام ئێمە نەمانبینیووە.

ئەمەولنامەی دیتر

٤١- دەنگـــی یـــەکێتی / بەرلین- ١٩٨٨

دەنگی یەکیەتی
KSSE
ئورگانی کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لە ئەوروپا ـ لقی ئەڵمانیای ڕۆژئاوا
١٩٨٨
نـــــەوروز
کارەساتی هەڵەبجە
دەرماندا و کردنی تێکۆشەران
لەم ژمارە یەدا:
-جینایەتێکی مێژوویی
-بیجگەی ڕاستەقینەی کۆنەپەرستی
-شەستەی شارەکان
-تەرمی ئەم منداڵانە لە کام گۆرستان...
-ئاهەنگی دووی ڕیبەندان
-جەژنەو یادتان دەکەم

لـەبڵاوکراوەکانی کۆمەڵـەی خوێندکارانی کورد لەئـەوروپا- لقـی ئـەڵمانیا ڕۆژئـاوا، بـووە. یەکـــەم ژمـــارەی لـــەمارتی ١٩٨٨دا، دەرچووە.

ژمـــارە (٢)ی لەنیـــسانی ١٩٨٨دا، دەرچـــووە. بابـــەتی بـــــەزمانی کـــــوردی بڵاوکردۆتەوە[٩٢].

٤٢- ڕێ / ئەڵمانیا- ١٩٨٨

گۆڤـارێکی ڕۆشـنبیری وەرزی نارێـك بـووە، (حەسـەن ئۆزگـول)، لەئـەڵمانیای ڕۆژئـاوا، بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی ژووروو- ڕێنووسـی لاتینی) و تورکی، دەریکردووە.

- ژمارە (١)ی لەحوزەیرانی ١٩٨٨دا، دەرچووە.

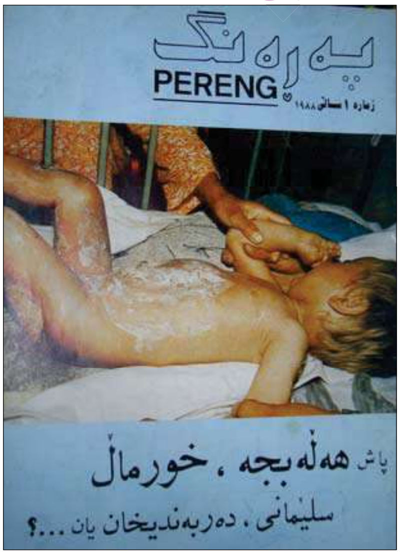

- ژمـــارە (٤)ی لەتـــەموزی ١٩٨٩دا، دەرچووە[٩٣].

٤٣- پـــەڕەنگ / دارمـــشتاد، گۆتنگن- ١٩٨٨

گوڤارێکی ڕۆشنبیری و سیاسـی بـــوو، کۆمـــەڵێك نووســـەر و ڕۆژنامەنووســـــی باشـــووری کوردســـتان لـــەدەرەوەی وڵات (ئـــەڵمانیا)، بـــەزمانی کـــوردی

(کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، دەریاندەکرد.

– ژمــاره (١)ی بــه (٤٠) لاپــەڕەی قــەباره (A4)، لەناوەڕاســتی ١٩٨٨دا، دەرچووە.

– ژماره (٢)ی به (٦٠) لاپـەڕەی هـەمان قـەباره لەسـاڵی ١٩٨٨دا، دەرچووە.

– ژماره (٤)ی به (٦٨) لاپـەڕەی هـەمان قـەباره، لەسـاڵی ١٩٩٠دا، دەرچووە.

– ژمــاره (٥)ی بــه (٧٢) لاپــەڕە، لــەکانوونی دووەمــی ١٩٩١دا، دەرچووە.

– ژماره (٦)ی به (٦٠) لاپەڕە، لەساڵی ١٩٩١دا، دەرچووە. لەڕووی هونەرییەوە، گۆڤارێکی ڕێکوپێك بووە، بەرگەکەشی ڕەنگا و ڕەنـگ و، وێنەدار بووە. نرخەکەی شەش مارکی ئەڵمانی بووە.

لەلاپەڕەیەکـدا لـەژێر ناونیشانی (پـەڕەنگ)دا، نووسـراوە: (گۆڤـارێکی ڕۆشـنبیری گـشتییە بـۆ یـەکگرتن و پێشخـستنی فەرهــەنگی کـوردی هاوچەرخ).

ئـەو نووسـەرانە بەرهـەمیان تێـدا بڵاوکردۆتـەوە: (ئـەنوەر ئەحمـەد، سەفین، گارا ڕەسوڵ، هۆزان، سەربەست، کاوە، د. شـوان، ڕەزا حەمـە فـەرەج، ڕەشـید، ئـاوارە، سـۆران، سـیامەند، دانـا، زەردەشـت، ئاسـۆ سەڵتە، مستەفا گـەرمیانی، ئەحمـەدی مـەلا، شـێرکۆ بێکـەس، کـەمال ڕەشید، ڕەڤین، نەجمەدین کـەریم، ژیلـەمۆ، د. سـەیدا، سـامان فوئـاد، بابەحاجی، شازێ، خانێ، هیـوا، د. ئیـبراهیم عـەزیز ئیـبراهیم، فـەرهاد پیربال، جەزا چنگیانی، هەڤاڵ مراد، زریان کاکەیی، گۆران هەڵەبجەیی، سـیروان.ب، کـەمال مـیراودەلی، جـەلال مـیرزا کـەریم، نەبـەز، ح. بەفرین....) [٩٤].

٤٤- ڕەوشەن / بۆن- ١٩٨٨

گۆڤـــــارێکی ڕۆشـــــنبیری، هونـــەری، ویـــژەیی، مێـــژوویی و رامیـــــاری بـــــوو، (یــــەکێتی ڕەوشــــــنبیرێن ولات پـــارێزێن کوردستان– GRWK)، بـەزمانی کـــوردی (کرمـــانجی ژووروو– ڕێنووســـی لاتینـــی)، لەشـــاری (بـــۆن)، دەریـــدەکرد. یەکـــەم ژمـــارەی لـــەهاوینی (١٩٨٨)دا، بەقەبارەی (A4) دەرچووە.

ژمارە (٧)ی لەبەهاری (١٩٩١)دا، بە (٦٦) لاپەڕەی هـەمان قـەبارە، دەرچووە[٩٥].

بەرگێکی جوان و ڕەنگا و ڕەنگی هەبوو.

هەواڵنامەی کتێب

٤٥- KURDISTAN ARCHIVE
دۆرتمۆند- ١٩٨٨

بڵاوکراوەیـــەکی ناوبـــەناو بـــوو، ســـەنتەری ئەرشـــیفی کوردســـتان، لەشـــاری هـــاگن (HAGEN)ی ئـــــــەڵمانیا، بـەزمانی ئـەڵمانی دەریدەکرد[٩٦]. ئـەو شـارە، سـەر بـە (دۆرتمۆنـد)ە و، زۆر لێیـــەوە نزیکە. ئەو سەنتەرە سـەر بە (یــــەکێتی نیـــــشتمانی کوردســــتان) و هــــەوادارانی

بووە. بنكەی ئەو سەنتەرە لەناو قوتابخانەی (PELMKESCHULE) بووە.

ئەو بڵاوكراوەیە، ناوە ناوە، ئەو بابەتانەی كەبەزمانی ئەڵمانی لەگۆڤار و ڕۆژنامەكاندا لەسەر كورد و كوردستان، بڵاودەكرانەوە، كۆیدەكردنەوە و، وەك خۆیان، دووبارە لە (كوردستان ئەرشیف)دا، وەك دیكۆمێنت، بڵاویدەكردنەوە.

لەژێر ئارمی (كوردستان ئەرشیف)دا، نووسراوە: (بابەت و بەڵگەنامەی ڕۆژنامەكان).

– ژمارە (١)ی لەئابی ١٩٨٨دا، دەرچووە.
– ژمارە (٦)ی لەئازاری ١٩٨٩دا، دەرچووە.
– ژمارە (١٦)ی لەتەموزی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
– ژمارە (٢٠–٢١)ی لەساڵی ١٩٩٠–١٩٩١دا، دەرچووە.
– ژمارە (٢٢)ی لە٩/٤/١٩٩١دا، دەرچووە.
– ژمارە (٢٣–٢٤–٢٥)، لەیەك بەرگدا، بە (٢٩٩) لاپەڕەی قەبارە (A4) لەساڵی ١٩٩١دا، دەرچووە.
– ژمارە (٢٦)ی لەئەیلولی ١٩٩١دا، دەرچووە.
– ژمارە (٢٧)ی بە (١٣٨) لاپەڕە، لەكانوونی یەكەمی ١٩٩١دا، دەرچووە.
– ژمارە (٣٣–٣٤)ی لەیەك بەرگدا، لەتەموزی ١٩٩٢دا، دەرچووە.
– ژمارە (٣٥)ی لەشوباتی ١٩٩٣دا، دەرچووە. ژمارەی لاپەڕەكانی (١٢٨) لاپەڕەی (A4)ە.
– ژمارە (٣١–٣٢)ی بە (٢٠٠) لاپەڕە لەحوزەیرانی ١٩٩٢دا، دەرچووە.
– ژمارە (٤٣–٤٤–٤٥)ی لەمایس– كانوونی یەكەمی ١٩٩٤دا، دەرچووە. لەژێر ئارمی ئەو ژمارەیەدا، نووسراوە: (بەڵگەنامە. هەواڵ و دیكۆمێنت، مانگانە).

بۆ نموونە، نرخی هەندێك لەژمارەكان دەنووسین:

ئەمەوالنامەی ڕێبوار

- ژمارە (٢٣-٢٤-٢٥)، ٢٠ مارك بووە.
- ژمارە (٢٧)، ١٢ مارك بووە.
- ژمارە (٣٠-٣١)، ١٨ مارك بووە.
- ژمارە (٣٥)، ١٢ مارك بووە.

سەنتەری ناوبراو، لەساڵی (١٩٩٦)دا، بڵاوکراوەیەکی بەناوی دۆکۆمێنتاتسیۆن (DOKUMENTATION) بە (٤٢) لاپەڕەی قەبارە (A4)، بەزمانی ئەڵمانی بڵاوکردۆتەوە... هیچ ژمارەی لەسەر نییە و، لەژێر ئاڕمی ئەو بڵاوکراوەیەدا نووسراوە: (کوردستانی عێراق ١٩٩٦، ڕاپۆرت- ڕاڤەکردن- بەڵگەنامە. بڵاوکراوەی: ئەرشیفی کوردستان- دۆرتموند).

شایانی باسە، لەهیچ یەکێك لەبیبلۆگرافیە کوردییەکان و ئەو کتێبانەی کەلەسەر ڕاگەیاندنی (یەکێتی نیشتمانی کوردستان)دا، نووسراون، کەم و زۆر باسی (کوردستان ئەرشیف)یان نەکردووە... یەکەمین جارە، من بەمشێوەیە، بەتایبەتیش لەدوو توێی کتێبدا، تۆماری دەکەم.

٤٦- KURDISTAN RUNDBRIEF
کۆڵن- ١٩٨٨

Bild speichern
KURDISTAN RUNDBRIEF
Für Selbstbestimmung und Menschenrechte
Aus dem Inhalt
Die Kurden und der Krieg gegen Saddam
Antikriegsbewegung in der Türkei, Hoffnungen und Flüchtlingsnot im Irak
SAVASA HAYIR
Die Situation von Flüchtlingen und Vertriebenen in Irakisch-Kurdistan 9
Ein Besuch im Frauenzentrum in Arbil 15
Nach der Wahl: Die Politik der neuen AKP-Regierung in Ankara 21
Interview mit Feleknas Uca, PDS-MdEP, zum EU-Beitritt der Türkei 29

بڵاوکراوەیەکی ڕاپۆرت و هەواڵییە، لەلایەن دەزگای (FEYKA KURDISTAN)ەوە، بەزمانی ئەڵمانی دەردەچێت. ڕووداو و هەواڵ و، ڕاپۆرتی جۆربەجۆری لەسەر هەموو پارچەکانی کوردستاندا، بڵاودەکاتەوە.

– ژمارە (١)ی، ساڵی یەکەمی لە ١٩٨٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٧)ی، ساڵی سێیەمی، لە ١٩٩٠/٣/٣٠، لەشاری (کوێلن) دەرچووە.

– ژمارە (١)ی لە ١٩٩٧/١/١٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (١)ی لەکانوونی دووەمی ٢٠٠٤دا دەرچووە.

– ژمارە (١)ی ساڵی (٢٠)ی، لەڕۆژی ٢٠٠٧/٢/١٥دا، دەرچووە و لەشێوەی گۆڤاردا بووە.

لەساڵی ١٩٩٥–٢٠٠١، بەقەبارەی (A4) و، بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە[٩٧].

– لەساڵی (٢٠٠٢–٢٠٠٧)، بەهەمان قەبارە و بە (٣٦) لاپەڕە دەرچووە.

– لەهەر ساڵێکی تازەدا، لەزنجیرەی ژمارە (١)ەوە، دەستی بەبڵاوکردنەوە، کردۆتەوە.

– بەشێوەیەکی گشتی، لەهەر ساڵێکدا (٢٦) ژمارەی لێدەرچووە[٩٨].

هەواڵنامەی کتێب

نشرة اخبارية
تصدرها جمعية الطلبة الاكراد* في اوربا

لتجعل ١٦ آذار – قصف مدينة حلبجة يوما عالميا لتحريم الاسلحة الكيمياوية ولتصعيد التضامن مع نضال شعبنا من اجل حق تقرير المصير والسلم والديمقراطية

Adress: KSSE P.F 150151
1000 Berlin 15

العدد (١) – كانون الثاني – يناير ١٩٨٩

المجد للمؤتمر التوحيدي

اوقفوا فورا الجرائم البشعة ضد الشعب الكردي

إبادة عرقية شاملة

برقية تعزية

(*) سيثبت كلمة (كورد) أو (كوردستان) في اقرب فرصة من قبل الهيئة الادارية العامة.

٤٧- النشرة الأخبارية / بەرلین- ١٩٨٩

بڵاوکراوەیەک بووە، کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان وەک بڵاوکراوەیەکی دوای کۆنگرەی یەکگرتنی ڕێکخراوە خوێندکارییەکان لە ١٩–١٩٨٨/٨/٢١، دەریانکردووە.

ژمارە (١)ی لەکانوونی

دووەمی ١٩٨٩دا، بەزمانی عەرەبی دەرچووە[٩٩].

٤٨- وەسانان / هایدلبێرگ- ١٩٨٩

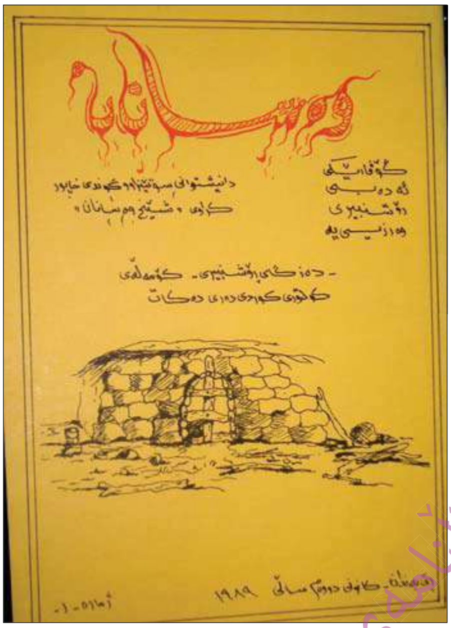

گۆڤارێکی ئەدەبی، ڕۆشنبیری وەرزی بوو، دەزگای ڕۆشنبیری هایدلبێرگ کۆمەڵەی کولتووری کوردی لەشاری (هایدرلبێرگ)، دەریدەکرد.

یەکەم ژمارەی بە (٦٨) لاپەڕەی قەبارە (A5) لەکانوونی دووەمی ١٩٨٩دا، دەرچووە.

ژمارە (٢)ی بە (٧٢) لاپەڕەی قەبارە (A4) لەپایزی ١٩٨٩دا، دەرچووە[١٠٠].

ئەم نووسەرانە، بابەتیان لەژمارەکانی (١) و (٢)دا، بڵاوکردۆتەوە: (بورهان، سیامند، شیرین، کاوە، ڕێبوار، نەکەرۆز، سیروان- ب، کامەران حەمدی، دلێر، مەلا ئاوارە، حسامی مودەڕیس، هانا، هەورامان، خوشکە نەزەند، ئاوات دەوڵەت، نزار خەیلانی، ئاوەدان، ڕێبوار سیوەیلی، کاکی خۆشناو، سەگڤان بامەڕنی).

لەبەر باری ئاسایشی ئەوکات، زۆربەی بابەتەکان، بەیەك ناو، یان ناوی خوازراو، بڵاوبوونەتەوە.

٤٩- کادن کورتولوش / کوێلن- ١٩٨٩

کادن کورتولوش (ڕزگارکردنی ژن)، گۆڤارێکی سیاسی گشتی ژنانە بوو لەشاری (کوێلن)، بەزمانی تورکی دەردەچوو.

هەواڵنامەی کتێب

– یەکەم ژمارەی لەسەرەتای ساڵی ١٩٨٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەمانگەکانی ئازار و نیسانی ١٩٨٩دا دەرچووە.

(هـ.دوران)، بەرپرسیاری ئەو گۆڤارە بوو. قەبارەکەی (A4) بووە... بەرگەکەی ڕەنگا و ڕەنگ بووە [١٠١].

٥٠- هەوارگەی کوردەواری / بۆن- ١٩٨٩

هاوارگەی کوردەواری
ڕۆژنامەیەکی سیاسی، فەرهەنگی و کۆمەڵایەتی
ساڵی یەکەم
مانگی گەلاوێژ ١٩٨٩
بەرەو کام شێوازی خەبات؟
لە هەوارگەوە بۆ هاوارگە

ڕۆژنامەیەکی سیاسی فەرهەنگی و کۆمەڵایەتی بوو، لەشاری (بۆن) بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، دەردەچوو.

– ژمارە یەکی، ساڵی یەکەمی لەبانەمەڕ (مایس)ی ١٩٨٩دا، دەرچووە. نرخەکەی یەك مارکی ئەڵمانی بووە.

– ژمارە (٢)ی ساڵی یەکەمی، لەمانگی گەلاوێژی ١٩٨٩دا، دەرچووە. لەو ژمارەیەدا، لەسەر داواکاری و پێشنیاری خوێنەران، ناوەکەی لە (هەوارگەی کوردەواری)یەوە، بۆتە (هاوارگەی کوردەواری).

– ژمارە (٣)ی ساڵی یەکەمی، لەڕەزبەری ١٩٨٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (٥)ی لەخاکەلێوەی ١٩٩٠ بە (٨) لاپەڕە دەرچووە.

هەشت ژمارەی لێدەرچووە، ئیتر وەستاوە.

(حوسێن بەخشی) سەرپەرشتکاری ئەو ڕۆژنامەیە بوو... ژمارەی لاپەڕەی ژمارەکان لەنێوان (٨) و (١٢) و (١٦) لاپەڕەی (A4)دا بووە.

زێتر گرنگی بەبڵاوکردنەوەی بیر و بۆچوونەکانی پەیڕەوکارانی

کۆنگرەی چواری پارتی دیموکراتی کوردستان– ئێران، دەدا. حوسێن بەخشی، جگە لەناوی خۆشی، بەنازناوی (سامڕەند)یش بابەتی تێدا بڵاوکردۆتەوە [١٠٢].

TURKEI KIRITISCH -٥١

کۆیلن- ١٩٨٩

بڵاوکراوەیەك بوو، گرنگی بەمافەکانی مرۆڤ لەتورکیا و، باکوری کوردستان، دەدا. بەزمانی ئەڵمانی، دوو مانگ جارێك لەشاری کوێلن دەردەچوو.

- ژمارە سفر (٠)ی لە تشرینی یەکەمی ١٩٨٩دا، دەرچووە.
- ژمارە (١)ی لەشوباتی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢)ی لەنیسانی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣)ی لەحوزەیرانی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (٦)ی لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (٧)ی لەشوباتی ١٩٩١دا، دەرچووە.
- ژمارە (٨)ی لەنیسانی ١٩٩١دا، دەرچووە [١٠٣].

هەواڵنامەی پێنێر

٥٢- تورەڤان/ ١٩٨٩

گۆڤارێکی کولتووری گشتی سەربەخۆ بوو، یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٨٩دا، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی)، دەردەچوو. ژمارە (٣)ی، دوا ژمارە بووە و لەساڵی ١٩٩٠دا، دەرچووە.

(عەلی جەعفەر) دەڵێت: (... ئەو گۆڤارە لەژێر سەرپەرشتی (دل بەخوین دارا)دا دەرچووە و، زێتر لەنێو هەوادارانی پارتی کرێکارانی کوردستاندا، بڵاو دەکرایەوە.)[١٠٤]

٥٣- کینە ئەم / برێمن- ١٩٨٩

گۆڤاری (کۆمەڵەیا جوانێن کوردستانێ- کۆم جوان) بووە. یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٨٩، لەشاری (برێمن)، بەهەشت لاپەڕەی (A5) بەهەرسێ زمانی: کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و، تورکی و ئەڵمانی، بڵاوبۆتەوە.

(کۆم جوان)، لەساڵی ١٩٨٨، لەشاری (برێمن) لەلایەن لاوانی باکوری کوردستانەوە، دامەزراوە.

تا ساڵی (١٩٩٨)، دوازدە ژمارە لە (کینە ئەم) دەرچووە.

ناوەڕۆکی گۆڤارەکە، باس لەڕەوش و گرفتەکانی لاوانی کورد لەدەرەوەی وڵات، دەکات. بەشێوەیەکی هونەری و جوان و، ڕەنگا و ڕەنگ دەرچووە[١٠٥]. ژمارە (١٤)ی لەساڵی ١٩٩٩دا، دەرچووە[١٠٦].

٥٤- هاواری کورد / بۆن- ١٩٨٩

بڵاوکراوەیەکی سیاسی و کۆمەڵایەتی و ئەدەبی سەربەخۆ بوو، (حوسێن بەخشی) لەشاری (بۆن)، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، دەریدەکرد. ئەو بڵاوکراوەیە،

درێژەپێدەری ڕۆژنامەی (هەوارگەی کوردەواری) و (هاوارگەی کوردەواری) بووە.

هەمان زنجیرەی ژمارەکانی (هاوارگەی کوردەواری) دراوەتە (هاواری کورد).

– ژمارە (١)ی (هاواری کورد) کەدەکاتە ژمارە (٩)ی (هاوارگەی کوردەواری، لەمانگی ڕەزبەری ١٩٩١دا، دەرچووە [١٠٧].

– ژمارە (١٤)ی، ساڵی پێنجەم، کەدەکاتە ژمارە (٦)ی (هاواری کورد) دوا ژمارە بووە و ئیتر وەستاوە.

کەواتە: (٨) ژمارە لەژێر ناوی (هەوارگەی کوردەواری) و (هاوارگەی کوردەواری)دا، دەرچووە و، (٦) ژمارەش لەژێر ناوی (هاواری کورد)دا، دەرچووە.

– ژمارە (١١)ی لەخەزەلوەری ١٩٩٢دا، دەرچووە [١٠٨].

(هاواری کورد) بەتوانای ماددی حوسێن بەخشی دەرچووە و، بەکۆنە تایپێك چاپ و بڵاوی کردۆتەوە. تەنها لەڕووی ناردنی بابەتەوە، هەندێك برادەر بابەتیان بۆ ناردووە و، یارمەتیان داوە [١٠٩].

گۆڤاری هەڤگرتن – الاتحاد

٥٥- هەڤگرتن- الأتحاد / چیك، ئەڵمانیا- ١٩٨٩

گۆڤارێکی سیاسی، ڕۆشنبیری، گشتی، وەرزانەی (نارێك) بوو، ڕێکخستنەکانی ئەورووپای (پارتیا هەڤگرتنا گەلێ کورد ل سوریا)، سەرەتا لەشاری (پراگ)ی (چیك) و، دواتر لەئەڵمانیا، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی،

دەریانکردووە.

سەرنووسەر: د.م. ڕەشۆ، دەستەی نووسەران: خالید حەسۆ، د. یوسف، ئەبوسەلام. بەرپرسیاری بەشی کوردی: د. ئیبراهیم. بەرپرسیاری بەشی عەرەبی: د. حوسێن.

- یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٨٩دا، دەرچووە.
- ژمارە (٤)ی لەساڵی ١٩٩٢دا، دەرچووە.
- ژمارە (٧)ی لەساڵی ١٩٩٣دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٦)ی لەتشرینی یەکەمی ١٩٩٥دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٦)ی بە (٥٦) لاپەڕە لەنیسانی ١٩٩٨دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣٨)ی لەتەموزی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

قەبارەی سەرجەم ژمارەکانی (A4) و، وێنەدار و، بەرگەکانی ڕەنگا و ڕەنگ بووە[١١٠].

هەواڵنامەی کتێب

٥٦- KURDISTAN AKTUELL

بەرلین- ١٩٩٠

ئۆرگانی ڕێکخراوی خوێندکارانی سۆسیالیستی کورد- سۆکسە، بووە و، بەزمانی ئەڵمانی دەرچووە. ژمارە (١)ی لەکانوونی دووەمی ١٩٩٠دا، دەرچووە[١١١].

پاش سۆراغ کردن، بۆمان دەرکەوت تەنها ئەو ژمارەی لێدەرچووە و وەستاوە.

٥٧- جودی/ ١٩٩٠

گۆڤارێک بوو، (حەرەکەتا ئیسلامی کوردستان- باکور)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و

تورکی، دەریاندەکرد. یەکەمین ژمارەی لەساڵی ١٩٩٠ بەقەبارەی (A4) لەبەرگێکی ڕەنگا و ڕەنگدا دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەنیسانی ١٩٩٠دا، دەرچووە [١١٢].

– ژمارە (١٣)ی لەساڵی ١٩٩١دا، دەرچووە [١١٣].

– ژمارە (١٥)ی لەساڵی ١٩٩٦دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٧)ی لەئابی ١٩٩٩دا، دەرچووە [١١٤].

٥٨- KURDEN PROZISS AKTUELL

کوێلن- ١٩٩٠

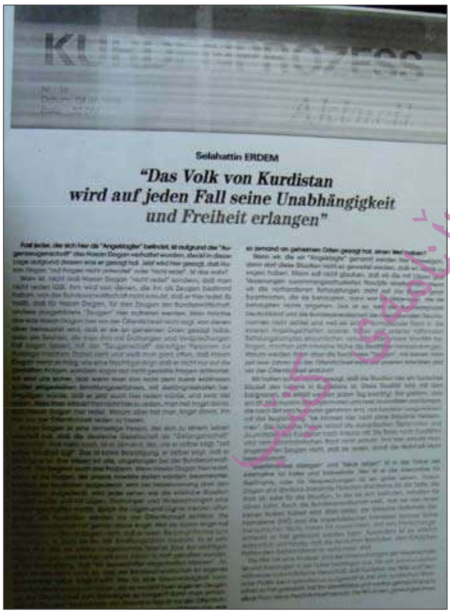
KURDEN PROZESS

Aktuell

Selahattin ERDEM

"Das Volk von Kurdistan wird auf jeden Fall seine Unabhängigkeit und Freiheit erlangen"

بەکوردییەکەی دەبێتە: (پرسگەریی ئێستای کوردان). بڵاوکراوەیەک بوو، بەزمانی ئەڵمانی لەشاری (کوێلن) دەردەچوو.

ژمارە (١٦)ی بەچوار لاپەڕەی کەمێك لە (A4) گەورەتر، لە ١٩٩٠/٦/٤دا، دەرچووە.

لایەنگر و هەوادارانی (پارتی کرێکارانی کوردستان– PKK)، دەریاندەکرد.

ژمارە ئۆرگیناڵەکەی لەئەرشیفی (جەمال خەزنەدار)دا، هەیە [١١٥].

هەواڵنامەی کتێب

٥٩- ژیان / کوێلن- ١٩٩١

گۆڤارێکە (یەکێتیا ژنێن کوردستان- کۆم ژن)، لەشاری کوێلن دەریدەکات. بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- رێنووسی لاتینی و، تورکی و ئەڵمانی، بڵاودەبێتەوە.

- یەکەم ژمارەی لەمانگی ئازاری ١٩٩١دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٠)ی لەئازاری ١٩٩٤دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٤-٢٥)ی پێکەوە، لەمایسی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

لەم دوو ژمارەیەدا، دەستەی نووسەران بەمشێوەیە بووە: (زوبەیدە، زەرین، بەلگین).

- ژمارە (٢٦)ی لەساڵی ١٩٩٨دا، دەرچووە. قەبارەی گەورە و وێنەدار بووە[١١٦].
- ژمارە (٣٤)ی لەحوزەیران و تەموزی ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

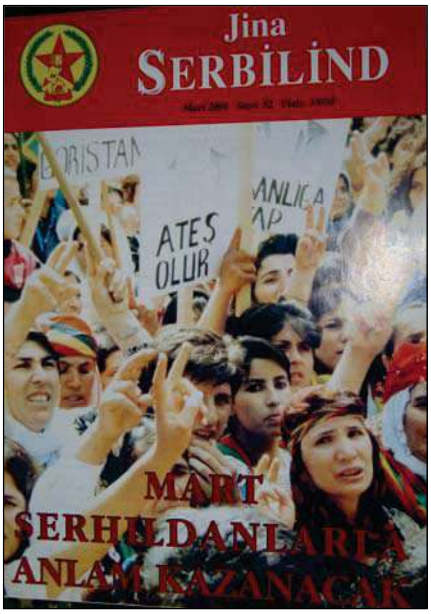

٦٠- ژنا سەربلند / ئەڵمانیا، هۆڵەندا- ١٩٩٢

گۆڤارێکی سیاسی و رۆشنبیری گشتی ژنانە، یەکەم ژمارەی لەبەهاری ساڵی ١٩٩٢دا، دەرچووە[١١٧].

- ژمارە (٤)ی لەمایسی ١٩٩٣دا، دەرچووە[١١٨].

- ژماره (٥٢)ی به(٥٠) لاپەڕەی قەباره (١٨×٢٥)سم و لەمانگی ئازاری ٢٠٠١دا، دەرچووه. نرخەکەشی سێ مارکی ئەڵمانییە.

- ژماره (٥٩)، (٥٨) لاپەڕەی هەمان قەبارەیە و لەمانگی تشرینی یەکەمی ٢٠٠١دا، دەرچووه[119].

- ژماره (٦٧)ی لەمانگی حوزەیرانی ٢٠٠٢دا، دەرچووه.

- ژماره (٨٣)ی لەمانگی ئازاری ٢٠٠٤دا، دەرچووه.

- لەساڵی (١٩٩٢-١٩٩٧)، وەرزانە دەرچووه. لەساڵی (١٩٩٨-١٩٩٩)، دوو مانگ جارێك دەرچووه. لەساڵی (٢٠٠٠) تاکو ئێستا (بەهاری ٢٠٠٦)، مانگانە دەردەچێت.

بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی، بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە.

- لەساڵی (١٩٩٢)دا، لەسەر ناوی (یەکێتی ژنانی ولاتپاریزی کوردستان)، دەرچووه.

- لەساڵی (١٩٩٤) بەدواوە، لەسەر ناوی (تەڤگەری ئازادی ژنانی کوردستان)، دەرچووه.

- لەساڵی (١٩٩٥) بەدواوە، لەسەر ناوی (یەکێتی ئازادی ژنانی کوردستان)، دەرچووه.

- لەساڵی (١٩٩٩)دا، لەسەر ناوی (پارتی ژنانی کرێکاری کوردستان)، دەرچووه.

- لەپایزی ساڵی (٢٠٠٠) بەدواوە، لەسەر ناوی (پارتی ژنانی ئازاد)ەوە دەرچووه.

- لەساڵی (٢٠٠٤) بەدواوە، لەسەر ناوی (پارتی ئازادی ژنانی کوردستان)ەوە، دەرچووه. سەرجەم ژمارەکانی ڕەنگا و ڕەنگە[120].

(ڕێناس نەورۆزی) دەڵێت: (لەهۆڵەندا دەرچووه)[121]، کەچی (فەخرەدین تاهیر) دەڵێت: (لەئەڵمانیا چاپ و بڵاوکراوەتەوە)[122].

کەچی لەڕاستیدا، بۆچوونەکانی هەردوو لایان ڕاستە، چونکە: بۆیەکەم جار و تا کۆتاییەکەی ساڵی ١٩٩٣ لەئەڵمانیادا دەرچووه.

هەواڵنامەی کتێب

پاش قەدەغەکردنی چالاکییەکانی (پارتی کرێکارانی کوردستان– PKK) و، دام و دەزگاکانی سەربەو پارتە لەکۆتایی ساڵی ١٩٩٣ لەئەڵمانیادا، بنکە بارەگای گۆڤاری (ژنا سەربڵند)یش، بۆ هۆڵەندا گواسترایەوە.

پێشدەچێت بۆ پاراستنی باری ئەمنی و، فرت و فێڵ کردن لەحکومەتی ئەڵمانیا، ئەدرەسی (هۆڵەندا)یان، لەسەر نووسی بێت، چونکە لەهۆڵەندا ئازادانەتر، دەتوانن چالاکییەکانیان ئەنجامبدەن.

سەرباری ئەوەش، تا ژمارە (٥٢)ش (ئازاری ٢٠٠١)، نرخەکەی هەر بەمارکی ئەڵمانی بووە.

٦١- WARE

گۆڤارێکی کولتووری مانگانە بوو، بەزمانی کوردی (دیالێکتی– زازاکی، کرمانجی، دملی) و، ڕێنووسی لاتینی لەئەڵمانیا دەرچووە.
کوردە عەلەوییەکان، ئەم گۆڤارەیان دەرکردووە.

– ژمارە (١)ی لەمایسی ١٩٩٢دا، دەرچووە.
– ژمارە (٢)ی لەپایزی ١٩٩٢دا، دەرچووە.
– ژمارە (٩)ی لەساڵی ١٩٩٦دا، دەرچووە.

بەرگەکەی ڕەنگا و ڕەنگ بووە.

٦٢- KURDISTAN HEUTE

بۆن- ١٩٩٢

گۆڤارێک بوو، (ناوەندی ڕاگەیاندن و بەڵگەنامەی کوردی– ناڤەند)، لەشاری بۆن، بەزمانی ئەڵمانی دەریدەکرد.

– یەکەم ژمارەی بەقەبارەی (A4)، لەئاب و

ئەیلولی ١٩٩٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەتشرینی یەکەمی ١٩٩٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی، بەبەرگەوە (٤٨) لاپەڕەیە و، لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٢ و، کانوونی دووەمی ١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤)ی لەشوبات و ئازاری ١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٥)ی، بەبەرگەوە (٤٨) لاپەڕەیە و، لەنیسان و مایسی ١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٦)ی، بەبەرگەوە (٤٨) لاپەڕەیە و، لەتەموز و ئابی ١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٧)ی، بەبەرگەوە (٤٨) لاپەڕەیە و، لەئەیلول و تشرینی یەکەمی ١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٨)ی، بەبەرگەوە (٤٨) لاپەڕەیە و، لەتشرینی دووەم و کانوونی یەکەمی ١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٠)ی، لەمایس و حوزەیرانی ١٩٩٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (١١)ی، بەبەرگەوە (٥٢) لاپەڕەیە و، لەئاب و ئەیلولی ١٩٩٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٣)ی، بەبەرگەوە (٥٢) لاپەڕەیە و، لەشوبات و ئازاری ١٩٩٥دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٥)ی، بەبەرگەوە (٥٦) لاپەڕەیە و، لەتەموز و ئابی ١٩٩٥دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٦)ی، لەتشرینی یەکەم و دووەمی ١٩٩٥دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٧)ی، لەکانوونی دووەم و شوباتی ١٩٩٦دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٨)ی، لەمایس و حوزەیرانی ١٩٩٦دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٩–٢٠)ی پێکەوە، لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٦ و کانوونی دووەمی ١٩٩٧دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢١–٢٢)ی پێکەوە، لەئەیلول و تشرینی یەکەمی ١٩٩٧دا، دەرچووە.

هەوالنامەی کتێب

– ژمــاره (٢٣)ی لــەکانوونی یەکــەمی ١٩٩٧ و کــانوونی دووەمــی ١٩٩٨دا، دەرچــووە. بــەپێی زانیارییــەکانی ئێمــە، ئــەوە دوا ژمــارە بووە[١٢٣].

(دڵشاد عومـەر کـاکی) دەڵێت: (لەسـاڵی ١٩٩٢–١٩٩٨، زیـتر لـە٢٥ ژمارەی لێدەرچووە و، دواتر وەستاوە... هەر ژمارەیەکی بەپێنج هەزار دانـە بڵاوکراوەتـەوە. بابەتـەکانی تایبـەت بـوون بـە: مێـژوو، ئـەدەب، ڕۆشنبیری، سیاسەت، دیمانە،...تاد)[١٢٤].

بەرپرسـیاری گۆڤـار: (مـەتین ئینجەسـوو، نـزار خـەیلانی)، بـوون. بەرگی هەموو ژمارەکان ڕەنگا و ڕەنگ بوو... لەڕووی دیزایینـەوە، زۆر پێشکەوتوو بوو.

نرخی گۆڤارەکـەش لـەنێوان (٤–٥) مـارکی ئـەڵمانی بـوو. کۆمـەڵێك نووسەر و پسپۆری ئەڵمانی شارەزا لـەبارەی مێـژووی کـورد، بابـەتیان تێـدا بڵاودەکـردەوە. ئـەو نووسـەر و ڕۆژنامەنووسـانەی کەبابـەتیان لەکوردستانی ئیمـڕۆ (کوردسـتان هۆیتـە)دا بڵاوکردۆتـەوە، بـریتین لـە: (نزار خەیلانی، مـەتین ئینجەسـوو، هیلمـوت ئۆبـەر دیك، جـانکورد، د. گولمراد موڕادی، نازیف تێلێك، ژیندار دهۆکی، فیکرەت سەفەر، هـانس کـۆش نیـك، ئـولا فـریَ، د.م.س. جومعـە، د. حوسـێن حەبـەش، لـەیلا شێریَ، بەیرام ئەیاز، نەبی کەسـین، ئـەمیری حەسـەن پـوور، د. مـەمۆ ئۆسمان، برزۆ عەلی هـەژار، لۆتـیَ ئینجەسـوو، شـامیل ڕۆژ ئاڤـا، فریـاد فازیل عومەر، جەمال فوئاد، سەیت خان دۆز، عیسمەت شەریف وانلـی، باڤیَ دیـار، ۆ. سـەیدۆ، جـەلال کارتـاڵ، گلاودیـا ڕۆس، یـۆرگن، مایـەر، نوری تاڵەبانی، بورهان شاوی، فازیل ئەحمەد، خەدیجە یەشار، کـاترین فـۆگلێر، مەهمـەت تانـدڤێردی، سـیامەند حـاجۆ، موسـتەفا دەرە، هـ. ئەرین چەلیك، شەریف مەڕەش، د. فەرهاد ئیـبراهیم، کامـەران حـاجۆ، د. هەستی ساڵح، نازەنین.م. ڕەشید، گونەی ئەسلان، محەمەد ئـوزون، عەبدولموئمین دەشتی، تۆڵە ئارام، د. کـەمال فوئـاد، میهـرداد ئێـزدی، محەمەد ئۆزکان، شیرین عەقراوی،...تاد).

٦٣- KURD-A

دوسلدۆرف- ١٩٩٢

هەواڵنامەیەکی ڕامیاری، ڕۆژانە بوو، (ئاژانسی هەواڵی کوردستان- KURD-A)، لەشاری دوسلدۆرف، دەریدەکرد.

یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٢دا، بەقەبارەی (A4) دەرچووە و، تاساڵی ١٩٩٤، بەردەوام بووە. پاشان وەستاوە.

ئەو هەواڵنامەیە، بەزمانی تورکی و کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) دەرچووە. ئەو ژمارانەی کەبەتورکی دەرچوون، لەسەریان نووسراوە (KURD-HA) [١٢٥].

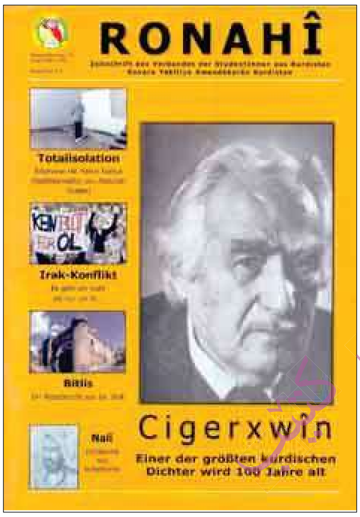

٦٤- ڕوناهی / ١٩٩٢

ئەم گۆڤارە بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و، ئەڵمانی دەرچووە. یەکەم ژمارەی لەکۆتایی ساڵی ١٩٩٢دا، بڵاوبۆتەوە [١٢٦].

٦٥- KURDISTAN AKTUELL

فرانکفۆرت- ١٩٩٣

گۆڤارێک بوو، میدیکۆ ئەنتەرناشناڵ MIDICO INTERNATIONAL ناوبەناو، لەشاری فرانکفۆرت، بەزمانی ئەڵمانی دەریدەکرد.

- ژمارە (١)ی لە ١/٤/١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژماره (٦٤)ی لەتەموز و ئابی ١٩٩٨، بە (٨٦) لاپەڕەی قەبارە (لەA4 بچووکتر و لەA5 گەورەتر، دەرچووە.

– ژمارە (٦٥–٦٦)ی پێکەوە، لەئەیلول و تشرینی یەکەمی ١٩٩٨، بە (١٠٥) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (٦٩–٧٠)ی لەکانوونی دووەم و شوباتی ١٩٩٩دا، بە (٩٧) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (٧٤–٧٥)ی لەنێوان تەموز و ئەیولی ١٩٩٩دا، بە (١١٢) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (٧٦–٧٧)ی لەنێوان تشرینی یەکەم و کانوونی یەکەمی ١٩٩٩دا، بە (٨٩) لاپەڕە دەرچووە.

٦٦- لالشا نورانی / بۆن- ١٩٩٣

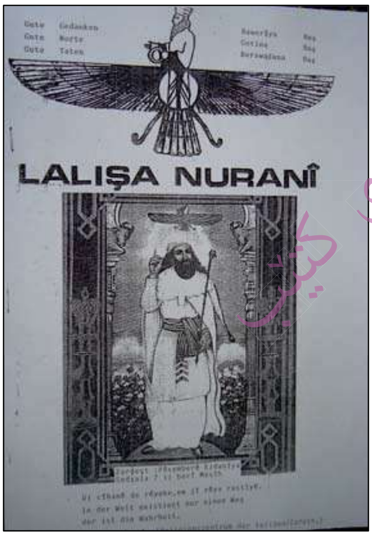

ئەو گۆڤارە، (ئۆرگانا ناڤەندا ئۆلا ئێزدی– زەردەشتی)یە و، لەشاری (بۆن) دەردەچێت. (شێخ دەروێش حەسۆ)، یەکێك بووە لەو کەسانەی کەسەرپەرشتی دەرکردنی کردووە. قەبارەکەی (A4)ە و، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و ئەڵمانی، دەرچووە. لەسەرەوەی ئارمی گۆڤارەکە، (دەستە ڕاست)، نووسراوە: (باوەڕیا باش، گۆتنا باش، بەرخودانا باش).

– یەکەم ژمارەی لە ١٤/٤/١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لە ١٤/٤/١٩٩٤دا، دەرچووە.

تائێستاکە (٢٠٠١)، هەشت ژمارەی لێدەرچووە. لەژمارە (٨)دا، هەندێك کورتە بابەتی بەزمانی تورکی و عەرەبیش، بڵاوکردۆتەوە[١٢٧].

KURDISTAN NEWS -٦٧

بریمن- ١٩٩٣

KURDISTAN NEWS
Nachrichten über Menschenrechtsverletzungen in Kurdistan
EDITORIAL
DAS RECHT AUF LEBEN

بڵاوکراوەیەك بوو، زێتر گرنگی بەبڵاوکردنەوەی هەواڵەکانی مافی مرۆڤی کوردستان داوە و، (ناوەندی مافی مرۆڤی نێو نەتەوەیی بۆ کوردستان IMK): بەزمانی ئەڵمانی لەشاری (بریمن)، دەریدەکرد.

(IMK)، ڕێکخراوێکی مرۆڤایەتی ناحکومییە و، کۆمەڵێك کورد و، ڕۆشنبیر و سیاسەتمەداری ئەڵمانی لەساڵی ١٩٩١، لەشاری (بۆن) دایانمەزراندووە. (ئەبوبەکر سەیدام)، لەساڵی ١٩٩٨، تاوەکو ئێستا (کانوونی دووەمی ٢٠٠٦) بەرپرسیاری گشتی ئەو ڕێکخراوەیە[١٢٨].

- ژمارە سفر (٠)ی لە ١٩٩٣/١/١٥ دەرچووە[١٢٩].
- ژمارە (٦)ی بە (٤) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لە ١٩٩٣/٤/٢٧دا، دەرچووە[١٣٠].
- ژمارە (٣٥-٣٦)ی لەئەیلولی ١٩٩٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣٧-٣٨)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٩٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٤٣-٤٤)ی لەحوزەیرانی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

٦٨- نشرە / بەرلین- ١٩٩٣

بڵاوکراوەیەکی خوولی بوو، (لیژنەی ناوخۆی ئەڵمانیای پارتی دیموکراتی کوردستان- عێراق)، بەزمانی عەرەبی دەریدەکرد.

یەکەمین ژمارەی بەقەبارەی (A5) و، (٤٢) لاپەڕە، لەمانگی

هەواڵنامەی کتێب

حوزەیرانی ١٩٩٣دا، دەرچووە. نرخەکەی پێنج مارکی ئەڵمانی بووە. بەفۆنتێکی جوان چاپکراوە.

هەندێك لەو نووسەرانەی بابەتیان لەو ژمارەیەدا بڵاوکردۆتەوە، بریتین لە: (محەمەد عامر دێرشەوی، أم ڤانا، فرنسۆ حەریری، سلێمان کامل، مراد بامەڕنی، بابی ئاڵا)[١٣١].

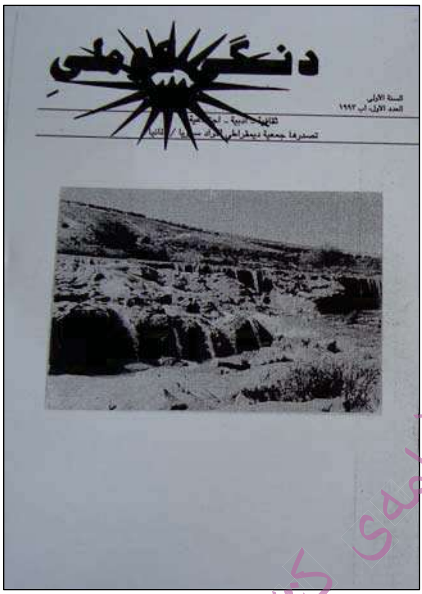

٦٩- دەنگێ کۆمەڵێ / ١٩٩٣

گۆڤارێکی کولتووری و کۆمەڵایەتی بوو، ئۆرگانی (کۆمەڵا دەموکراتێن کوردێن سوریێ ل ئەڵمانیا) بووە. بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی، بەقەبارەی (A5) دەرچووە. یەکەم ژمارەی لەئابی ١٩٩٣دا، دەرچووە.[١٣٢]

ZULFIKAR -٧٠
کوێلن- ١٩٩٣

زولفەقار، گۆڤارا (فیدراسیۆنا کۆمەلا عەلەویی)یانە لەئەڵمانیا. لەسەر ئارمی گۆڤارەکە، بەزمانی تورکی و بەفۆنتێکی بچووك، دروشمی: (هەرکەسێك هاشا لەئازادی خۆی بکات حەرامزادەیە)، نووسراوە.

لێپرسراوی بەشی کوردی: (ئەردال ئێر)ە. دەستەی نووسەرانی بریتین لە: (عیرفان دایئۆغۆ، تورکەر ئالب، حەسەن.ج.ئەرسەلان).

– یەکەم ژمارەی بەقەبارەی (A4)، بەزمانی کوردی (زازاکی–ڕێنووسی لاتینی) و تورکی، لەمانگی ئاب و ئەیلولی ١٩٩٣دا، لەشاری (کوێلن) دەرچووە.

– ژمارە (٢٥)ی لەئاب و ئەیلولی ١٩٩٨دا، دەرچووە و، نرخەکەشی چوار مارکی ئەڵمانی بووە.

– ژمارە (٤١)ی لەئاب و ئەیلولی (٢٠٠١)دا، بە (٦٢) لاپەڕە دەرچووە. نرخەکەشی پێنج مارکە.

بابەتەکانی (زولفەقار)، زێتر بەزمانی تورکین. بەرگەکانی ڕەنگا و ڕەنگن.

تاوەکو ساڵی (٢٠٠٢) بەردەوام بووە و، دوایی وەستاوە. هەمان فیدراسیۆن، لەشوێنی ئەو گۆڤارە، گۆڤارێکی تری بەناوی (سەما) دەرکردووە، کەلەشوێنێکی تری ئەو کتێبەدا، باسی لێوە دەکەین. جێگای سەرنجە، ئەو ژمارانەی کەمن بینیوومە، یان زانیاریم لەسەریان کۆکردۆتەوە، هەموویان لەمانگەکانی (ئاب و ئەیلول)دا، دەرچووینە[١٣٣].

تویشوو
Kurden Komitee Hannover e.V.
April 1997 / Gulan 2609

٧١- تویشوو / هانۆڤەر- ١٩٩٣

بڵاوکراوەیەکی کولتووری و ڕۆشنبیری گشتی بووە، کۆمیتەی کوردەکانی شاری هانۆڤەر، ناوبەناو دەریانکردووە.

یەکەم ژمارەی لەکانوونی یەکەمی (١٩٩٣)، بەرامبەر بەبەفرانباری (٢٦٠٥)ی کوردی،

هەواڵنامەی کتێب

به (٨) لاپەڕەی قەبارە (A4)، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی) دەرچووە.

لەژمارە یەکدا، ناوی سەرنووسەر و، سەرپەرشتکارانی بەسەرەوە نەبووە و، ناوەکەشی (تێشوو) بووە.

ژمارە (٤)ی لەنیسانی (١٩٩٧) بە (١٢) لاپەڕەی هەمان قەبارە دەرچووە و، لەم ژمارەیەدا:

١- دەستەی بەڕێوەبەر دیاریکراوەکە، (فەرەیدون قازی) و، (تەنگەزار مارینی) بووە.

٢- ناوەکەش لە (تێشوو)ەوە بۆتە (توێشوو) و، بەپشت بەستن بە (فەرهەنگی خاڵ)ەوە، ئەو وشەیە ڕاڤەکراوە: (توێشوو: خواردەمەنییەکە ڕەفتەنی لەگەڵ خۆیا بیبا بۆ ڕێگا).

٣- لەو (١٢) لاپەڕەیەدا، (٣) لاپەڕە بە (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) بڵاوکراوەتەوە. دیارە (تەنگەزار) سەرپەرشتی ئەو بەشەی کردووە.

تەنها چوار ژمارەی ئەو بڵاوکراوەیەم بینیووە.

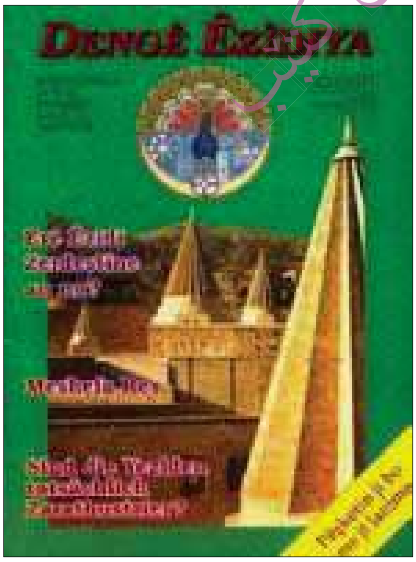

٧٢- دەنگی ئێزدیان / ١٩٩٣

گۆڤارێکی ڕەنگا و ڕەنگی تایبەت بەمێژوو و کولتووری ئێزیدیەکان، جالیەی کوردە ئێزدیەکان، لەئەڵمانیا دەریدەکەن

ژمارە (١)ی لەساڵی (١٩٩٣)دا، بەزمانی کوردی و ئینگلیزی و ئەڵمانی و عەرەبی و تورکی دەرچووە[١٣٤].

ژمارە (٦-٧)ی بە (١١٥) لاپەڕەی قەبارە (A4) بەزمانی کوردی و

ئینگلیزی و عەرەبی و تورکی و ئەڵمانی لەساڵی ١٩٩٧دا، دەرچووە. کوردییەکەی بە (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) بووە.[١٣٥]

تا ٢٦/٥/٢٠٠٢، (٩) ژمارەی لێدەرچووە و بەیەکێك لەگۆڤارە باشەکانی کوردی دەژمێردرێت و (شەوقی عیسا)، سەرپەرشتی دەکات[١٣٦].

٧٣- دەنگێ ژنێن کوردستان / بۆن- ١٩٩٣

بڵاوکراوەیەکی ژنان بوو، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و ئەڵمانی لەشاری (بۆن)، دەردەچوو.

– ژمارە (١)ی لەساڵی ١٩٩٣دا، دەرچووە.
– ژمارە (٢)ی لەهەمان ساڵ دەرچووە.
– ژمارە (٣)ی لەمانگی نیسان و مایسی ١٩٩٤دا، دەرچووە[١٣٧].

٧٤- ژنێ ڕابە / بەرلین- ١٩٩٣

گۆڤارێکی تایبەتی ژنان بووە و، ژنانی وڵاتپارێز لەبەرلین بەزمانی ئەڵمانی دەریانکردووە. تەنها یەك ژمارەی لەساڵی ١٩٩٣دا، بە (٧٦) لاپەڕەی قەبارە (A4) لێدەرچووە. وێنەدار و ڕەنگا و ڕەنگ بووە[١٣٨].

٧٥- ژبۆ ڕزگاریا ژنان/ ١٩٩٣

بڵاوکراوەیەك بوو، (کۆمەڵەیا ژنێن دیموکرات و نەتەوەیی)

دەریاندەکرد. ژمارە (١)ی بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی)، لەساڵی ١٩٩٣دا، دەرچووە[١٣٩].

ÖZGÜR POLİTİKA
Statükocular devrede
arış Anaları Ankara'da
Eğitim-Sen'e abluka

٧٦- OZGUR POLITIKA
نۆیسنبۆرگ- ١٩٩٤

ئۆزگورپۆلەتیکا (پۆلەتیکای ئازاد)، ڕۆژنامەیەکی ڕۆژانە بووە، لایەنگر و هەوادارانی پارتی کرێکارانی کوردستان (PKK)، لەشاری (NEW-ISENBURG)، بەزمانی تورکی، دەریاندەکرد.

یەکەم ژمارەی لەمانگی تشرینی دووەمی ١٩٩٤دا، بەشێوەیەکی هونەری جوان و، ڕەنگا و ڕەنگ و، بەقەبارەی (A3) دەرچووە. ژمارە (٣٣٨٥)ی لە ٢١/١٢/٢٠٠٤دا، دەرچووە.

ناوەناوەش، پاشکۆی تایبەتی دەربارەی توێژی ئافرەتان، منداڵان، گەنجان، تەوەر....تاد، بڵاودەکردەوە.

لەساڵی ٢٠٠٥دا، لەلایەن حکومەتی ئەڵمانیاوە، بەبیانووی ئەوەی کەبانگەشە بۆ (PKK) دەکات و، هانی تووند و تیژی دەدات، قەدەغەکرا.

ئەو ڕۆژنامەیە، زێتر گرنگی بەبابەتی سیاسی و، هەواڵ و شرۆڤە، دەدا و، بەشێوەیەکی بەربڵاو لەهەموو شار و شارۆچکەکانی ئەورووپادا، بڵاودەکرایەوە.

ژمارەی لاپەڕەکانی لەهەندێك قۆناغدا، گۆڕانی بەسەردا هاتووە، بەڵام بەشێوەیەکی گشتی ژمارەی لاپەڕەکانی لەنێوان (١٢-٢٤) لاپەڕەدا بووە.

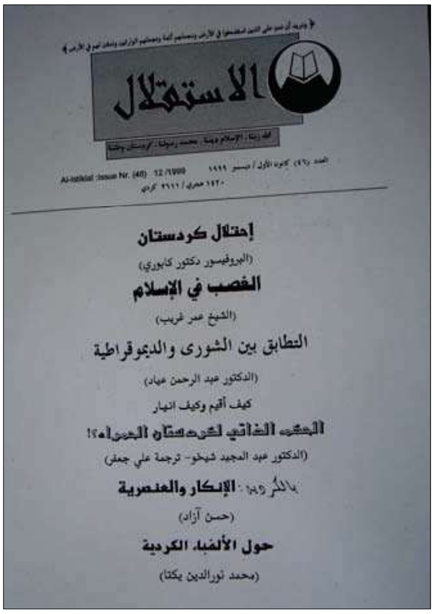

٧٧- الأستقلال / ١٩٩٤

ڕۆژنامەیەکی سیاسی و کولتووری بووە: (پارتیا ئیسلامیا کوردستانێ- PIK)، بەزمانی عەرەبی دەریانکردووە. (محەرەم حەسەن- جانکورد)، سەرپەرشتی دەرکردنی کردووە.

- یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٤دا، لەئەڵمانیا دەرچووە.
- ژمارە (١٨)ی لەساڵی ١٩٩٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٤٦)ی لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٩دا، بەزمانی کوردی: (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی، دەرچووە. ئەو ژمارەیە بەشێوەی گۆڤار دەرچووە.

هەندێك لەبابەتەکانی ژمارە (٤٦) بریتین لە:

- ڕزگارکرنا کوردستانێ، خەسیب د ئیسلامێدا، ئیسلام و دیموکراتی، کوردستانا سۆر، ل سەر ئەلفبایا کوردی، ئینکار و نەژاد پەرستی.

(PIK) پارتێکی کوردی ئیسلامی (ڕۆژئاوای کوردستان بووە و، ئێستاکە نەماوە[١٤٠].

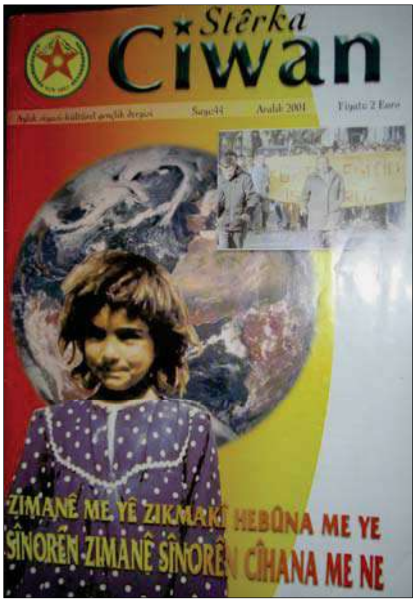

٧٨- ستێر کاجوان
ئەڵمانیا/ هۆڵەندا -١٩٩٤

گۆڤارێکی مانگانەی سیاسی و کولتووری لاوانە، یەکێتی لاوانی کوردستان (YCK)،

بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و تورکی لەئەڵمانیا دەریدەکات. ژمارە سەرەتاییەکانی لەئەڵمانیا دەرچووە و، دواتر بۆ شاری (میدەلبۆرگ)ی هۆڵەندا، گواستراوەتەوە. یێ.جە.کە (YCK) لەساڵی ١٩٨٧دا، دامەزراوە.

– یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣٨)ی بە (٦٤) لاپەڕەی قەبارە (١٩×٢٧)سم، لەمانگەکانی کانوونی دووەم و شوباتی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣٩)ی بە (٦٤) لاپەڕە، لەمارت و نیسانی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤٠)ی بە (٦٤) لاپەڕە، لەمایس و حوزەیرانی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤٤)ی بە (٤٨) لاپەڕە، لەکانوونی یەکەمی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارەکانی (٣٩، ٤٠، ٤٤)، قەبارەکەیان (١٨×٢٥)سم، بووە.

بەگوێرەی ئەو ژمارانەی لای منن، هەردوو مانگ جارێك (ستێرکا جوان)، دەرچووە.

نرخەکانیشی (٣) مارکی ئەڵمانی بووە. نرخی ژمارە (٤٤)یش، (٢) ئۆیرۆ بووە.

بەرگێکی جوان و ڕەنگا و ڕەنگی هەیە.

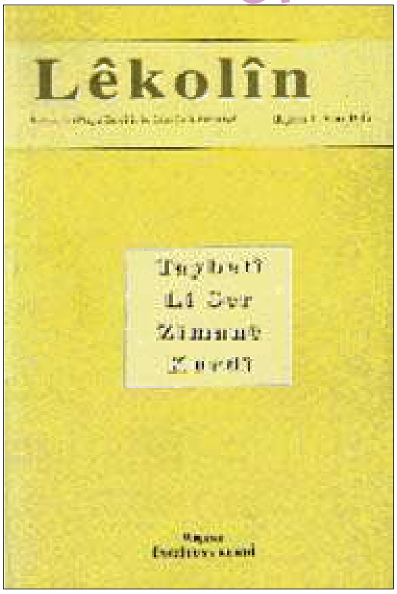

٧٩- لێکۆلین / بەرلین- ١٩٩٥

لەسەر بەرگی یەکەمی نووسراوە: (لێکۆلین ل سەر جڤاکا کوردستانێ، وەشانێن ئینستویتا کوردی ژ بۆ لێکۆلین و زانستیا).

هەواڵنامەی کتێب

یەکەم ژمارەی لەئازاری ١٩٩٥، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی)، لەشاری بەرلین، بەقەبارەی (A5) دەرچووە.

- ژمارە (٢)ی لەئازاری ١٩٩٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣)ی لەپایزی ١٩٩٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٤)ی لەبەهاری ١٩٩٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٥)ی لەپایزی ١٩٩٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٦)ی لەبەهاری ١٩٩٩دا، دەرچووە.
- ژمارە (٧)ی لەهاوینی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (١١)ی لەزستانی ٢٠٠٨دا، دەرچووە.

ئەو گۆڤارە، جگە لەزمانی کوردی، بەزمانەکانی (تورکی و ئەڵمانی)یش بابەتی بڵاوکردۆتەوە.

٨٠- KOMKAR BULTEN
کوێلن- ١٩٩٥

کۆمکار بولتەن، بڵاوکراوەیەکی سیاسی، کولتوری، گشتی بوو، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی، لەشاری (کوێلن)، دەردەچوو.

ژمارە (٢)ی لەمانگی گوڵانی ١٩٩٥دا، دەرچووە.[(١٤١)]

٨١- ئاشتی / بەرلین- ١٩٩٥

لەسەر بەرگی یەکەمی نووسراوە: (بلاڤۆکا ڕەوشەنبیری سیاسی، ڕاگەهاندنی کۆمیتا ئەڵمانیا پارتی دیموکراتی کوردستان- یەکگرتی، دەریدەکا).

ژمارە (٨)ی بەزمانی عەرەبی و کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی)، بەقەبارەی (A4) و، بەڕەنگی ڕەش و سپی، لەمانگەکانی کانوونی دووەم و شوباتی ١٩٩٥دا، دەرچووە.

لەدەستە ڕاستەوە: لەلاپەڕە (١) تاوەکو لاپەڕە (٢٤) بەزمانی

هەولێرنامەی کتێب

عەرەبییە... لەدەستە چەپەوەش، لەلاپەڕە (١) تاوەکو لاپەڕە (١٦)، بەزمانی کوردییە. هەمووی بەسەر یەکەوە، (٤٠) لاپەڕەیە.

دانە ئۆرگینالەکانی ئەو بڵاوکراوەیە لەئەرشیفی (جەمال خەزنەدار)دا، پارێزراوە.[١٤٢]

٨٢- باوەڕی / میولهایم- ١٩٩٥

گۆڤارێکی سێ مانگی (وەرزی)، دینی، سیاسی، کولتووری بوو، (حەرەکەتا ئیسلامیا کوردستانێ)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی، دەریدەکرد.

حەرەکەتا ئیسلامی کوردستان، لەساڵی ١٩٩٣دا، لەلایەن کوردەکانی باکوری کوردستانەوە، دامەزراوە.

- یەکەم ژمارەی لەساڵی (١٩٩٥)دا، لەشاری (میولهایم)ی نزیک (کوێڵن)، بەقەبارەی (A4) کەمێك بچووکتر دەرچووە.
- ژمارە (٣)ی لەساڵی ١٩٩٥دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٠)ی بە (٦٨) لاپەڕەی قەبارە (١٦,٥×٢٣,٥)سم، لەبەهاری ١٩٩٨دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٧)ی لەبەهاری ساڵی (٢٠٠٣)دا، دەرچووە.

لەسەر بەرگی یەکەم و سەر ئاڕمی گۆڤارەکە نووسراوە: (باوەڕی جەوهەرێ ژیانێیە).

بەرگی گۆڤارەکە ڕەنگا و ڕەنگە و، گرنگی بەبڵاوکردنەوەی بابەتی ئایینی داوە. چەند ژمارەیەك لەئەرشیفی مندا هەیە.

٨٣- PSK BULLETIN / ١٩٩٥

سوید/ ئەڵمانیا - ١٩٩٥

بڵاوکراوەیەك بوو، (پارتی سۆسیالیستی کوردستان- باکور) لەوڵاتی سوید و ئەڵمانیا، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی دەریدەکرد.

- ژمارە (١)ی لەساڵی ١٩٩٥دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢)ی لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٥دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣)ی لەئازاری ١٩٩٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٤)ی لەمایسی ١٩٩٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٥)ی لەتەموزی ١٩٩٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٦)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٩٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٧)ی لەتشرینی یەکەمی ١٩٩٧دا، دەرچووە.[١٤٣]

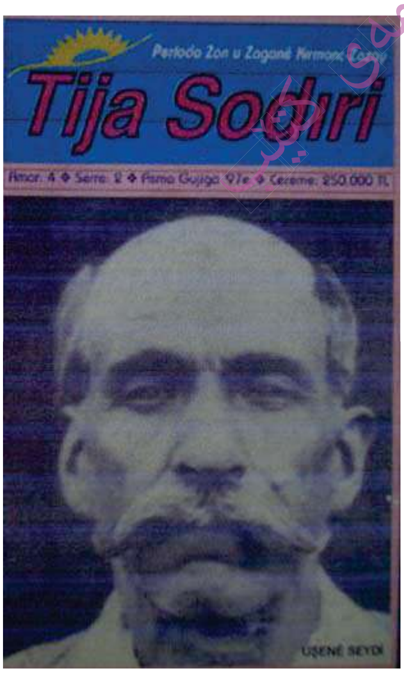

٨٤- تیجا سۆدرێ[١٤٤]

فرانکفۆرت- ١٩٩٥

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری، وەرزی، گشتی بووە، بەزمانی کوردی (زازاکی- ڕێنووسی لاتینی) لەشاری (فرانکفۆرت) دەرچووە.

یەکەم ژمارەی لەساڵی (١٩٩٥)دا، بەقەبارەی بچووکتر لە (A4) دەرچووە.

- ژمارە (٤)ی لەساڵی ١٩٩٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٥)ی لەساڵی ١٩٩٧دا، دەرچووە.

– ژماره (٧)ی لەساڵی (٢٠٠١)دا، دەرچووە.

دەستەی نووسەرانی بریتی بوون لە: (سەعید چیا، هاوار تۆرنێ جەنگی، محەمەد دۆغان، یوشەن لاشەر، ك. فاسۆپێت، خ. چەلکەر، باقی ئیشچی).

گۆڤارەکە وێنەدار و بەرگەکەشی ڕەنگا و ڕەنگ بووە.[١٤٥]

(تیج) بەمانای (تیشك) و (سۆدر) بەمانای (بەیان) دێت. بەسەریەکەوە، دەبێتە (تیشکی بەیانی).

٨٥- SONE KURDISTANS

کاسباخ ئۆلینبێرگ- ١٩٩٥

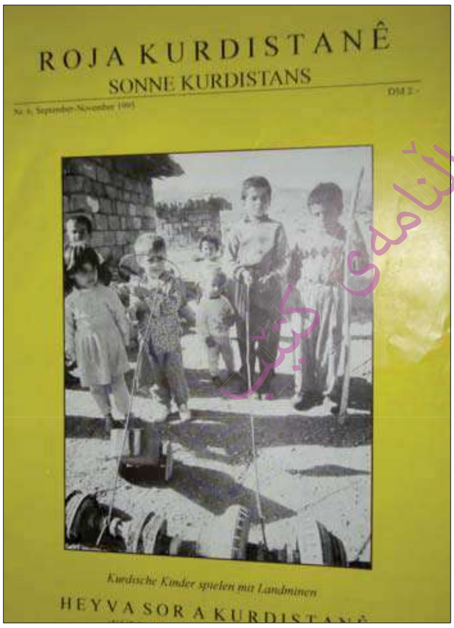

زۆنە کوردستانس (ڕۆژا کوردستانێ)، گۆڤارێکی وەرزانە بوو (هەیڤا سۆرا کوردستانێ)، بەزمانی ئەڵمانی دەریدەکرد.

یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٥دا دەرچووە.[١٤٦]

– ژمارە (٦)ی بە (٢٢) لاپەڕەی (A4)ە و، لەنێوان ئەیلول و تشرینی دووەمی ١٩٩٥دا، لەشاری (کاسباخ ئۆلینبێرگ) دەرچووە.

ئەدرەسی پەیوەندیکردنی بەمشێوەیە بووە:

Kurdischer Roter Halbmond e.v
Inder stehle-26
53547 Kasbach-ohlenberg
Tel: 026448891

– ژمـــاره (١٢)ی لـــەنێوان كـــانوونی دووەم و ئـــازاری ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٤)ی لەكانوونی دووەمی ١٩٩٩دا، دەرچووە.[١٤٧]

– ژمارە (١٥)ی لەساڵی ١٩٩٩، دەرچووە.[١٤٨]

– ژمارە (١٧)ی لەئەیلولی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.

٨٦- هەڤگرتن وەلاتپارێز/ كیل- ١٩٩٥

گۆڤارێكی سیاسی و هەواڵ و شرۆڤە بووە. یەكـەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٥دا، لەشاری (كیل) دەرچووە.[١٤٩]

(بورهان چەلیك) بەڕێوەبەری گشتی بووە.

ژمـاره (٤)ی بـە (٤٧) لاپـەڕەی قـەبارە (A5) لەسـاڵی ١٩٩٧دا، دەرچووە. ئەم گۆڤارە بەزمانی كوردی (كرمـانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) بابەتەكانی، بڵاوكردۆتەوە.[١٥٠]

٨٧- زایەڵە/ دارمشتاد- ١٩٩٦

ZAYELE زایەڵە

مانگنامەیـەكی ڕۆشـنبیری بـــوو، دەســـــتەیەك لەڕۆشـــنبیرانی كـــورد لەئـــەڵمانیا، لەشـــاری (دارمـــشتاد)، دەریانـدەكرد. مانگی جارێك بەزمانی كوردی (كرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، بڵاودەبۆوە.

– یەكـــەم ژمـــارەی لەنـەورۆزی ٢٦٩٦ی كـوردی، بەرامبـەر بـەئازاری ١٩٩٦ی زاینی، دەرچووە.

– ژماره (٢)ی لەمایسی ١٩٩٦دا، دەرچووە.
– ژماره (٣)ی کەدوا ژمارە بووە، لەحوزەیرانی ١٩٩٦دا، دەرچووە.
قەبارەی هەرسێ ژمارەکە (A3) بووە و، هەر ژمارەیەکیش (١٢) لاپەڕە بووە.

نرخی یەك ژمارەی، (٣) مارکی ئەڵمانی بووە... نرخی بەشدار بوون و ئابۆنەشی بەم شێوەیە بووە: ساڵانە بۆ ئەڵمانیا (٤٥) مارك و، بۆ ئەمەریکا و ئوستراليا (٦٥) مارك و، بۆ ئەوروپا (٥٥) مارك و، بۆ کوردستانیش، بەدیاری بووە.

لەو سێ ژمارەیەدا، ئەو نووسەرانە، بابەتیان تێدا بڵاوکردۆتەوە: (خالید حەسەن پوور، محەمەد حەمە باقی، ج.م.کەریم، ڕەزا حەمە، گوشاد حەمە سەعید، ئەنوەر محەمەد ئەحمەد، مەریوان نوری حەمدی، د. ڤارتۆ فەرەج سەعید، بەندی عەلی، عەبدولقادر سەعید، عەلی لەتیف، جەزا چنگیانی، لالۆ نەریمان، تەها وەهاب، باوکی ئارەزوو، حەمە عەلی حەسەن، بورهان، فازیل، یادە، ڕێبین، شیرین،...)[١٥١]

٨٨- ئاڤاشین / بەرلین، سوید- ١٩٩٦

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری وەرزی بوو، لەلایەن ئەنیستیوتی کوردی لەبەرلین، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی)، دەردەچوو. یەکەم ژمارەی لەبەهاری ساڵی ١٩٩٦دا، بە ١٢٠ لاپەڕەی قەبارە (A5)، دەرچووە. تەنها یەکەم ژمارەی لەبەرلین دەرچووە و، دواتر

گواستراوەتەوە (سوید) و، لەلایەن (ئەنیستیوتی کوردی لەستۆکهۆڵم) بەردەوام بووە.

ژمارە (١٣)ی لەساڵی ٢٠٠٠دا، بە (١٥٥) لاپەڕە، دەرچووە.[١٥٢]

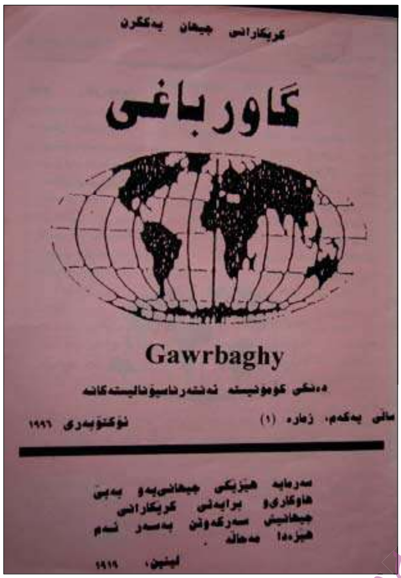

٨٩- گاورباغی / کوێلن- ١٩٩٦

دەنگی کۆمۆنیستە ئەنتەرناسیۆنالیستەکان بووە.

یەکەم ژمارەی ئەو بڵاوکراوەیە، بە (٤٠) لاپەڕەی قەبارە (A5)، لەتشرینی یەکەمی ١٩٩٦، لەشاری (کوێلن) دەرچووە.

لەژێر ئارمی (گاورباغی)دا، وتەیەکی لینین نووسراوە کەلەساڵی ١٩١٩، گوتوویەتی: (سەرمایە هێزێکی جیهانییە و بەبێ هاوکاری و برایەتی کرێکارانی جیهانیش سەرکەوتن بەسەر ئەو هێزەدا مەحاڵە). لەسەرەوەی ئارمەکەوەش، دەستەواژەی: (کرێکارانی جیهان یەککرن) نووسراوە.

– ژمارە (٢)ی، ساڵی دووەمی، بە (٧٦) لاپەڕە، لەئازاری ١٩٩٧دا، دەرچووە.

ئەو گۆڤارە، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە.

– ژمارە (٦)ی دوا ژمارە بووە و، لەساڵی ٢٠٠٣دا، بە (١٤٦) لاپەڕە، دەرچووە.

ئەو نووسەرانەی کەبابەتیان لەژمارەکانی: (١، ٢، ٣، ٤، ٥، ٦)دا، بڵاوکردۆتەوە، ئەمانەن: (غ.ف، لالۆ نەریمان، پەروین مەجید، بابەکری ئەفشار، سەلام عەبدوڵڵا ئیبراهیم، شێروان جەلال، فریشتە، حەمە

سەعید حەسەن، ئازاد عەبدوڵڵا، فەهمی دارا، تاریق عەلی، سوارە، سیروان نەجیب، لاوەی حەمە عەلی، ئەردەلان، کیسرا هەورامی، کاوە ڕەشید، شۆڕش عەلی) (١٥٣).

٩٠- سەکۆ / بەرلین- ١٩٩٦

سەکۆ

کوردەکانی بەرلینیش پێویستییان بە ڕۆژنامەیەکی کوردی هەیە !

ڕۆژنامەیەکی هەمە بابەتی مانگانە بوو، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، لەبەرلین دەردەچوو. لەژمارەکانی (١، ٢، ٣)دا، ناوی ئامادەکار و سەرپەرشتکاری بەسەرەوە نەبووە. لەژێرەوەی دوا لاپەڕەی ژمارە (٤)دا، نووسراوە: (سەرپەرشتکارانی سەکۆ: پێشڕەوی سەید برایمی بەرزنجی و عەبدولموئمین دەشتی).

یەکەم ژمارەی لەتشرینی دووەمی ساڵی ١٩٩٦دا، بە (١٢) لاپەڕەی قەبارە (A4) دەرچووە.

ژمارە (٥٠)ی، کەدوا ژمارە بووە، بە (١٢) لاپەڕەی قەبارە (A3)، لەتەموزی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

- لەژمارە (١-٢٨)ی بەقەبارەی (A4) دەرچووە. ژمارەکانی (١، ٢، ٤، ٨، ٩) یان، (١٢) لاپەڕە بووە. ژمارە (١٢)ی (٢٠) لاپەڕە بوە. هەموو ژمارەکانی تری بە (١٦) لاپەڕە، دەرچووینە.

- لەژمارە (٢٩-٥٠)ی بەقەبارەی (A3) و بە (١٢) لاپەڕە

دەرچووە.

– لەژمارە (١–٤٣)ی، زۆر بەرێکوپێکی و، بەبێ پچڕان، هەموو مانگێك بڵاوبۆتەوە. ژمارە (٤٤)ی پاش دوو مانگ وەستان، لەئابی ٢٠٠٠دا، بڵاوبۆتەوە.

– ژمارەکانی (٤٥، ٤٦، ٤٧)ی، مانگانە، یەك لەدوای یەك دەرچووینە.

– ژمارە (٤٦)ی لەتشرینی یەکەمی (٢٠٠٠) و، ژمارە (٤٧)ی لەتشرینی دووەمی (٢٠٠٠) و، ژمارە (٤٨)ی لەئازاری (٢٠٠١) و، ژمارە (٤٩)ی لەنیسانی (٢٠٠١) و، ژمارە (٥٠)ی، لەتەموزی (٢٠٠١)دا، بڵاوبوونەتەوە.

– لەژمارە (٢٩)ەوە، پاش قەبارە گۆڕانی، خاوەن ئیمتیازی بۆتە: (مەڵبەندی ئاوەدانکردنەوەی کوردستان) و، سەرپەرشتکاری نووسینیش بۆتە: (پێشڕەوی سەید برایمی). لەژێر ئارمی (سەکۆ)شدا بەخەتێکی درشتی ڕەش نووسراوە: (سەکۆی ئازادی بیروباوەڕتانە).

– لەژمارە (٢٨)دا، (عەبدولموئمین دەشتی) وازی لەسەرپەرشتکاری سەکۆ هێناوە. لەژمارەکانی (٤٠، ٤١، ٤٢)دا، لاپەڕەیەك تەرخان کرابوو بۆ نووسین بە (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی)، کەلەلایەن (زاگرۆس) و (زەینەل عابدین)ەوە، ئامادە دەکران.

– دەتوانین (سەکۆ) بەڕێکوپێکترین بڵاوکراوەی مانگانە لەبارەی کاتی دەرچوون و، تەمەن درێژی و قەبارەوە، لەئەڵمانیا و شاری (بەرلین)، لەقەڵەم بدەین.

نرخی ئەم بڵاوکراوەیە، لەهەموو ژمارەکانیدا، لەنێوان دوو تا دوو و نیو مارکی ئەڵمانی بووە.

بەشێوەیەکی بەردەوام ئەم نووسەرانە لە (سەکۆ)دا، دەیاننووسی: (شێرزاد هەینی، موحسین ئۆسمان، سەلام عەبدوڵڵا، روناك جەلی زادە، محەمەد ئەمین پێنجوینی، د. جەمال نەبەز، ئیبراهیم جەلال، ڕەهبەر سەید برایم، قادر ئیبراهیم وەرتی، یاسین باینخێلانی، ئیسماعیل تەنیا،

سەمەدی مەلا ئەحمەد، حوسێن رەسوڵ، کەریم سورێنی، عەلی بچکۆڵ، حەمەی مەلا، ئازاد وەرتی، ئارام ئەمین، سالار باسیرە، هادی بەهمەنی، ئەحمەد بالآیی، شێرکۆ بێکەس،....)[١٥٤].

٩١- ڕۆژ / ١٩٩٦

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری وەرزییە، تایبەتە بەکاروباری ئێزدیان، لەلایەن بنکەی ئێزدیان لەئەڵمانیا دەردەچێت. دەستەی نووسەران، بریتین لە: (د. مەمۆ عوسمان، د. خەلیل جوندی، عومەر جەلیك، جەنگیزخان عومەر، سوبحی خدر حەجۆ، میرزا حەسەن ئەلدنادی).

– یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٦دا، دەرچووە.[١٥٥]

– ژمارە (٢)ی لەنیسانی ١٩٩٧دا، بە (١٣٠) لاپەڕەی قەبارە (A5) بەکوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی دەرچووە.

– ژمارە (٤–٥)ی بەیەکەوە دەرچووە. ئەم دوو ژمارەیە، (١١٨) لاپەڕە بەزمانی کوردی و ئەڵمانی و، (١٥٠) لاپەڕەش بەزمانی عەرەبی بووە[١٥٦]. ئەو ژمارەیە لەساڵی ١٩٩٧ دەرچووە.

– ژمارە (٧–٨)ی لەئەیلولی ١٩٩٩دا، دەرچووە.[١٥٧]

هەواڵنامەی کتێب

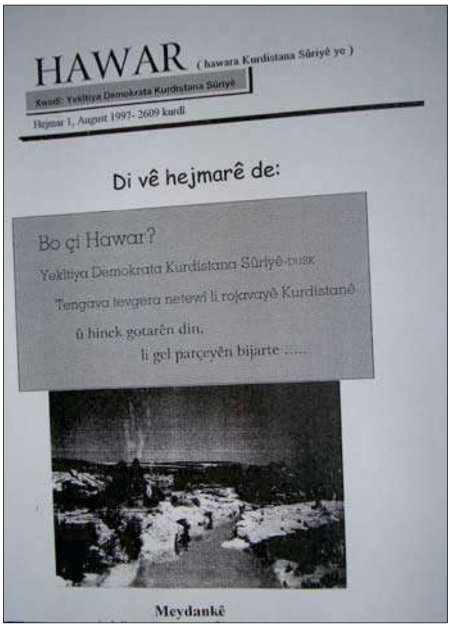

٩٢- هاوار / بۆن- ١٩٩٧

بڵاوکراوەیەک بوو، (یەکێتیا دەموکراتا کوردستانا سوریێ)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی، لەشاری (بۆن)، دەریدەکرد.

یەکەمین ژمارەی بەقەبارەی (A4) لەمانگی ئابی ١٩٩٧دا دەرچووە.

لەتەنیشت ئارمی (هاوار)دا، بەفۆنتێکی ورد دەستەواژەی (هاوارا کوردستانا سوریێ یە)، نووسراوە.

ئەو بڵاوکراوەیە، بەسەرپەرشتی (جانکورد) دەرچووە. ئێستاکە دەرناچێت[١٥٨].

٩٣- بیرنەبوون / ئەڵمانیا، سوێد- ١٩٩٧

گۆڤارێکی کولتووری و هونەری و سیاسی بوو، کوردەکانی (ئەنەدۆلیای ناڤین)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی لەئەڵمانیا دەرچووە.

- یەکەم ژمارەی لەزستانی ١٩٩٧، بە (٧٥)

لاپەڕەی قەبارە (A5)، دەرچووە[١٥٩].

– ژمارە (٢٦)ی لەساڵی (٢٠٠٥)دا، دەرچووە.

شایانی گوتنە، ئەو گۆڤارە چەند ژمارەیەکی لەئەڵمانیادا دەرچووە، دواتر گواستراوەتەوە بۆ سوێد.

٩٤- ژوان / میونشن- ١٩٩٧

ژوان
ملبندی پیوەندیەکانی کوردستان
بڵاوکراوەیەکی مانگانەیە لەلایەن «K.A.K» ملبندی پیوەندیەکانی کوردستانەوە دەردەچێت لە میونخ
JUAN : Herausgeber Kontakt - Adresse Kurdistan, e.V. / München
Nr. : 4 Juli 1997
ژمارە / 4 : 15 ی مانگی گەلاوێژی ساڵ 1997
یەکێتی نیشتمانی کوردستان لە گفتوگۆکان دەکشێتەوە تا ئەوکاتەی حکومەتی تورکی بە ڕەسمی داوای لێبوردن لە وەفدی یەکێتی ئەکات
کورتە هەواڵەکان

بڵاوکراوەیەکی مانگانە بوو، لەلایەن (مەڵبەندی پەیوەندییەکانی کوردستان– K.A.K)، لەشاری (میونشن) دەرچووە.

یەکەم ژمارەی بە (٨) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لە ١٥/٤/١٩٩٧دا، دەرچووە.

– ژمارە (٨)ی بە (١٢) لاپەڕەی هەمان قەبارە، لە ٢٠/١١/١٩٩٧دا، دەرچووە. (هەڤاڵ ئەبوبەکر و فریاد عەزین)، سەرپەرشتکاری ئەو بڵاوکراوەیە بوون[١٦٠].

٩٥- ..../[١٦١]
نۆرنبێرگ- ١٩٩٧

گۆڤارێکی بەرگ ڕەنگینی بێ ناونیشان (بێ ناو) بوو. ڕاگەیاندنی (ڕێکخراوی ئازادی پارتی دیموکراتی کوردستان– عێراق)، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، لەنۆرنبێرگ دەریکردووە.

ژمارەیەکی (مەبەست لەژمارە -١- نییە ئیسماعیل)، تایبەت بەیادی سێ ساڵەی (کارەساتی ١٣ی حوزەیرانی سلێمانی)، لەڕێکەوتی ١٩٩٧/٦/١٣دا، دەرچووە.

- ئامادەکردنی ئەم ژمارە تایبەتە: (تاریق فەقێ عەبدوڵڵا).
- تابلۆی بەرگی یەکەم: باوکی ساڤین.

تابلۆی بەرگی دووەم: (پشتەوە): پۆستەری چلەی کارەساتەکە.

- کاری تایپ: (........) ناوی کەسی لەسەر نەنووسراوە.
- خۆشنووس: خوشکە.ح. حەمیدە ئێرانی.

بەفۆنتێکی جوانی ئاسایی چاپ، چاپکراوە. بەشێك لەو بابەتانەی لەو ژمارە تایبەتەدا، بڵاوکراونەتەوە، بریتین لە:

- ل١: تاجە گوڵینەیەك بۆ سەر گلکۆی عوسمانی قادر منەوەر- حەمە سەعید حەسەن.
- ل٣: شەڕی پێش کارەسات و ڕووداوەکانی...،پ: لەسلێمانییەوە.
- ل٥: سەرلەبەیانی ١٣ی حوزەیران.
- ل٦: چۆنیەتی قەومانی کارەساتەکەی ١٣ی حوزەیران.

قەبارەی گۆڤارەکە (A4)ە و، بەبێ بەرگ (٣٨) لاپەڕەیە.

ژمارە ئۆرگیناڵەکەی لەئەرشیفی (جەمال خەزنەدار)، دایە و، کاتی خۆی (تاریق فەقێ عەبدوڵڵا) بەدیاری بۆی ناردووە[١٦٢].

٩٦- هاڤیبوون / بەرلین- ١٩٩٧

گۆڤارێکە پرۆژەی (کوردۆلۆژی) لەبەرلین، بەزمانی کوردی: (کرمانجی خواروو و ژووروو- ڕێنووسی ئارامی) دەریدەکات.

پـڕۆژەی کوردۆلـۆژی لـە (زانکـۆی ئـازاد)ی بـەرلین، گەڵاڵـە بـووە و، کۆمەڵێك ڕۆشنبیری کورد کاری تێدا دەکەن.

– یەکـەم ژمـارەی بـە (١٣٢) لاپـەڕەی قـەبارە (٢٠,٥×١٤,٥)سـم، لەهاوینی ١٩٩٧دا، دەرچووە.

سەرنووسەر: سالمێ جاسم. بەڕێوەبـەری نووسـین: کـەریمێ بیـانی.
دەسـتەی نووسـەران: عەبـدولڕەحمان مـزوری، موحـسین ئۆسمـان، سیامەند حاجۆ، نەجیب باڵایی.

دەرهێنانی هونەری: گوهدار بەزاز.

ئەم گۆڤارە لەهەنـدێك قۆناغدا، نـاوی کۆمـەڵێك شـارەزا و پـسپۆری وەك ڕاوێژکار لەسەر بووە. لەژمارە (٩)دا نووسراوە: (هاڤیبوون گۆڤارا پرۆژێ کوردۆلوگییـە ل زانکۆیا بـەرلین و مـاڵی شـەرەفخانی بەتلیسی لەهەولێر).

خودانێ ئیمتیازێ: د. فەرهاد پیربـاڵ. سەرنڤیـسەر: سـالمێ جاسـم. ڕێڤەبەرێ نووسین: موحسین ئۆسمان.

لەژمارە (١٤)ەوە، نـاوی (مـاڵی شـەرەفخان و د. فـەرهاد پیربـاڵ)ی لەسەر نەماوە.

– ژمارە (٢–٣)، ٢٨٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ١٩٩٨دا، دەرچووە.
– ژمارە (٤)، (٢٠٨) لاپەڕەیە و لەساڵی ١٩٩٨دا، دەرچووە.
– ژمارە (٥)، ٢٢٤ لاپەڕەیە و لەساڵی ١٩٩٩دا، دەرچووە.
– ژمارە (٦)، ٢٤٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ١٩٩٩دا، دەرچووە.
– ژمارە (٧–٨)، ٢٨٨ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.
– ژمارە (٩)، ٢٤٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠١دا، دەرچووە.
– ژمارە (١٠)، ٢٤٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.
– ژمارە (١١)، ٢٧٢ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.
– ژمـارە (١٢–١٣)، ٣٤٠ لاپەڕەیـە و لەسـاڵی (٢٠٠٢–٢٠٠٣)دا، دەرچووە.
– ژمارە (١٤)، ٢٤٨ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

هەواڵنامەی کتێب

- ژمارە (١٥)، ٢٤٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٦-١٧)، ٣٦٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٥دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٨)، ١٨٦ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٩-٢٠)، ٣٢٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٨دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢١)، ٢٢٤ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٨دا، دەرچووە.(١٦٣)

٩٧- هاوار / ئێسن- ١٩٩٧

لەسەر بەرگی یەکەمی نووسراوە: (بڵاوکراوەیەکی ڕۆشنبیری گشتییە)، کەچی لەسەر هەمان بەرگ و لەدیوی ژوورەوەیدا نووسراوە: (گۆڤارێکی ڕۆشنبیری وەرزییە).

- یەکەم ژمارەی لەناوەڕاستی ساڵی ١٩٩٧دا، بەقەبارەی (A4)، لەشاری (ئێسن) دەرچووە.
- ژمارە (٢)ی لەخەزەلوەری ١٩٩٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣)ی لەگوڵانی ١٩٩٨دا، دەرچووە.
- ئەو ژمارانەی کەلەبەردەستی مندان، کاتی دەرچوون و، ژمارەی لاپەڕەکان و، سەرنووسەرەکانیان، بەم شێوەیە بووە:
- ژمارە (٨)، پووشپەڕی ٢٠٠٠، ٤٨ل، حوسێن بەخشی.
- ژمارە (٩)، بەفرانباری ٢٠٠٠، ٥٦ل، ئەنوەر محەمەد ئەحمەد.
- ژمارە (١٠)، بانەمەڕی ٢٠٠١، ٦٠ل، تاهیر حیکمەت.
- ژمارە (١٢)، بانەمەڕی ٢٠٠٢، ٦٠ل، تاهیر حیکمەت.

– ژماره (١٣)، بەفرانباری ٢٠٠٣، ٦٠ل، ئەنوەر محەمەد ئەحمەد.
– ژماره (١٤)، بانەمەڕی ٢٠٠٣، ٧٢ل، حوسێن بەخشی.
– ژماره (١٥)، ڕێبەندانی ٢٠٠٤، ٦٨ل، مەنسور سەدیقی.
– ژماره (١٦)، خاکەلێوەی ٢٠٠٤، ٧٢ل، ئەنوەر محەمەد ئەحمەد.
– ژماره (١٧)، خاکەلێوەی ٢٠٠٥، ٥٤ل، ئەو ژمارەیە دوا ژمارەیە و، تا پاکنووسکردنی ئەو کتێبە (حوزەیرانی ٢٠٠٩) هیچ ژمارەیەکی تری لێدەرنەچووە.

ئەو گۆڤارە، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە... لەڕووی نەخشەسازی و هونەرییەوە، گۆڤارێکی هەژارانە بووە و، کەم دەرامەتی پێوە دیار بووە.. بەرگی هەموو ژمارەکانی ڕەش و سپی بووە.

لەژمارە (٨)ەوە، خراوەتە سەر تۆڕی ئەنتەرنێت و، وێب سایتەکەیان بەم شێوەیەیە: www.Hawar.de.

لەهەر ژمارەیەکدا، یەکێك بۆتە سەرنووسەری ژمارە و، هەر ئەویش زێتر سەرپەرشتی دەرچوونی ئەو ژمارەیەی کردووە.

زێتر، کوردەکانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان، لەدەرەوەی وڵات، لە (هاوار)دا، دەیاننووسی.

لەژمارە (١٤)دا، لەبەرگی یەکەمی (دیوی ژوورەوەدا)، دەست کورتی و، نەبوونی دارایی ئەو گۆڤارە، ئاشکرا کراوە... دەستەی نووسەران، لەم ژمارەیە بەدواوە، کورتە بانگەوازێکیان ئاراستەی خوێنەران کردووە و، لەژمارەکانی تریشدا، دووبارە بۆتەوە. لەو بانگەوازەدا هاتووە:

(گۆڤاری هاوار بەمەبەستی پەرەپێدانی ڕۆشنبیری گشتی کورد، لەدەرەوەی وڵات دەردەچێ. ئامانجی ئێمە دابین کردنی سەربەستی نووسەر و ڕوناکبیران و خزمەت بەپەرەگرتنی کولتوور و زانست و ئەدەبە. بۆ بەجێگەیاندنی ئەو ئامانجە پیرۆزانە، دەستی هاوکاری خۆمان بەرەو ئێوەی بەڕێز درێژ دەکەین...).

هەواڵنامەی کتێب

ئـەو نووسـەرانە، بەرهـەم و بابـەتیان تێـدا بڵاوکردۆتـەوە: (تـاهیر حیکمەت، حوسێن بەخشی، باوکی ئـارام، د. وەیـس، ئـەنوەر محەمـەد ئەحمەد، حەمە سەعید حەسەن، ع. مازیار، د. کامەران، حەمـە فـەریق حەسەن، خەسرەو پیربـاڵ، ج کەریمی، د. فـەرهاد پیربـاڵ، عەبـدولقادر سـەعید، گۆنـا جـاف، تـاهیر بـەرهون، حەسـەن مـاوەرانی، مەنـسور سەدیقی، جەزا چنگیانی، برایم فەرشی، ئیسماعیل تـەنیا، د. گـوڵمراد مرادی، یاسین بانیخێڵانی، برایمی مەجید پوور، عـەلی کیتـابی، ئـەنوەر سوڵتانی، بەکر حەسەن، بورهان هەژار، ئەفراسیاو هەورامی، ئەحمەدی شەریفی، هیشام ئاکرەیی، غازی حەسەن، ڕەحیم سـوڵتانی، خەسـرەو باسیرە، دانا عەلی،.....).

وەك هەر گۆڤار و ڕۆژنامەیـەکی تـری کـوردیش، کۆمـەڵێك نووسـەر، بـەنازناو، یـان تـەنها بەشـێوەی (پیـت)، بـۆ ئـەوەی نەناسـرێنەوە، بەرهەمەکانی خۆیـان، بڵاوکردۆتـەوە... لـەم ژمارانـەی (هـاوار)دا، ئـەو ناوانـە دەبینـرێن: (لالـۆ، کـچاڕکورد، هێـدی، د. شـێواو، جـەمیل، س. بابـایی، مـەلا عـەزیز، ح.م، س. سـەقزی، فەریـد، م. شاپەسـەندی، جوتیار، ڕەحیم، س. هیدایەتی، ڕەوەند، تۆفان،....).

٩٨- یەك كۆم بولتەنی / بوخوم- ١٩٩٧

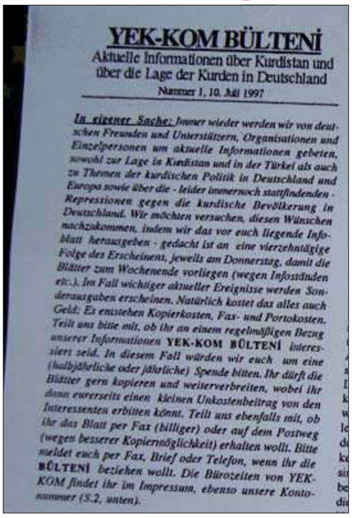

YEK-KOM BÜLTENİ
Aktuelle Informationen über Kurdistan und über die Lage der Kurden in Deutschland
Nummer 1, 10. Juli 1997

In eigener Sache: Immer wieder werden wir von deutschen Freunden und Unterstützern, Organisationen und Einzelpersonen um aktuelle Informationen gebeten, sowohl zur Lage in Kurdistan und in der Türkei als auch zu Themen der kurdischen Politik in Deutschland und Europa sowie über die - leider immernoch stattfindenden - Repressionen gegen die kurdische Bevölkerung in Deutschland. Wir möchten versuchen, diesen Wünschen nachzukommen, indem wir das vor euch liegende Infoblatt herausgeben - gedacht ist an eine vierzehntägige Folge des Erscheinens, jeweils am Donnerstag, damit die Blätter zum Wochenende vorliegen (wegen Infoständen etc.). Im Fall wichtiger aktueller Ereignisse werden Sonderausgaben erscheinen. Natürlich kostet das alles auch Geld: Es entstehen Kopierkosten, Fax- und Portokosten. Teilt uns bitte mit, ob ihr an einem regelmäßigen Bezug unserer Informationen YEK-KOM BÜLTENİ interessiert seid. In diesem Fall würden wir euch um eine (halbjährliche oder jährliche) Spende bitten. Ihr dürft die Blätter gern kopieren und weiterverbreiten, wobei ihr dann eurerseits einen kleinen Unkostenbeitrag von den Interessenten erbitten könnt. Teilt uns ebenfalls mit, ob ihr das Blatt per Fax (billiger) oder auf dem Postweg (wegen besserer Kopiermöglichkeit) erhalten wollt. Bitte meldet euch per Fax, Brief oder Telefon, wenn ihr die BÜLTENİ beziehen wollt. Die Bürozeiten von YEK-KOM findet ihr im Impressum, ebenso unsere Kontonummer (S.2, unten).

هەواڵنامەیـــەکی ڕێکخراوەیـــی گـــشتییە، (یـــەکێتی کۆمەڵـــە کوردییەکان- یەك کۆم، لەئـەڵمانیا)، لەشاری (بوخوم) دەریدەکات.

پێناسـەی: (هــەواڵ، دیمانــە، لێکۆڵینەوە)ی هەیە.

- یەکەم ژمارەی بە (٢) لاپـەڕەی قـەبارە (A4) و، بەبـەرگێکی ڕەش و

سپی، بەزمانی ئەڵمانی لە ١٩٩٧/٧/١٠دا، دەرچووە[١٦٤].

– ژمارە (٧)ی لە ١٩٩٧/١٠/٩دا، دەرچووە[١٦٥].

– ژمارە (٤٥)ی، بەهەمان قەبارە لە ١٩٩٩/٧/٣٠دا، دەرچووە و ئیتر وەستاوە.

لەساڵی (٢٠٠٦)دا، ئەمجارەیان بەقەبارە و ناوەڕۆکێکی جیاوازەوە، بەزنجیرەی تازەوە، دووبارە دەرچۆتەوە. ناوەکەشی بۆتە: (یەك کۆم بولتەن) و، یەکەمین ژمارەی بەشێوەی گۆڤار، بە (٣٦) لاپەڕەی قەبارە (A4)، بەزمانی کوردی و تورکی و ئەڵمانی، لەئەیلولی (٢٠٠٦)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەئازاری ٢٠٠٧دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی لەنیسانی ٢٠٠٨دا، دەرچووە[١٦٦].

– ژمارە (٤)ی لەئابی ٢٠٠٨دا، دەرچووە.

شایانی باسە، ڕێکخراوی (YEK-KOM)، لەڕۆژی ١٩٩٤/٤/٢٧دا، لەشاری (بوخوم)ی ئەڵمانیادا، دامەزراوە و، بارەگای سەرەکیان لەشاری (دوسلدۆرف)ە. لقێکی کۆنفیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردییەکانە لەئەوروپا، کەبارەگای سەرەکیان لەشاری (برۆکسل)ی بەلجیکایە.

٩٩- ژیلەمۆ / کوێڵن- ١٩٩٧

گۆڤارێکی پاژێی هونەری بوو، کۆمۆنیستە ئەنتەرناسیۆنالیستەکان بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، لەشاری (کوێڵن)، دەریاندەکرد.

– یەکەمین ژمارەی لەپایزی ١٩٩٧دا، دەرچووە.

– لەژمارە (١–١٧)، ناوی سەرنووسەر و، دەستەی نووسەرانی لەسەر نییە. بەگوێرەی کاتی بڵاوبوونەوەی ژمارەکانی، وادەردەکەوێت کەگۆڤارێکی وەرزانە بووە و، لەهەر وەرزێکدا ژمارەیەکی لێ بڵاوبۆتەوە.

– ژمارە (١٧)ی، ساڵی پێنجەمی، لەپایزی (٢٠٠١)دا، دەرچووە. قەبارەکەی لە (A5) کەمێك گەورەتر بووە.

– لەژمارە (١–٣)ی بەزمانی کوردی، فارسی، عەرەبی، بەرهەمی بڵاوکردۆتەوە. لەژمارە (٤) بەدواوە، ناوەناوە، شیعرێکی بەعەرەبی بڵاوکردۆتەوە، دەنا هەموو بابەتەکانی بەکوردی بووینە.

تاپایزی (٢٠٠١) بەردەوام بووە و، (١٧) ژمارەی لێدەرچووە.

– لەپایزی (٢٠٠١)دا، هەردوو گۆڤاری (ژیلەمۆ و دالیان) یەکدەگرن و، لەژێر ناوی (دالیان)، درێژە بەبڵاوبوونەوە، دەدات[١٦٧].

١٠٠- زیلان / ١٩٩٧

گۆڤارێکی سیاسی ژنانی کورد بوو، بەزمانی ئەڵمانی دەردەچوو. یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٧دا، دەرچووە.

هەر ئەو ژمارەیەی لێدەرچووە و، ئیتر وەستاوە. قەوارەی گەورە و وێنەدار و بەرگ ڕەنگینی هەبووە[١٦٨].

هەوالنامەی کتێب

١٠١- KURDOLOGIE

بەرلین- ١٩٩٧

ئەم گۆڤارە، کۆمەڵێك لێکۆڵینەوەی زانستی لەخۆگرتووە و، بەزمانی ئەڵمانی لەشاری بەرلین، دەرچووە. لێکۆڵینەوەکان لەسەر: (زمان، دیرۆك، جڤاك و پۆلەتیکا کوردستانێ، ئێتن، ئایین، ژنێن کورد...تاد)، نووسراون.

– ژمارە (١)ی، (١٦) نووسین و لێکۆڵینەوەی لەخۆگرتووە و، لەدوو توێی (٢٢٦) لاپەڕەدا، لەساڵی ١٩٩٧دا، بڵاوبۆتەوە[١٦٩].

– ژمارە (٢)ی لەساڵی ٢٠٠٠دا دەرچووە. ژمارە (٣)یش لەهەمان ساڵدا، دەرچووە.

١٠٢- ئاوەدانی / بەرلین- ١٩٩٨

بڵاوکراوەیەکی مانگانە بوو، (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان) لەبەرلین، دەریدەکرد. خاوەنی ئیمتیاز: مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان.

سەرپەرشتکار: پێشڕەوی سەید برایمی.

تایبەت بوو بەبڵاوکردنەوەی چالاکییەکانی مەڵبەندی ناوبراو، بەچوار لاپەڕەی (A4)، هەندێك جاریش بە (٨) لاپەڕە، دەرچووە.

– یەکەم ژمارەی لەمانگی ئازاری ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی، لەنیسانی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣-٤)ی پێکەوە، لەمایس و حوزەیرانی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٥)ی لەتەموز و ئابی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٦)ی لەئەیلول و تشرینی یەکەمی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە.

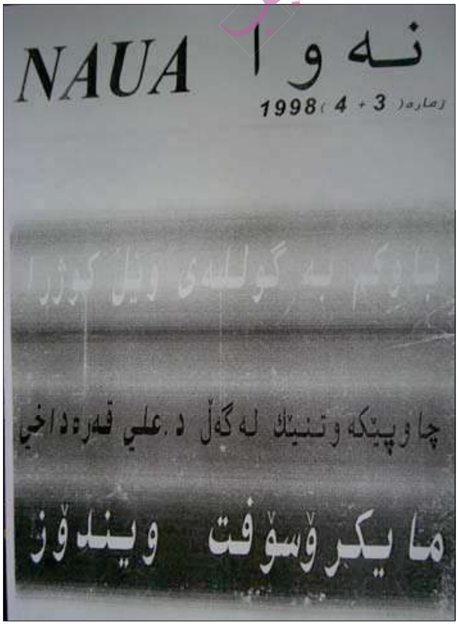

١٠٣- نەوا / گێلزن کێرشن- ١٩٩٨

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری گشتی بوو، لەلایەن بەشی ڕاگەیاندنی مزگەوتی (ئیبن خەلەکان)، لەشاری

(گێلـزن کێرشـن GELSENKIRCHEN)، بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، دەردەچوو.

– ژمـارە سـفر (٠)ی ئـەزموونی لەسـەرەتای سـاڵی ١٩٩٨دا، دەرچووە[١٧٠].

– ژمـارە (٣–٤)ی پێکـەوە، لەسـاڵی ١٩٩٨دا، بـە (٤٦) لاپـەڕەی قەبارە (A4) دەرچووە و، ناوی مانگی دەرچوونی لەسەر نییە[١٧١].

سەرنووسـەر: تـەها حەمـەخان. بەڕێوەبـەری نووسـین: مـەریوان زڕگوێزی.

بابەتـەکانی ئـەو گۆڤـارە ئیـسلامین، ئەگـەر سـەر بـە (یـەکگرتووی ئیسلامی کوردستان)ەوە نەبووبن، ئەوا زۆر لەوان نزیك بووینە.

ئەو نووسەرانە بابەتیان لەژمارە (٣–٤)دا بڵاوکردۆتەوە:

(مەریوان زڕگوێزی، باوکی مەبەست، کامەران عەلی، تەها حەمەخان، ئـاراس نـوری، دایکـی پاداشـت، ئـازاد کـۆیی، بـاوکی شـەنگار، مهابـاد محەمـەد قـادر، ئـاوات ژاڵـەیی، بـەهرە عـەلی، هیـوا مـاوەتی، هێـرش قەرەداغی، کۆسرەت عەبدوڵڵا).

ناوونیشانی پەیوەندیکردن بەم شێوەیە بووە:

A.K.B
Wearss str-119
45888 GELSENKIRCHEN
Tel: 004920923052

١٠٤- حقوق و جڤاك / ١٩٩٨

گۆڤارێك بوو، یەکێتی حقوقناسانی کوردستان، دەریـدەکرد. یەکـەم ژمارەی بـەزمانی تـورکی، کـەژمارەی تایبـەتی بـوو، لـەمانگی شـوباتی ١٩٩٨ بە (٨٤) لاپەڕە دەرچووە.

خاوەنی ئیمتیاز: یەکێتی حقوقناسانی کوردستان– فەیسەل ئاکای.

کۆمیتەی بڵاوکردنەوە: فەیسەل ئاکای، م. دەمـیر، ئـە.هـ.بوزکـورت، ح.جی.جی، ر.دینچ. بەرپرسیاری نووسەران: حوسێن جی.جی.

ئەو گۆڤارە هەر ناوەکەی بەکوردی بووە و تـەواوی بابەتـەکانی ئـەو ژمارەیە، هەمووی بەتورکی بووە[١٧٢].

هەوراز نامەی کتێب

١٠٥- IMK / ١٩٩٨

بڵاوکراوەیەکی مانگانەی تایبەت بوو بەبڵاوکردنەوەی هەواڵ و دیمانە و ڕەوشی مافی مرۆڤ لەهەر چوار پارچەی کوردستان و، (ناوەندی کوردی نێودەوڵەتی بۆ مافی مرۆڤ)، بەزمانی ئەڵمانی و ئینگلیزی، دەریدەکرد.

– ژمارە (٩)ی لەشوبات و ئازاری ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٧)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٩٩ و، کانوونی دووەمی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢٣)ی لەشوبات و ئازاری ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢٤) و (٢٥) و (٢٦)ی، لەساڵی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– هەر چەندە لەسەری نووسراوە: (بڵاوکراوەیەکی مانگانەیە)، بەڵام وادیارە هەر دوو مانگ جارێك، یان (٣-٤) مانگ جارێك ژمارەیەکی لێ بڵاوکراوەتەوە.

(IMK) ڕێکخراوێکی کوردی و ئەڵمانی بووە و لەساڵی ١٩٩١دا، دامەزراوە(١٧٣).

– ژمارەکانی: (١١٣ هەتا ١٤٠) لەساڵی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٤١-١٤٢)ی پێکەوە، لەساڵی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

کوردستان
KURDISTAN

١٠٦- کوردستان / بەرلین- ١٩٩٨

مانگنامەیەکی رامیاری و کولتووری ئازاد بوو، ئەنستیوتی کوردی لەبەرلین دەریدەکرد. خاوەنی ئیمتیاز: دلێر تاڵەبانی. سەرنووسەر:

هەواڵنامەی کتێب

سەرفراز نەقشبەندی. سکرتێری نووسین: مەجیدی حەسۆ.

ئەم ڕۆژنامەیە، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، دەرچووە و، هەر لەژمارە (سفر)ەوە، کلیشەی لاپەڕەی یەکەمی ڕۆژنامەی (کوردستان– ١٨٩٨)ی بڵاوکردۆتەوە. هەوڵیش دراوە وەك (کوردستان)ی دایك دەربچێت و، شێوەی نووسینیشی لەچەپەوە بۆ ڕاست بووە. واتە: پێچەوانەی ئەو کتێب و ڕۆژنامانە کەبەڕێنووسی ئارامی، بڵاودەکرێنەوە.

– ژمارە سفر (٠)ی بە (١٠) لاپەڕەی قەبارە (A3) لە، ٢٢/٤/١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (١)ی لەمایسی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەحوزەیرانی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی بە (٢٠) لاپەڕە، لە٢٢/٧/١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤)ی لە ٢٢/٨/١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٨)ی لەئازاری ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (٩)ی لەنیسانی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٠)ی لەمایسی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (١١)ی لەحوزەیرانی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٢)ی کەدوا ژمارە بووە لەتەموزی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

١٠٧– توێشووی زانستخوازان / نۆرنبێرگ– ١٩٩٨

گۆڤارێکی زانستی وەرزی گشتی بوو، لقی ئەڵمانیای (کۆمەڵەی زانستخوازانی کوردستان)، دەریدەکرد. خاوەنی ئیمتیاز: ئاراس نوری.

– ژمارە (١–٢)ی لەمایسی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی) بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە.

هەولێرنامەی کتێب

١٠٨- هەواڵ / واشنتۆن، ستۆکهۆڵم، بەرلین- ١٩٩٨

لەسەر بەرگی یەکەمی، (هەواڵ) واپێناسە کراوە: (گۆڤارێکی سیاسی گشتییە). یەکەم ژمارەی بە (٦٤) لاپەرە (بەبەرگەوە)، بەقەبارەی (A4) لەڕێکەوتی ١٥/٥/١٩٩٨، لەیەك کاتدا لە (واشنتۆن، ستۆکهۆڵم، بەرلین)، دەرچووە. بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، بووە.

ناونیشانی پەیوەندی کردن بەمشێوەیە بووە:

نووسینگەی واشنتۆن: P.O.BOX:86

نووسینگەی بەرلین: Post fach:210231

نووسینگەی ستۆکهۆڵم (شاری کیستا): Box:110614222

لەسەر بەرگی یەکەم و دووەمدا، وێنە بڵاوکراوەتەوە. لەڕووی دیزاینەوە، تاڕادەیەك جوانە و، شارەزایی پێوە دیارە[١٧٤].

هەر لەبارەی (هەواڵ)ەوە، (پێشڕەوی سەید برایمی بەرزنجی)، دەڵێت: (ئەو پرۆژەیە بەسەرپەرشتی (هەلۆ ئیبراهیم ئەحمەد)ەوە، بوو... ناوبراو دەیویست ئەو گۆڤارە لەیەك کاتدا، لەم سێ وڵاتەدا دەربچێت و، ببێتە پرۆژەیەکی گەورە... بەڵام دواتر سەری نەگرت و، هەریەك ژمارەی بەشێوەی گۆڤار دەرچوو و، پرۆژەکە بووە ئەو ڕۆژنامە (هەواڵ)ە، کەلەسلێمانی تائێستاکە دەردەچێت)[١٧٥].

هەواڵنامەی کتێب

١٠٩- هەڵاڵە / نۆرنبێرگ- ١٩٩٨

گۆڤارێکی سیاسی و ڕۆشنبیری وەرزی بوو، بەرگێکی ڕەنگا و ڕەنگی هونەری و جوانی هەبوو. لەلایەن (لیژنەی ناوچەی پارتی دیموکراتی کوردستان- باشووری ئەڵمانیا)، دەردەچوو.

خاوەنی ئیمتیاز: سەرهەد غەفوری.

سەرنووسەر: تاریق فەقێ عەبدوڵڵا.

بەڕێوەبەری نووسین: باوکی ساڤین.

بەڕێوەبەری هونەری: سامان حاجی نوری

دەستەی نووسەران: (د. نازەنین جاف، پرشنگ کاکەیی، هەورامان عەلی، مەریوان مەحمود).

ژمارە (٠) سفری لەئەیلولی ١٩٩٨، بەقەبارەی (A4)، دەرچووە.

ژمارە (٦)ی، دوا ژمارە بووە و لەساڵی (٢٠٠٠)دا، دەرچووە ئیتر وەستاوە. نرخی دانەیەکی لەناو ئەڵمانیا (٦) مارک و لەدەرەوەی ئەڵمانیاش، (٤) دۆلار بووە[١٧٦].

هەواڵنامەی کتێب

١١٠- هاوبیر / بەرلین- ١٩٩٨

ڕۆژنامەیەک بوو، پارتی سۆسیالیستی کورد (پاسۆک) لەهەندەران (بەرلین)، دەریدەکرد. بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی

ئارامی) بابەتەکانی بڵاو دەکردەوە.

– یەکەم ژمارەی بە (١٢) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لەبەفرانباری (٢٦١٠)ی کوردی، بەرامبەر بەکانوونی یەکەمی ١٩٩٨، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی بەهەمان قەبارە، بە (٢٤) لاپەڕە، لەئەیلولی ١٩٩٩دا، دەرچووە. ئیتر وەستاوە[١٧٧].

ئەو نووسەرانە، لەژمارە (٢)دا، بابەتیان بڵاوکردۆتەوە: (هەڵۆ بەرزنجی، گێلاس کەرکوکی، ئەزمەڕ، د. کەریم، حەیدەر هاشمی، میران کەریم).

ئەدرەسی پەیوەندی کردن بەم شێوەیە بووە:

HAWBIR
C/O SOKSE P.F 100673
10566 BERLIN

١١١- ژنا کورد / ١٩٩٩

بڵاوکراوەیەکی خولی بوو، (پارتی یەکێتی دیموکراتی کوردی سوریا- یەکێتی)، لەئەڵمانیا بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی، دەریکردووە.

– ژمارە (١٣)ی لەکانوونی دووەمی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٤)ی لەتشرینی یەکەمی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢٠)ی لەتشرینی دووەمی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.[١٧٨]

١١٢- پێنووس / ئۆسنابرۆك- ١٩٩٩

گۆڤارێکی سیاسی و ڕۆشنبیری گشتییە (پارتی یەکێتی دیموکراتی کورد لەسوریا- یەکێتی)، هەرسێ مانگ جارێك لەشاری (ئۆسنابرۆك)، دەریدەکات. ئەم گۆڤارە بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی

لاتینی) و عەرەبی، دەرچووە.

سەرنووسەر: عەبدولمەجید شێخۆ.

یەکەم ژمارەی لەکانوونی دووەم و شوباتی ١٩٩٩دا، دەرچووە و، ڕێزدار (عەلی جەعفەر) سەرپەرشتی کردووە[١٧٩]. ئەو ژمارەیە، (٤٠) لاپەڕەی قەبارە (A4)ە و، (١٢) لاپەڕە بەعەرەبییە و، (٢٨) لاپەڕەش، بەکوردییە.[١٨٠]

– ژمارە (١١)ی لەهاوینی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٢)ی لەپایزی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٣)ی لەزستانی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٤)ی لەبەهاری ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٥)ی لەهاوینی (٢٠٠٣)دا بە (١٠٠) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (١٧)ی لەبەهاری (٢٠٠٥)دا، دەرچووە. قەبارەکەی لەنێوان (A4) و (A5)دا بووە.[١٨١]

– ژمارە (١٩)ی لەزستانی ٢٠٠٥دا، بە (١٠٦) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (٢٠)ی لەبەهاری (٢٠٠٦)دا، بە (٩٦) لاپەڕە دەرچووە.

ژمارەکانی (١٩) و (٢٠)، قەبارەکەیان (١٦×٢٣,٥)سم.

١١٣- پارزین / لاییزیك

بڵاوکراوەیەکی مانگانە بوو، لەشاری (لاییزیك) دەردەچوو.

سەرنووسەر: سەربەست ئاکرەیی

– ژمارە (١)ی بەهەشت لاپەڕەی (A4) لەئازاری ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی بەهەمان شێوە لەنیسانی ١٩٩٩دا،

Seite 2 von 10

پارزین

1

No.

Parsin

بلاوکراوەیەکی مانگانەیە لە شاری لایپزگ دەردەچێت

März 1999

نەورۆز لە نێوەی خۆشەویست پیرۆز بێت

بەرەو سەنتەرێکی کوردی

لە لایپزگ

دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی لەکانوونی دووەمی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.

لەهەر ژمارەیەکدا، تەنها لاپەڕە حەوت بەعەرەبی بووە... لاپەڕەکانی تر بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی) بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە. لەهەرسێ ژمارەکەدا، ئەو نووسەرانە، بەرهەمیان بڵاوکردۆتەوە: (ئەردەلان ئەمین، سەربەست ئاکرەیی، جەمال محەمەد، دایکی سۆلین، حوسێن قەلادزەیی، عەباس عەلی، گۆران، خەسرەو پیربال قەساب، ئومێد حوسەین، ڕزگار عەقراوی).

١١٤- لالش / ١٩٩٩

گۆڤارا چاندی، دیرۆکی، ئۆلی، جڤاکی و هونەرییە. لەسەر ئارمی (لالش) نووسراوە: (دەنگێ یەکێتی ئێزدیان).

– ژمارە (١٠)ی لەحوزەیرانی ١٩٩٩دا، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و تورکی، بڵاوبۆتەوە. نرخەکەی (٥) مارکی ئەڵمانییە.

– ژمارە (١٦)ی لەساڵی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢٠)ی لەساڵی ٢٠٠٣دا، دەرچوو.

١١٥- دەنگێ باکور / ١٩٩٩

ئۆرگانی (پارتی دیموکراتی کوردستان- باکور) بوو، (حەمرەش ڕەشۆ)، پاش وەستانی (دەنگی یەکێتی)، گۆڤاری (دەنگێ باکور)ی دەرکردووە. شایانی باسە، ناوبراو هەرخۆشی سەرۆکی ئەو پارتە بووە.

- ژمارە (٢-٣)ی لەساڵی ١٩٩٩دا، دەرچووە.[١٨٢]

- ژمارە (٨-٩)ی پێکەوە، لەکانوونی دووەمی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.

نرخەکەشی حەوت مارك بووە.

ئەو گۆڤارە بابەتەکانی بەزمانی کوردی، (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی)، بلاودەکردەوە.

هەواڵنامەی کتێب

١١٦- کۆمەڵ / کوێلن- ١٩٩٩

بلاوکراوەیەکی هەمەڕەنگ بوو، کۆمەڵەی کوردەکانی دەرەوەی وڵات لەشاری (کوێلن)، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، دەریاندەکرد.

- ژمارە (١)ی لەساڵی ١٩٩٩دا دەرچووە. ئەو ژمارەیە لەئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان لەبەرلین)، پارێزراوە.

١١٧- دا ليان/ كوێلن- ٢٠٠٠

گۆڤارێكی ڕۆشنبیری هونەری كۆمەلآیەتی بوو، كۆمەلێك نووسەری كورد (سەر بەئایدیای چەپ)، لەشاری (كوێلن)، بەزمانی كوردی (كرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، دەریاندەكرد.

- یەكەم ژمارەی لەكانوونی دووەمی (٢٠٠٠)دا، بەزمانی كوردی دەرچووە.

- پاش ئەوەی (دالیان) هەشت ژمارەی لێدەردەچێت، لەگەلّ (ژیلەمۆ) یەكدەگرن و، ناوەكەش هەر بە (دالیان) دەمێنێتەوە. واتە: ژیلەمۆ نامێنێت.(١٨٣)

- ژمارە (٩)ی لەزستانی ٢٠٠٢دا دەرچووە.

- ژمارە (١٠)ی لەبەهاری ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

- ژمارە (١١)ی لەهاوینی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

- ژمارە (١٢)ی لەئازاری ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

ئەو نووسەرانەی بابەتیان لەژمارەكانی (١١) و (١٢)دا، بلآوكردۆتەوە، ئەمانەن: (زاهیر باهیر، ڕەوفە شەل، ئەنوەر فەتاح، عەباس شوان، هەژین، ئازاد عەبدوللآ، نالە حەسەن، بڕیار، عەلی مەحمود محەمەد، كاروان حەمەلاو).

١١٨- کوردستانی ئیمڕۆ / بەرلین- ٢٠٠٠

گۆڤارێکی ئەدەبی و سیاسی گشتی بوو، وەشانی دەزگای چاپەمەنی (کوردستانی ئیمڕۆ) بوو. یەکەم ژمارەی لەنەورۆزی ٢٠٠٠ بە (٤٨) لاپەڕەی قەبارە (کەمێك لە A4 بچووکتر و لە A5 گەورەتر)، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی) لەبەرلین دەرچووە.

لەخوارەوەی بەرگی یەکەمدا نووسراوە: (هەموو شتێك لەپێناوی چارەسەری کێشەی کوردستاندا).

خاوەنی ئیمتیاز: مەجیدێ حەسۆ. ناوی دەستەی نووسەرانی لەسەر نییە. ناوونیشانەکەی شاری (بەرلین)ە. ئابونەی مانگانە (٥) مارك و ساڵانەش (٦٠) مارکی ئەڵمانییە.

- ژمارە (٣)ی لەگوڵانی (٢٠٠٠)دا، دەرچووە.
- ژمارە (٥-٦)ی پێکەوە، لەئەیلولی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.
- لەژمارە (٤)دا، (١٣) لاپەڕە و، لەژمارە (٥-٦)دا، (٢٦) لاپەڕە بۆ (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) تەرخان کراوە.
- ژمارە (١٢)ی لەساڵی ٢٠٠١دا دەرچووە. مانگەکەی لەسەر نەنووسراوە و شوێنی دەرچوونیشی لە (بەرلین)ەوە بۆتە (هێرلین- هۆڵەندا).

هەروەها لەیەکەم لاپەڕەدا نووسراوە: (گۆڤاری کوردستانێ ئیمڕۆ، لەلایەن بنکەی ئەدەبی و هونەری کوردییەوە بەچاپ دەگەیەنرێت و

هەولێرنامەی کتێب

گۆڤارێکی ئازادە و ئەو سەکۆیەیە کەجێگەی هـەر دەنگێکـی ڕەسـەن و قەڵەمێکی دڵسۆزی تێدا دەبێتەوە).

– ژمارە (١٦–١٧)ی لەیەك بەرگدا، لەنیسان و مایسی ٢٠٠٢دا، بە ١٢٤ لاپەڕە دەرچووە.

– ژمـارە (٢٤)ی لـەکانوونی دووەمـی (٢٠٠٣)دا، بـە (١٤٢) لاپـەڕە دەرچووە. لەم ژمارەیەوە، شوێنی دەرچوونی بۆتە وڵاتی (بەلجیکا).

– ژمـارە (٢٧–٢٨)ی لەیـەك بەرگدا بـە (١٠٨) لاپـەڕە لەنیـسان و مایـسی (٢٠٠٣)دا دەرچـووە. لەلاپـەڕە (٣)ی ئـەو ژمارەیـەدا کەلـەژێر ئارمی (کوردستانی ئیمڕۆ)دا نووسراوە: (گۆڤـارێکی مانگانەیـە لەلایـەن کۆنفیدراسیۆنی کۆمەڵەکانی کورد لەئەورووپا بەچاپ دەگات).

– ژمارە (٤٠)ی دوا ژمارەیە و لەتەموزی (٢٠٠٤)دا، بە (٨٨) لاپـەڕە دەرچــووە. لــەدوا لاپــەڕەی ئــەو ژمارەیــەدا، لــەژێر ناوونیــشانی (ڕوونکردنــەوە و ماڵئــاوایی!!)دا، نووســەرانی گۆڤارەکــە دەنووســن: (گۆڤارەکـەمان تاکـە گۆڤـاربوو توانی بـۆ مـاوەی نزیکـەی چـوار ساڵ لەبەرامبـەر هـەموو گرفتـەکان، درێـژە بـەژیان بـدات و خزمـەتێکی بـێ پایانی کرد لەتێکۆشانی ڕۆژنامەوانیدا. بۆیە ئیتر دەمانەوێ خوێنـەرانی بەڕێز ئاگادار بکەینەوە کەئەم ژمارەیە دوا ژمارەی گۆڤاری کوردستانی ئیمڕۆ دەبێ....).

– (ڕێنــاس نــەورۆزی) لەنامەیەکـدا، چـەند ڕوونکردنەوەیـەکی بـۆ ناردووم، دەربارەی سەرنووسەر و دەسـتەی نووسـەرانی ئـەو گۆڤـارە، والەخوارەوە کورتیان دەکەمەوە.

* لەژمارە (١–١١)، بەرپرسیاری گشتی و سەرنووسـەر: فەرەیـدون مرادیـانی (مامەنـد ڕۆژهـەڵاتی). خـاوەنی ئیمتیـاز: مەجیـدێ حەسـۆ. بەڕێوەبەرانی کارگێڕی: چنور گەرمیانی (شیرین جاف) و، ئامینـە قـادر تــەها (هــیران خۆشــناو). بەڕێوەبــەری نووســین: محەمــەد ئــەمین پێنجوینی. دەسـتەی نووسـەران: کاکشار ئورەمـار، هێڤـی بـەرواری، ڕزگار هەمەوەندی، دابان هەمەوەندی، دلێر تاڵەبانی.

* خاوەنی گۆڤار لەژمارە (١٢–٢٦): بنکەی ئەدەبی و هونەری کوردی.

بەرپرسیاری گشتی و سەرنووسەر لەژمارە (١١–١٥): چنور گەرمیانی (شیرین جاف). بەڕێوەبەری هونەری: ئامینە قادر تەها.

بەرپرسیاری گشتی و سەرنووسەر لەژمارە (١٦–٢٤)، (ڕێناس نەورۆزی). ڕاوێژکاران و هاوکارانی گۆڤار لەژمارە (١٢–٢٤): دارا مەحمود، چیمەن کەریم.

* خاوەنی لەژمارە (٢٧–٤٠): فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردییەکان لەئەورووپا.

بەرپرسیاری گشتی لەژمارە (٢٥–٤٠): گۆڤار ئاکرەیی و هیوا عەبدوڵڵا.

* چاپخانە: ژمارە (١–٤٠): چاپخانەی دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوەی میزۆپۆتامیا (شاری بیلزەن– بەلجیکا). تیراژ (١٠٠٠–٢٠٠٠) دانە.

* ژمارەی لاپەڕەکانی سەرجەم ژمارەکان (٤٨ تا ١٤٢) لاپەڕە بووە.

لەسەرجەم وڵاتانی ئەورووپا و کەنەدا و وڵاتانی یەکێتی سۆڤیەتی جاران، بڵاودەکرایەوە[١٨٤].

بەکورتی، ئەو گۆڤارە، گۆڤارێکی ڕێك و پێك و دەوڵەمەند و بەرگ ڕەنگا و ڕەنگ بوو. لەهزر و بیری (پارتی کرێکارانی کوردستان و پارتی چارەسەری دیموکراتی کوردستان) نزیك بوو، ئەگەر نەڵێین (هەر سەر بەوان بوو). لەچەند ژمارەیەکی بەراییدا، چەند لاپەڕەیەکی بەپیتی لاتینی بڵاوکردۆتەوە.

لەسەرەتادا، لەئەڵمانیا دەرچووە. دواتر گواستراوەتەوە بۆ هۆڵەندا و بەلجیکا.

ژمارە ئۆرگیناڵەکانی– جگە لەژمارە چوار نەبێت– ئەو گۆڤارەم لەئەرشیفی تایبەتی خۆم، پارێزراون.

هەموو النامەی کتێب

١١٩- ئاڤێستا / ئێسن، بۆن- ٢٠٠٠

avesta
Rojnameya çandî, hunerî û wêjeyî
GIRÊ MOZAN
xwe dirêjî 2500 sal kir
Li başûrê rojavayê Kurdistanê,
li Amûdê keyneşopên Akadî hatin dîtin
HESKÊFÊ BI TENÊ
NEHÊLIN..! XWEDIYÊ WÊ
HÛN IN..!
Mehmed Uzun

ئاڤێستا، ڕۆژنامەیەکی سەربەخۆ بوو، بەسەرپەرشتی (دل بەخوێن دارا) و هاریکاری چەند نووسەرێکی ڕۆژئاوای کوردستان، لەشاری (ئێسن) دەردەچوو. بابەتەکانی بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی، بڵاودەکردەوە.

- یەکەم ژمارەی لەتەموزی ساڵی ٢٠٠٠دا، دەرچووە. تەنها چوار ژمارەی لەشاری (ئێسن) دەرچووە و، دواتر گواستراوەتەوە (بۆن).

- ژمارە (١٠) دوا ژمارە بووە و، ئیتر وەستاوە و[١٨٥] بۆتە ڕۆژنامەیەکی ئەلکترۆنی.

لەنامەیەکدا (دل بەخوێن دارا) دەڵێت: (د. سالا ٢٠٠٠دا من ب هەڤکاریا چەند دۆستان ل ئەڵمانیا ب ناڤێ ئاڤێستا ڕۆژنامەیەك دەرخست. دە هژمار ژ وی دەرکەت. لێ ژبەر سەدەمێن ئابوری مە ئەو ڕاوەستاند)[١٨٦].

کەچی (عەلی جەعفەر) هۆکارەکەی بۆ جیاوازی بیروڕای نووسەرەکانی دەگێڕێتەوە... ناوبراو لەم بارەیەوە دەڵێت: (ئەم دبیسن ل گور ڕاستیێ، کو ڕاوەستاندنا ئاڤەستا ژ بەر هۆیێن ڕامانێن جودا جودا د ناڤبەرا ڕێدەکسیونا وێ دە، بون)[١٨٧].

هەواڵنامەی کتێب

١٢٠- ئەوین / دارمشتاد- ٢٠٠٠

ئەوین
ئۆرگانی کۆڕی هونەری لاوانی شۆڕش
www.shoresh.de
0049/174466891
Kori-Schoresch@web.de
ژمارە: 15 گەلاڕێزان - سەرماوەزی ٢٧٠٤ نوامبر - دیسامبری ٢٠٠٤ نرخ: 1/50 €
فیدرالیزم و داهاتووی کورد لە ئێران
چاوپێکەوتن لەگەڵ وەزیری ڕۆشنبیری هەرێمی کوردستان، بەڕێز "فەلەکەدین کاکەیی"
* بەرنامەی هونەر و ئەدەبیاتی ئەوین (٨)
* ڕەخنەکانی لەیلا زانا لە تورکیە
* تەندرووستی و کۆمەڵگا
* بۆ خوازیارانی خوێندن لە ئاڵمان
* کوزەری شیعر
* دەرس و تەجرەبەکانی ژیان
لە یادی چوارەمین ساڵرۆژی دامەزراندنی "کۆڕی هونەری لاوانی شۆڕش"
گۆڤاری "ئەوین" و چوارساڵ هەڵسووڕان
در قسمت فارسی
* کردها و آینده عراق
* شاعر ملت
لە بەشی ئاڵمانی
• Die Geschichte liegt nicht 28
• Kurden-Drama gewinnt beim Filmfestival von San Sebastián 24
• Irakische Kurden demonstrieren für nationale Einheit ... 24
١٧ی نوامبر چوارەمین ساڵرۆژی دامەزراندنی "کۆڕی شۆڕش"

ئەم گۆڤارە، (ئۆرگانی کۆڕی هونەری لاوانی شۆڕش)ە و، گوتاری ئەدەبی و هونەری و کۆمەڵایەتی لەخۆ دەگرێت. بەهەرسێ زمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی) و فارسی و ئەڵمانی، لەشاری (دارمشتاد)، دەردەچێت.

کۆڕی هونەری لاوانی شۆڕش، لە ١١/١٧/٢٠٠٠دا، لەلایەن چەند گەنجێکی کوردی پەنابەری دانیشتووی ئەڵمانیا، لەپێناوی چارەسەری گیروگرفتەکانیان، وەك لاوانی کورد لەتاراوگە، دامەزراوە.

هەروەها لەپێناوی ناساندنی کەسایەتی و کولتوری کوردی، بەخەڵکانی غەیرە کورد و، کۆمەك کردن بەپرۆسەی بەرزکردنەوەی ئاستی زانیاری کۆمەڵگای کوردی، خەبات دەکەن.

شایانی گوتنە، ئەو کۆمەڵە لاوە، زۆربەیان خەڵکی ڕۆژهەڵاتی کوردستانن.

دەستەی گۆڤارەکە بریتین لە: (فواد عەلیدۆست، خەرامان عەلیدۆست، نەبەز عەلیدۆست، لوقمان ئەیامی (ئازاد)).

- یەکەم ژمارەی لەکۆتایی ساڵی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٥)ی بە (٢٨) لاپەڕەی قەبارە (A4) لەهەردوو مانگی تشرینی دووەم و کانوونی یەکەم (گەلاڕێزان و سەرماوەز)ی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

نرخەکەشی یەك (ئۆیرۆ) و نیوە.

– لەلاپەڕە (١) تاوەکو (١٦)، بەزمانی کوردییە.
– لەلاپەڕە (١٧) تاوەکو (٢٣)، بەزمانی فارسییە.
– لەلاپەڕە (٢٤) تاوەکو (٢٨)، بەزمانی ئەڵمانییە.

بابەتەکانی بەشی کوردی، ژمارە (١٥) بریتین لە:

* چاوپێکەوتنێك لەگەڵ وەزیری ڕۆشنبیری هەرێمی کوردستان (ئیدارەی سلێمانی) فەتاح زاخۆیی.
* فیدرالیزم و داهاتووی کورد لەئێران.
* بەرنامەی هونەر و ئەدەبیاتی ئەوین.
* ڕەخنەکانی لەیلا زانا لەتورکیا.
* تەندروستی و کۆمەڵگا.
* بۆ خوازیارانی خوێندن لەئەڵمان.
* گوزەری شیعر.
* دەرس و تەجرەبەکانی ژیان.

١٢١- پەنابەری کورد/ هانۆڤەر-٢٠٠٠

پەنابەری کورد

ژمارە ١

بڵاوکراوەیەکی تایبەتە بە دەنگوباس و کاروباری پەنابەری لە ئەڵمانیا و جیهاندا / نۆڤەمبەر ٢٠٠٠ / سەرماوەزی ٢٦١٢

ڕۆژانی کولتوری کوردی ٢٠٠٠ لە هانۆڤەر

پەیامی خاتوو دانیال میتران

France Libertés
FONDATION DANIELLE MITTERRAND

بڵاوکراوەیەکی تایبەتە بەدەنگ و باس و کاروباری پەنابەران، لەئەڵمانیا و جیهاندا. (فەرەیدون قازی)، سەرپەرشتی دەرچوونی دەکات.

ئەم بڵاوکراوەیە بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، بەقەبارەی (A4)، لەهانۆڤەر دەردەچێت.

– ژمارە (٤)ی

لەتشرینی دووەمی ٢٠٠٠دا، بەچوار لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (١٢)ی لەنیسانی ٢٠٠٣، بە (٤) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (١٦)ی لەئەیلولی (٢٠٠٣)، بە (٤) لاپەڕە دەرچووە[١٨٨].

– ژمارە (٢٤)ی لەئابی (٢٠٠٦)، بە (٤) لاپەڕە دەرچووە[١٨٩].

بەڕەنگی ڕەش و سپی بڵاوبۆتەوە.

١٢٢- خاڵخاڵۆکە / بەرلین- ٢٠٠٠

گۆڤارێکی وەرزی منداڵانەیە، (ئەحمەد دەشتی) لەشاری بەرلین دەریدەکات. یەکەم ژمارەی لەکۆتایی ساڵی (٢٠٠٠) و سەرەتای ساڵی (٢٠٠١)دا، دەرچووە. ڕەنگا و ڕەنگە و قەبارەکەی (A4)ە. بەشێوەیەکی گشتی بەسەر ئەم گۆشانەدا، دابەشکراوە: (مەتەڵ، پەندی پێشینان، بۆ پێکەنین، باخچەی زارۆکان، نامەی منداڵانی دوورە وڵات، ئایا ئەزانی....تاد).

– ژمارە (٧)ی بە (٨) لاپەڕە لەساڵی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٢)ی لەتشرینی دووەمی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٣)ی لەسەرەتای ساڵی (٢٠٠٥)دا، بە (٢٠) لاپەڕەی ڕەنگا و ڕەنگ دەرچووە.

بابەتەکانی بەکوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، بڵاوکردۆتەوە.

١٢٣- ئەمارا[١٩٠] /٢٠٠١

ئەمارا (EMARA)، گۆڤارێکی وێژەیی، هونەری، چاندییە. بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) دەرچووە.

– یەکەم ژمارەی لەشوباتی (٢٠٠١)دا، دەرچووە. (٩٠) لاپەڕەی قەبارە (١٩×٢٨سم)ە. چوار لاپەڕەشی بەرگە. واتە، بەبەرگەوە (٩٤) لاپەڕەیە. بەرگەکەی ڕەنگا و ڕەنگە...

لایەنگر و هەوادارانی (PKK) دەریانکردووە.

بەم شێوەیە کارەکان لەنێوان نووسەرەکاندا، دابەشکراوە:

– لێژنەی وەشان (بەشی مێژوو)، بریتین لەنووسەران: (ف. مەلیك ئایکۆچ، فەوزی ئۆزمەن، فەرید هان، ژیر دلۆڤان).

– لیژنەی وەشان (بەشی هونەری): (زەردەشت پەری، یەڵماز بەیاز گول، نوری ئەرسەلان).

– لیژنەی وەشان (بەشی ڕامان و ڕەخنەگری): (حەلیم یوسف، سەبری ئاگر، ماشەڵڵا ئۆز تورك).

ژمارە ئۆرگیناڵەکەی لەئەرشیفی (جەمال خەزنەدار)دا، هەیە[١٩١].

QENDÎL
WÊJEYÎ, ROŞENBÎRÎ, GIŞTÎ, SERBIXWE
www.qendil.de
Dûrbûna Êzidiyan Ji Hev Metirsiyekê Di Êxe Ser Nasnama Wan
QENDÎL DERGEHÊ SINDOQEKE XÊRÊ JI BO XWENDINÊ VEDIKE
Herêma Şingal

١٢٤- قەندیل / یێنا- ٢٠٠١

ڕۆژنامەیەکی (چاندی، ئەدەبی، گشتی سەربەخۆ) بووە، کۆمیتەی جوانان (لاوان)ی ئێزیدی (EZIA)، لەشاری JENA (یێنا)ی ئەڵمانیا، دەریانکردووە.

– یەکەم ژمارەی لەنیسانی (٢٠٠١)دا، بەشەش لاپەڕەی قەبارە

(A3)، بـەکوردی (کرمـانجی ژووروو– ڕێنووسـی ئـارامی) و عـەرەبی دەرچـووە. دوو لاپەڕەشـی بـە (کرمـانجی ژووروو– ڕێنووسـی لاتینـی) دەرچووە.

سەرنووسەر: میرزا حەسەن دنایی.

چاپ و بڵاوکردنەوەی: چاپخانەی (مەرگەهـ).

– لەژێر ئارمی (قەندیل)دا، بەکوردی و عەرەبی نووسـراوە: (هەگـەر شەڤ چەنی تاری بی، نکارە چریسکا قەندیلەکێ وندآکە).

– ژمـارە (٣)ی، (٦) لاپـەڕەی (A3) بـووە و، لەتـەموزی ٢٠٠١دا، بەکوردی و عەرەبی دەرچووە.

– ژمارە (١٠–١١)ی لەتشرینی یەکەمی ساڵی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

ناوونیشان: QENDIL

POST FACH: 150265
07714 JENA-GERMANY

١٢٥– نوچە / هامبۆرگ– ٢٠٠١

نوچـە (NUCE)، بڵاوکراوەیـەکی هەفتانەیـە و بـەزمانی ئـەڵمانی لەشـاری (هـامبۆرگ)، دەردەچـێت. هـەوادارانی پـارتی کرێکـارانی کوردستان، دەریدەکەن.

– یەکـەم ژمـارەی بـە (٢) لاپـەڕەی قـەبارە (A4)، لـە ١/٥/٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣٢٧)ی لە ٢١/٩/٢٠٠٧دا، بە (٢) لاپەڕە دەرچووە.

ئەم بڵاوکراوەیە، زێتر تایبەتە بەهەواڵەکانی کوردستان و تورکیا.

هەواڵنامەی کتێب

١٢٦- پەیامی ئازادی / بەرلین- ٢٠٠١

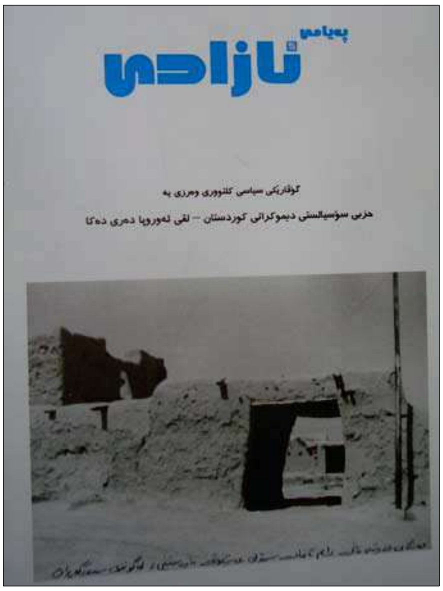

گۆڤارێکی سیاسی کولتووری وەرزی بوو، حزبی سۆسیالیستی دیموکراتی کوردستان– لقی ئەوروپا، لەشاری بەرلین، دەریدەکرد. (حوسێن ڕەسولّ حەوێن)، سەرنووسەری بوو.

– یەکەم ژمارەی بە (٦٠) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لەگەلاوێژی (٢٠٠١)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی بە (٤٤) لاپەڕە، لەکانوونی یەکەمی (٢٠٠١)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣–٤)ی بەسەریەکەوە، بەهەمان قەبارە و بە (٦٢) لاپەڕە، لەئازار و گەلاوێژی (٢٠٠٢)دا، دەرچووە. ئیتر وەستاوە.

بەرگی هەرسێ ژمارەکە ڕەش و سپی بوو. بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، دەرچووە.

– ئەو نووسەرانە، بەرهەمیان تێدا بلاّوکردۆتەوە: (حوسێن ڕەسول، ئیسماعیل تەنیا، غازی حەسەن، عەبدوللاّ عەبدولکەریم بەرزنجی، ئاکۆ شاربازێڕی، بەکر حەسەن، د. ئیسماعیل شوکر رەسول، شاخەوان شۆڕش، ئەحمەد دەشتی، عەزیز موڕادی، ئەحمەد بالاّیی، عەبدوللاّ سەراج، کەمال ڕێناس، لەتیف سالّەیی، عەبدولموئمین دەشتی، میران، پێشڕەوی سەید برایمی، حەمە سەعید حەسەن، گوشاد حەمە سەعید، دەشتی سەرگەڕانی،....).

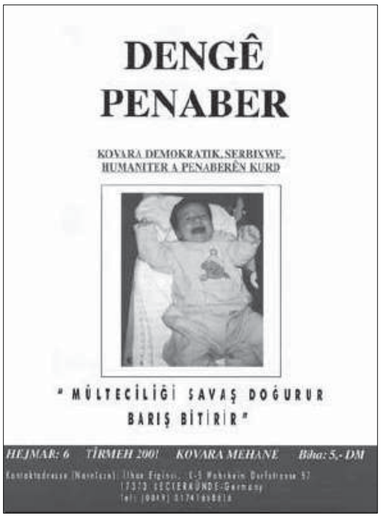

١٢٧- دەنگێ پەنابەر/ ٢٠٠١

گۆڤـــــــارا دیموکراتیـــــــــك، ســـەربەخۆیە، (هۆمۆنێتـــەرێن ئـــا کورد)، بەزمانی کـوردی (کرمـانجی ژووروو– ڕێنووســـــی لاتینـــــی) و تورکی، لەئەڵمانیا، دەریدەکات.

ئـەم گۆڤـاره بـاس لەپەوشــی پەنابەرانی کورد لەئەڵمانیا دەکات.

– ژمارە (٣)ی لەمانگی نیسانی ساڵی (٢٠٠١)دا، بە (٣١) لاپەڕەی قەبارە (A4) دەرچووە. ساڵانە (٦) ژمارەی لێدەردەچێت[١٩٢].

١٢٨- KURDISCHE STUDIEN
بەرلین- ٢٠٠١

کوردیـــــــــشە ســـــــتودین (خوێندکاری کـورد)، گۆڤـارێکی زانستی، لێکۆڵینەوەی کوردییە، لــــەزانکۆی بــــەرلین، بــــەزمانی ئـەڵمانی دەردەچێت. کۆمـەڵێك پـــسپۆڕ و شــــارەزای کــــورد و ئـەڵمان، لـەبواری کوردناسـیدا، لێکۆڵینـــــــــــەوەی تێـــــــــدا بڵاودەکەنەوە.

ژمارە (١)ی لەسـاڵی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

١٢٩- پێڵ / بەرلین- ٢٠٠٢

گۆڤارێکی وێژەیی و ڕۆشنبیرییە، یەکێتی نووسەرانی کورد (ڕۆژئاوای کوردستان) لەئەڵمانیا دەریدەکەن.

– یەکەم ژمارەی لەمانگی گوڵانی ٢٠٠٢دا، بە ١٥٥ لاپەڕە دەرچووە[١٩٣].

– ژمارە (٢)ی لەگوڵانی (٢٠٠٣)دا، بە (١٣٤) لاپەڕە دەرچووە[١٩٤].

بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی)، بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە.

ڕێکخراوی ناوبراو خاوەن ئیمتیازیەتی و، (حەیدەر عومەر) سەرنووسەریەتی. (قەبارەکەی (A5)ە. ناوەندی (هاڤیبوون) بۆ لێکۆڵینەوە و بڵاوکردنەوەی کوردی لەبەرلین چاپیکردووە.

١٣٠- هیوا / نۆیسنبۆرگ- ٢٠٠٢

گۆڤارێکی[١٩٥] (کولتوری، هونەری، وێژەیی، ڕامیاری)یە. ڕۆژنامەی (ئۆزگور پۆلەتیکا)، وەك پاشکۆیەك، هەفتانە بە (١٢-١٦) لاپەڕەی (A3)، بەزمانی

کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی)، دەریدەکرد.

– یەکەم ژمارەی لەتەموزی (٢٠٠٢)دا، لەشاری (نۆیسنبۆرگ)دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٦)ی بە (١٦) لاپەڕە، لەڕێکەوتی ٢٠٠٢/١١/٣دا، دەرچووە[١٩٦].

– ژمارە (٥٧)ی لە ٢٠٠٢/٧/٦دا، دەرچووە[١٩٧].

١٣١- سەما / دۆرتمۆند- ٢٠٠٢

گۆڤاری (فیدراسیۆنی عەلەوییە دیموکراتخوازەکان)ە.

– یەکەم ژمارەی بەقەبارەی (A4) و، لەبەرگێکی ڕەنگا و ڕەنگدا، لەساڵی (٢٠٠٢) لەشاری (دۆرتمۆند)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی، لەساڵی ٢٠٠٣دا دەرچووە.

– ژمارە (٤) و (٥)ی لەساڵی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (٩)، (٣٤) لاپەڕەیە.

– ژمارە (١٠)ی بەبەرگەوە (٣٦) لاپەڕەیە.

– ژمارە (١١)، بەبەرگەوە (٤٠) لاپەڕەیە و لەساڵی (٢٠٠٨)دا، دەرچووە.

– ژمارەکانی (٩) و (١٠)، مانگ و ساڵی دەرچوونیان بەسەرەوە نییە.

– پاش وەستانی (زولفەقار)، سەما (SEMAH)، شوێنی ئەوی گرتەوە.

بابەتەکانی بەشی هەرە زۆریان بەزمانی تورکین و، جاروبار چەند

راپۆرتێك بەزمانی كوردی (زازاكی– ڕێنووسی لاتینی)، بڵاودەكاتەوە.

– وەك (زولفەقار)، لەسەر ئارمی (سەما)شدا، بەفۆنتێكی بچووك و بەزمانی توركی، دروشمی: (هەر كەسێك هاشا لەنەژادی خۆی بكات حەرامزادەیە)، نووسراوە.

– تیراژی هەر ژمارەیەكی لەنێوان (١٥٠٠–٢٠٠٠) دانە، دایە[١٩٨].

بۆ زێتر زانیاری، سەیری ماڵپەڕی (فیدراسیۆن)ی ناوبراو بكە:

www.alevi-kizilbas.com

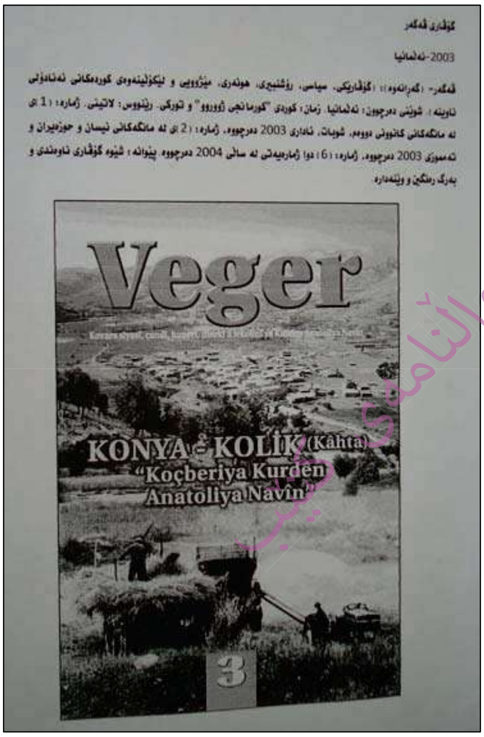

١٣٢- ڤەگەر / ٢٠٠٣

گۆڤارێكی وەرزانەی سیاسی، ڕۆشنبیری، هونەری، مێژوویی و لێكۆڵینەوەی كوردەكانی ئەنادۆڵی ناوینە... بەزمانی كوردی (كرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و توركی، بابەتەكانی بڵاوكردۆتەوە.

– یەكەم ژمارەی لەمانگەكانی (كانوونی دووەم و شوبات و ئازار)ی ٢٠٠٣دا دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەمانگەكانی (نیسان، حوزەیران، تەموز)ی ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٦)ی دوا ژمارەیە و لەساڵی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

قەبارەكەی كەمێك لە (A4) بچووكترە و، ڕەنگا و ڕەنگ و وێنەدارە.

(ڤەگەر)، بەمانای (گەڕانەوە) دێت.

١٣٣- پێشهات / نۆرنبێرگ، کیل- ٢٠٠٣

(وەرزە گۆڤاری سیاسی، ڕووناکبیری، ئەدەبی)یە، ڕاگەیاندنی کۆمیتەی ڕێکخستنی (یەکێتی نیشتمانی کوردستان) لەئەڵمانیا، لەشاری نۆرنبێرگ، دەریدەکات.

– بەڕێوەبەری گۆڤار: حەمە زیاد مەولود.

– دەستەی نووسەران: ئازاد وەرتی، ئیبراهیم جەلال، سالار حەمەسوور باسیرە، سەردار عەبدولکەریم، عەبدولموئمین دەشتی، قادرمینە.

– یەکەم ژمارەی (چاپی یەکەم)ی، بەقەبارەی (٢٠,٥×١٤,٥)سم، بە (١٢٠) لاپەڕە لەساڵی ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

چاپی دووەمی ژمارە (١)ی بە (٧٨) لاپەڕەی قەبارە (٢٥×١٨,٥سم) لەیەکی ئازاری ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی لەئەیلولی ٢٠٠٣دا، بە (١٠٦) لاپەڕەی قەبارە (٢٥×١٨,٥سم) دەرچووە.

– ژمارە (٤)ی لەکانوونی یەکەمی ٢٠٠٣دا، بە (١١٨) لاپەڕەی هەمان قەبارە دەرچووە.

– ژمارە (٥)ی لەئازاری (٢٠٠٤)دا، بە ١٢٠ لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (٦)ی لەحوزەیرانی ٢٠٠٤دا، بە ١١٨ لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (٧،٨) بەسەریەکەوە، بە (٢٠٤) لاپەڕە، لەکانوونی یەکەمی (٢٠٠٤)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٩)ی لەئازاری (٢٠٠٥)دا، بە (١٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (١٠)ی لەحوزەیرانی (٢٠٠٥)دا، بە (١٦١) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (١١ و ١٢) بەسەریەکەوە، لەکانوونی دووەمی (٢٠٠٦)دا، بە (٢١٦) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (١٣)ی لەبەهاری (٢٠٠٦)دا، بە(١١٠) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (١٤)ی لەهاوینی (٢٠٠٦)دا، بە(١٦٢) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (١٥)ی لەهاوینی (٢٠٠٧)دا، بە(١٦٢) لاپەڕە دەرچووە. ئەوە دوا ژمارە بووە ئیتر وەستاوە.

– ئەو گۆڤارە بەدیدێکی سەردەمی و دیموکراتیانە دەڕوانی و، دژی یەکتر قبول نەکردن و توند و تیژی بوو. بەرگێکی جوانی ڕەنگا و ڕەنگی هەبوو. بەشێوەیەکی هونەری و ڕێك و پێك بڵاودەبۆوە. داینەمۆی سەرەکی و بەردەوام بوونی (پێشهات)، (حەمە زیاد مەولود) بوو... هەرچەندە کۆمەڵێك ناوی وەك (دەستەی نووسەران) لەسەر بووە، بەڵام قورساییە زۆرەکە کەوتبووە سەر شانی ناوبراو، هەربۆیە لەلاپەڕە (٢)ی ژمارە (١٥)دا سەرنجی دەستەی نووسەران ڕادەکێشێ و پێیان دەڵێ: (بۆ گشت ئەندامانی دەستەی نووسەرانی گۆڤاری پێشهات، تکایە ئەگەر تا ڕۆژی ٢٠٠٧/١١/١، بابەت بۆ گۆڤاری پێشهات ئامادە نەکەن، ناوتان لەدەستەی نووسەران دەسڕدرێتەوە).

– بەبەردەوامی ئەو نووسەرانە بەرهەمیان لە (پێشهات)دا، بڵاوکردۆتەوە:

(حەمە زیاد مەولود، عەبدولموئمین دەشتی، ئیبراهیم جەلال، سالار حەمەسوور باسیرە، کەمال سەرگەلۆیی، ئایان سۆران، ئاسۆ مامەند، شەهیر سەتار، نیاز سەعید عەلی، سەردار عەبدولکەریم، شەوقی عەزیز، محەمەد حەیران، گوشاد حەمە سەعید، عەبدوڵڵا دارتاش، ئیسماعیل تەنیا، شاهۆ تۆفیق، غازی حەسەن، خالید ئەحمەد، عەبدولباست عەزیمی، بڕوا خەلیل، عەباس باڵەك،، بژار حاجی کەریم، یوسف مەنتك، حەسەن ئیبراهیم کێڤلی، کنێر حەسەن، دلشادی عومەر کاکی، قادر وەرتی، مەحمود ڕەزا، خالید بازیانی، شەفیق حاجی خدر،

عەبـدوڵڵا سـەراج، برهـان ئـەمین، عـەلی مـەحمود محەمـەد، سـلێمان عەبدوڵڵا یونس، ئەبوبەکر خۆشناو، سـتران عەبـدوڵڵا، بـەهرۆز گـەلاڵی، شێخ شێروان، بەختیار ئیبراهیم موکریانی، جەمال حوسێن، ئیـسماعیل ئیبراهیم ڕەوانـدزی، جـەلالی حـاجی زادە، ئیـبراهیم مـەلا زادە، شـەماڵ بابان، نەجات روستی، زانا گەلاڵی، سارا عومەر، تەلعەت تاهیر، کرمانج هاریکی، نەورۆز حسەین سالّح....).

– هەموو ژمارەکان، لەئەرشیفی تایبەتیمدا، پارێزراون.

١٣٤- ئۆزگور گە نجلیك / دوسلدۆرف- ٢٠٠٤

ئۆزگـور گـەنجلیك (لاوانـی ئـازاد)، گۆڤـارێکی مانگانـەی تایبـەت بـەلاوان بـوو. یەکـەم ژمارەی بە (٦٤) لاپەڕەی قەبارە (١٨×٢٥سم)، لـەمانگی کـانوونی دووەمی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

(٦٠) لاپـەڕەی ئـەو ژمارەیە، بـەزمانی تورکییـە و، (٤) لاپەڕەکـەی تـری کـەدوو بابـەتی لەخۆ گرتووە، بەزمانی ئەڵمانییە. چـاپێکی جـوان و بـەرگێکی ڕەنگا و ڕەنگی هەیـە. بابەتـەکان و هەواڵەکان، تایبەتن بەلاوانی کورد لەدەرەوە.

– ئەو ژمارەم هەیە.

١٣٥- ژیان / کوێلن- ٢٠٠٤

Kovara Buroya Jinên Kurd-Kurdische Frauenzeitschrift
JiYAN
Hejmar/Ausgabe: 33 Meh/Monat: Şibat-Februar 2004 Biha/Preis: 3€
Êrîşa Hewlêrê, têkoşîna rizgarîya Kurdistanê berztir û yekitîya hêzên Kurdistanî xurttir dike.
Serwerî ji bo şehîdên Hewlêrê û serxweşî li gelê Kurdistanê!
Êrîşkarên xwînxwar destên xwe bikşînin ji Kurdistanê!
Şehîd Namirin!
Dokumentationszeitschrift des kurdischen Frauenbüros

گۆڤارێکی سیاسی، کولتوری تایبەت بەژنان بوو، بەشی ژنان لەڕێکخراوی (کۆمکار) لەشاری (کوێلن) دەریدەکرد.

– ژمارە (٣٣)ی بەقەبارەی (١٧×٢٨سم)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژوورو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی و ئەڵمانی لەمانگی شوباتی (٢٠٠٤)دا، دەرچووە.

لەسەر ئارمی (ژیان)دا، بەکوردی و ئەڵمانی، بەفۆنتێکی بچووک دەستەواژەی (کۆڤارا بورۆیا ژنێن کورد) نووسراوە[199].

١٣٦- ئاراس / لاییزیك- ٢٠٠٤

Aras
Juni2004 Nr.0
Kurdisches Kulturzentrum C/o Interkulturellenzentrum e.V. Sternwarten Str.4 04103 Leipzig

بڵاوکراوەیەکی مانگانە بوو، لەلایەن سەنتەری ڕۆشنبیری کوردییەوە لەشاری (لاییزیك)، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی) بەقەبارەی (A4) دەرچووە.

– ژمارە سفر (٠)ی بەچوار لاپەڕە لەحوزەیرانی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (١)ی بە (٨) لاپەڕە لەتەموزی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی بە (٨) لاپەڕە لەئابی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی بە (٨) لاپەڕە لەئەیلولی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

لەهەر چوار ژمارەکەدا، ئارمی بڵاوکراوەکە بەڕێنووسی لاتینی (Aras) نووسراوە. لەڕووی هونەری و نەخشەسازییەوە، هەژاری و کەم ئەزموونی پێوە دیارە. زۆربەی بابەتەکان بەبێ ئیمزا (ناو)، بڵاوکراونەتەوە. لەهەموو ژمارەکاندا، وێنەی لەگەڵ بابەتەکاندا بڵاوکردۆتەوە.

بابەتی ئەدەبی تەنها شیعرە و، شیعرەکانی (هێمن و قانع و پیرەمێرد)ی لەخۆگرتووە... لەگەڵ شیعرێکی (برپار ساڵح بندیان).

ئەو بابەتانەی کە (نووسراو، وەرگێڕدراو، ئامادەکراو)یشن، یان بەبێ ئیمزا، یان بەئیمزای (شێرزاد حامید، شاد محەمەد، باوکی باوان)، بڵاوکراونەتەوە.

– شایانی گوتنە، من هەر تەنها ئەو چوار ژمارەیەم بینیووە، کەئەویش برا و هاوڕێی هێژام (یوسف ئەحمەد مەنتك)ی بۆی ناردووم.

عەوالنامەی کتێب

١٣٧- پەیامی کورد / بۆن-٢٠٠٤

ڕۆژنامەیەکی هەفتانەی گشتی بوو، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی، کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی، زازاکی– ڕێنووسی لاتینی)، لەشاری (بۆن) دەردەچوو.

– ژمارە (١)ی ساڵی یەکەمی بە (٢٤) لاپەڕەی

قەبارە (A3) لە ١٠–١٧/٩/٢٠٠٤دا، دەرچووە.

(١٣) لاپەڕەی بەکرمانجی ژوورو، (٩) لاپەڕەی بەکرمانجی خواروو، یەك لاپەڕەشی بە (زازاکی) بووە.

– ڕۆژهات ئامێد، خاوەن ئیمتیازی بووە.

– دەستەی نووسەرانی بەشی کرمانجی خواروو بریتی بوون لە: (دانا عەلی، ڤینۆس فایەق، زمکان عەزیز، نزار جاف، جوتیار دارفرۆش، مەنسور سدیقی، مستەفا چوارتایی، لوقمان بەرزنجی).

– دەستەی نووسەرانی بەشی کرمانجی ژوورو، بریتی بوون لە: (فادل ئۆزچەلیك، سیروان حاجی بەرکۆ، سلێمان ئالیخانی، ز. پیر کەمال).

– (سەید خان قوڕەیش)یش تاکە نووسەری بەشە (زازکی)یەکەی بووە. (ڕۆژهات ئامێد)ی خاوەن ئیمتیاز، لەدیمانەیەکی لەگەڵ گۆڤاری (گولان)دا، دەڵێت: (ڕەوت هەزار دانە لەو ڕۆژنامەیەدا بڵاودەبێتەوە)[٢٠٠].

– ژمارە (٩٦)ی دوا ژمارە بووە و لەڕێکەوتی ٢٧/٦/٢٠٠٦دا، دەرچووە و ئیتر وەستاوە.

ئەو ڕۆژنامەیە، لەرووی هونەری چاپ و دەرچوونی لەکاتی دیاریکراودا، ڕۆژنامەیەکی ڕێك و پێك بوو. لاپەڕەی یەکەم و کۆتایی و، دوو لاپەڕەی ناوەوەی ڕەنگا و ڕەنگ بووە. لەزۆربەی شارە گەورەکاندا، بەتایبەتیش لەکتێبخانەکانی ناو وێستگە (بانهۆڤ)نەکانی شەمەنەفەری، هەندێك وڵاتانی ئەورووپاش، دەفرۆشرا.

مەکتەبەی کتێب

١٣٨- تێگەیشتنی ڕاستی / کیل- ٢٠٠٥

گۆڤاری (سەنتەری لێکۆڵینەوەی ستراتیجی کوردستان- لقی ئەوروپا). سەرۆکی ئەنجومەنی بەڕێوەبردن: مستەفا ئیبراهیم. بەڕێوەبەری گۆڤار: حەمە زیاد مەولود. دەستەی نووسەران: سەردار عەبدولکەریم، حەسەن یاسین، فەیسەڵ عەلی، ڕێکەوت ئیسماعیل.

– یەکەم ژمارەی بە (١٣٦)، لاپەڕەی قەبارە (١٦,٥×٢٢,٥سم) بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، لەزستانی ٢٠٠٥دا، دەرچووە. بەرگێکی ڕەنگا و ڕەنگی هەیە و، بایەخ بەبابەتی لێکۆڵینەوەی زانستی دەدات. گۆڤارەکە هیچ ئەدرەسی لەسەر نییە، بەڵام لەشاری (کیل)ی ئەڵمانیا دەردەچێت و (حەمە زیاد مەولود)، داینەمۆی سەرەکی ئەو گۆڤارەیە.

لەیەکەم لاپەڕەیدا نووسراوە: (بابەتەکان بۆ ئەم ئیمەیلە بنێرن: Hemaziad@web.de.

– ژمارە (٢)ی، (١٤٠) لاپەڕەیە و لەبەهاری ٢٠٠٦دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی، (١٦٠) لاپەڕەیە و لەهاوینی ٢٠٠٦دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤)ی، (١٤٠) لاپەڕەیە و لەپایزی ٢٠٠٦دا، دەرچووە.

– ژمارە (٦)ی، (١٣٨) لاپەڕەیە و لە(٢٠٠٧)دا، دەرچووە.

– لەژمارە (٢)دا، (عەبدولموئمین دەشتی)یش بۆتە دەستەی نووسەران.

– لەژمارەکانی (٤ و ٦)دا، تەنها (عەبدولموئمین دەشتی، سەردار عەبدولکەریم، ڕێکەوت ئیسماعیل)، لەدەستەی نووسەراندا، ماونەتەوە.

– هەتا ژمارە (٥)ی لەچاپخانەکانی ئەڵمانیادا، چاپکراون و، ژمارەکانی (٦ و ٧)یش لەکوردستان (سلێمانی)، چاپکراون.

(سەنتەری لێکۆڵینەوەی ستراتیجی کوردستان)، سەر بە (یەکێتی نیشتمانی کوردستان)ە.

– هەموو ژمارەکانی لەئەرشیفەکەمدا، پارێزراون.

١٣٩- کوردناسی[٢٠١] / بەرلین- ٢٠٠٥

ئەو گۆڤارە زێتر گرنگی بەو لێکۆڵینەوە و دیکۆمێنتانە دەدات کەڕۆژهەڵاتناسە بێگانەکان، لەسەر کورد و کوردستانیان نووسیووە.

لەژێر ئارمی گۆڤارەکەدا نووسراوە: (کۆمەڵ، مێژوو، شارستانی).

خاوەنی ئیمتیاز: سالمێ جاسم.

سەرنووسەر: نەجاتی عەبدوڵلا.

– دەستەی نووسەران: (ئەنوەر قادر محەمەد، ئەنوەری سوڵتانی).

ناوەندی (هاڤیبوون بۆ لێکۆڵینەوەی بڵاوکردنەوەی کوردی لەبەرلین) دەریدەکات.

– ژمارە (١)ی بەقەبارەی (A5)، بە (٢٢٤) لاپەڕە لەساڵی ٢٠٠٥دا دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی بەقەبارەی (١٦×٢٤سم)، بە (١٨٠) لاپەڕە، لەبەهاری ٢٠٠٧دا، دەرچووە.

هەواڵنامەی کتێب

– سەرنووسەر لەلاپەڕە (٥)ی ژمارە یەکدا دەڵێت: (...ئەم گۆوارەی ئێمە زیاتر گۆوارێکی تایبەتە و بۆ ئەو کەسانەیە کەلەبواری لێکۆڵینەوە کوردییەکاندا کاردەکەن).

(کوردناسی) بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، بڵاودەبێتەوە.

١٤٠- یەنی ئۆزگور پۆلەتیکا / نۆیسنبۆرگ- ٢٠٠٦

پۆلەتیکای ئازادی نوێ– **YENI OZGUR POLITIKA**–، ڕۆژنامەیەکی ڕۆژانەیە، لەلایەن لایەنگر و هەوادارانی (**PKK**) لەشاری (نۆیسنبۆرگ) دەردەچێت. زمانی سەرەکی توركییە و، ناوەناوەش، یەك دوو لاپەڕە بەکوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی)، بڵاودەکاتەوە.

– یەکەم ژمارەی لە ٢٠٠٦/١/١٦دا، دەرچووە. قەبارەکەی (١٥×٥٨سم)ە. بەشێوەیەکی سەرەکی ژمارەی لاپەڕەکانی (١٢) لاپەڕەی ڕەنگا و ڕەنگە.

– ئەم ڕۆژنامەیە، درێژە پێدەری ڕۆژنامەی (ئۆزگور پۆلەتیکا)یە و، لەهەمان شوێن دەردەچێت.

نرخی یەك (ئۆیرۆ)یە و، لەزۆربەی وڵاتە ئەوروپییەکاندا، بڵاودەبێتەوە.

– ژمارە (٦٣٧)ی لە ٢٠٠٨/٢/١٨دا، دەرچووە و، بەردەوامە.

بەشی سێیەم

خشتەی پۆلینکردنی بڵاوکراوەکان بەپێی ئەلف و بێی کوردی

هەواڵنامەی کتێب

ناو	جۆر	ساڵی دەرچوون	زنجیرە
ئاراس	بڵاوکراوە	٢٠٠٤	١٣٦
ئاشتی	بڵاوکراوە	١٩٩٥	٨١
ئاڤاشین	گۆڤار	١٩٨٦	٨٨
ئاڤێستا	ڕۆژنامە	٢٠٠٠	١١٩
ئاوەدانی	بڵاوکراوە	١٩٩٨	١٠٢
IMK	بڵاوکراوە	١٩٩٨	١٠٥
ئەمارا	گۆڤار	٢٠٠١	١٢٣
ئەوین	گۆڤار	٢٠٠٠	١٢٠
النشرة الاخبارية	بڵاوکراوە	١٩٨٩	٤٧
الأشتراكی	ڕۆژنامە	١٩٧٨	١٤
الاستقلال	ڕۆژنامە	١٩٩٤	٧٧
ئینفەرماسیۆن بولتەن کوردستان	بڵاوکراوە	١٩٨٦	٣٩
ئۆزگور پۆلەتیکا	ڕۆژنامە	١٩٩٤	٧٦
ئۆزگور گەنجلیك	گۆڤار	٢٠٠٤	١٣٤
بانگی کاژیك	ڕۆژنامە	١٩٦٨	٦
باوەڕی	گۆڤار	١٩٩٥	٨٢
بەرخودان	گۆڤار، ڕۆژنامە	١٩٨٣	٢٨
بنگەه	گۆڤار	١٩٨٨	٤٠
بیرنەبوون	گۆڤار	١٩٩٧	٩٣
پارزین	بڵاوکراوە	١٩٩٩	١١٣
پەنابەری کورد	بڵاوکراوە	٢٠٠٠	١٢١
پەیامی ئازادی	گۆڤار	٢٠٠١	١٢٦
پەیامی کورد	ڕۆژنامە	٢٠٠٤	١٣٧

ناو	جۆر	ساڵی دەرچوون	زنجیرە
پەڕەنگ	گۆڤار	١٩٨٨	٤٣
پرشنگ	گۆڤار	١٩٦٦	٥
پرشنگ	گۆڤار	١٩٨٥	٣٥
PSK Bulletin	بڵاوکراوە	١٩٩٥	٨٣
پێشەنگ	گۆڤار	١٩٨٥	٣٧
پێشهات	گۆڤار	٢٠٠٣	١٣٣
پێنووس	گۆڤار	١٩٩٩	١١٢
پێل	گۆڤار	٢٠٠٢	١٢٩
تروسکە	گۆڤار	١٩٩٥	٣٦
تورەڤان	گۆڤار	١٩٨٩	٥٢
Turkei Kiritisch	بڵاوکراوە	١٩٨٩	٥١
توێشوو	بڵاوکراوە	١٩٩٣	٧١
توێشووی زانستخوازان	گۆڤار	١٩٩٨	١٠٧
تیجا سۆدرێ	گۆڤار	١٩٩٥	٨٤
تێگەیشتنی ڕاستی	گۆڤار	٢٠٠٥	١٣٨
جودی	گۆڤار	١٩٩٠	٥٧
چوارچرا	بڵاوکراوە	١٩٧٨	١٢
چیا	گۆڤار	١٩٦٥	٢
حقوق و جڤاك	گۆڤار	١٩٩٨	١٠٤
خاڵخاڵۆکە	گۆڤار	٢٠٠٠	١٢٢
خوێندکار	گۆڤار	١٩٨٤	٣١
خوێندکاری کورد	گۆڤار	١٩٦٦	٣
خوێندکاری کورد	گۆڤار	١٩٨٢	٢٢
دالیان	گۆڤار	٢٠٠٠	١١٧
DER FUNKE	بڵاوکراوە	١٩٧٩	١٧

هەواڵنامەی کتێب

ناو	جۆر	ساڵی دەرچوون	زنجیرە
DER HORIZONT	ڕۆژنامە	١٩٨٤	٣٣
Die kurdishe Revolution	گۆڤار	١٩٧١	٧
دەم	گۆڤار	١٩٨٢	٢٣
دەنگ و باس	گۆڤار	١٩٨١	١٩
دەنگی ئێزدیان	گۆڤار	١٩٩٣	٧٢
دەنگی خوێندکارانی کوردستان	گۆڤار	١٩٨٣	٢٧
دەنگی کۆمەڵە	گۆڤار	١٩٧٨	١١
دەنگی یەکێتی	بڵاوکراوە	١٩٨٨	٤١
دەنگێ باکور	گۆڤار	١٩٩٩	١١٥
دەنگێ پەنابەر	گۆڤار	٢٠٠١	١٢٧
دەنگێ ژنێن کوردستان	بڵاوکراوە	١٩٩٣	٧٣
دەنگێ کۆمەڵێ	گۆڤار	١٩٩٣	٦٩
دەنگێ کۆمکار	بڵاوکراوە	١٩٧٩	١٥
دەنگێ یەکێتیێ	گۆڤار	١٩٨٣	٢٩
دڕك	گۆڤار	١٩٨٤	٣٤
ڕاستی	بڵاوکراوە	١٩٧٨	١٣
ڕەوشەن	گۆڤار	١٩٨٨	٤٤
رزگاری	گۆڤار	١٩٧٦	٩
ڕۆژ	گۆڤار	١٩٩٦	٩١
ڕۆژا کوردستانێ	گۆڤار	١٩٩٥	٨٥
ڕۆژی کوردستان	گۆڤار	١٩٧٩	١٦
ڕۆناهی	ڕۆژنامە	١٩٧١	٨
ڕۆناهی	گۆڤار	١٩٩٢	٦٤
ڕێ	گۆڤار	١٩٨٨	٤٢

ناو	جۆر	ساڵی دەرچوون	زنجیره
رێ یا راست	رۆژنامه	١٩٧٧	١٠
زایەڵه	مانگانه	١٩٩٦	٨٧
زولفەقار	گۆڤار	١٩٩٣	٧٠
زیلان	گۆڤار	١٩٩٧	١٠٠
ژ بۆ رزگاریا ژنان	بڵاوکراوه	١٩٩٣	٧٥
ژنا سەربلند	گۆڤار	١٩٩٢	٦٠
ژنا کورد	بڵاوکراوه	١٩٩٥	١١١
ژنێ رایه	گۆڤار	١٩٩٣	٧٤
ژیان	گۆڤار	١٩٨٦	٣٨
ژیان	گۆڤار	١٩٩١	٥٩
ژیان	گۆڤار	٢٠٠٤	١٣٥
ژوان	بڵاوکراوه	١٩٩٧	٩٤
ژیلەمۆ	گۆڤار	١٩٩٧	٩٩
سەرخوەبون	گۆڤار- رۆژنامه	١٩٨٢	٢٥
سەکۆ	رۆژنامه- مانگانه	١٩٩٦	٩٠
سەما	گۆڤار	٢٠٠٢	١٣١
ستێرکا جوان	گۆڤار	١٩٩٤	٧٨
ڤەگەر	گۆڤار	٢٠٠٣	١٣٢
قەندیل	رۆژنامه	٢٠٠١	١٢٤
کادن کورتولوش	گۆڤار	١٩٨٩	٤٩
Kurd-A	هەواڵنامه	١٩٩٢	٦٣
KURDOLOGIE	گۆڤار	١٩٩٧	١٠١
KURDEN Proziss Aktuell	بڵاوکراوه	١٩٩٠	٥٨

هەواڵنامەی کتێب

ناو	جۆر	ساڵی دەرچوون	زنجیرە
کوردناسی	گۆڤار	٢٠٠٥	١٣٩
Kurdische studien	گۆڤار	٢٠٠١	١٢٨
کوردستان	گۆڤار	١٩٨٣	٢٦
کوردستان	مانگنامە	١٩٩٨	١٠٦
Kurdistan Archiv	بڵاوکراوە	١٩٨٨	٤٥
Kurdistan Aktuell	بڵاوکراوە	١٩٩٠	٥٦
Kurdistan Aktuell	گۆڤار	١٩٩٣	٦٥
Kurdistan INFO	بڵاوکراوە	١٩٨٤	٣٢
Kurdistan Information	ڕۆژنامە	١٩٦٦	٤
کوردستانی ئیمڕۆ	گۆڤار	٢٠٠٠	١١٨
Kurdistan Rundbrif	بڵاوکراوە	١٩٨٨	٤٦
Kurdistan Report	گۆڤار	١٩٨٢	٢٤
Kurdistan News	بڵاوکراوە	١٩٩٣	٦٧
Kurdistan Heute	گۆڤار	١٩٩٢	٦٢
Komkar Bulten	بڵاوکراوە	١٩٩٥	٨٠
کۆمەڵ	بڵاوکراوە	١٩٩٩	١١٦
کینە ئەم	گۆڤار	١٩٨٩	٥٣
گازیا وەلات	ڕۆژنامە	١٩٨٠	١٨
گاورباغی	بڵاوکراوە	١٩٩٦	٨٩
لالش	گۆڤار	١٩٩٩	١١٤
لالشا نورانی	گۆڤار	١٩٩٣	٦٦
لێکۆلین	گۆڤار	١٩٩٥	٧٩
مزگین	گۆڤار	١٩٨٣	٣٠
نەورۆز	وەرزنامە	١٩٨١	٢٠
نەوا	گۆڤار	١٩٩٨	١٠٣

ناو	جۆر	ساڵی دەرچوون	زنجیرە
نشرة	بڵاوکراوە	١٩٩٣	٦٨
نوچە	بڵاوکراوە	٢٠٠١	١٢٥
وارە	گۆڤار	١٩٩٢	٦١
وەسانان	گۆڤار	١٩٨٩	٤٨
هاڤیبوون	گۆڤار	١٩٩٧	٩٦
هاوار	بڵاوکراوە	١٩٩٧	٩٢
هاوار	گۆڤار	١٩٩٧	٩٧
هاواری کورد	بڵاوکراوە	١٩٨٩	٥٤
هاوبیر	ڕۆژنامە	١٩٩٨	١١٠
هەڤگرتن– الاتحاد	گۆڤار	١٩٨٩	٥٥
هەڤگرتن وەلاتپارێز	گۆڤار	١٩٩٥	٨٦
هەڵاڵە	گۆڤار	١٩٩٨	١٠٩
هەوارگەی کوردەواری	ڕۆژنامە	١٩٨٩	٥٠
هەواڵ	گۆڤار	١٩٩٨	١٠٨
هیوا	گۆڤار	٢٠٠٢	١٣٠
هێڤیا وەلێت	گۆڤار	١٩٦٣	١
یەک کۆم بولتەنی	هەواڵنامە	١٩٩٧	٩٨
یەکێتی	بڵاوکراوە	١٩٨١	٢١
یەنی ئۆزگور پۆلەتیکا	ڕۆژنامە	٢٠٠٦	١٤٠
....	گۆڤار	١٩٩٧	٩٥

هەواڵنامەی کتێب

بەشی چوارەم

بیۆگرافیایەکی کورتی
بەشێک لەڕۆژنامەنووسەکان

کتێبخانەی هەولێر

هەواڵنامەی کتێب

*** بروسکە ئیبراهیم**

– لەساڵی ١٩٤٢ لەشاری سلێمانی لەدایکبووە.
– لەساڵی ١٩٦٢ هاتۆتە ئەڵمانیا و لەشاری میونشن بڕوانامەی ئەندازیاری شارستانی وەرگرتووە.
– لەکوردستان ئینفەرماسیۆن و خوێندکاری کورد، کاریکردووە.
– یەکێك بووە لەدامەزرێنەرانی یەکێتی خوێندکارانی نەتەوەیی کورد– نۆکسە.

*** پێشڕەوی سەید برایمی بەرزنجی**

– لە ١٩٥٥/٧/٤، لەکۆیە لەدایکبووە.
– زانستە ڕامیارییەکانی لە ١٩٧٧ – ١٩٧٨، لەبەغدا تەواو کردووە.
– لەبەهاری ١٩٧٩ بۆتە پێشمەرگە.
– لە ١٩٨٦–١٩٨٧، سەرپەرشتی دەرکردنی بڵاوکراوەی (ڕزگاری– دەنگی یەکێتی شۆڕشگێڕانی کوردستان)ی لەشاخ، کردووە.
– لەکۆتایی ١٩٨٧دا هاتۆتە ئەڵمانیا.
– لەسەکۆ، ئاوەدانی– وەك سەرپەرشتیکار کاری کردووە.
– ئێستاش لەکۆیە سەرنووسەری گۆڤاری (کەکۆن)ە.

*** تەنگەزار مارینی**

– لە ١٩٥٩/٩/٤ لە (تربە سپی)، ڕۆژئاوای کوردستان لەدایکبووە.
– لەساڵی ١٩٩٦ هاتۆتە ئەڵمانیا.
– لەبڵاوکراوەی (تویشو) و (پێل)دا، کاری کردووە.
– تائێستاکە ٧ دیوانە شیعر و، ٢ کتێبی وەرگێڕان و، ٢ کتێبیشی بەزمانی ئەڵمانی چاپکردووە.

*** جانکورد**

– لەساڵی ١٩٤٨ لەگوندی (مەیدانکێ)ی ڕۆژئاوای کوردستان، لەدایکبووە.

– ئامۆژگای ئامادەکردنی مامۆستایان– بەشی زمانی عەرەبی لە (حەلەب) تەواوکردووە.
– لەساڵی ١٩٧٩، هاتۆتە ئەڵمانیا.
– بەکوردی و عەرەبی و ئەڵمانی، بابەتەکانی بڵاودەکاتەوە.
– نزیکەی ١٠ کتێبی چاپکراوی هەیە.

*** جەمال نەبەز**

– لە ١٩٣٣/١٢/١ لەشاری سلێمانی لەدایکبووە.
– لەبەغدا زانکۆی تەواوکردووە، بەشی (فیزیک و ماتماتیك).
– لەشەستەکاندا هاتۆتە ئەڵمانیا و لەزانکۆی هامبۆرگ– بەشی ڕۆژهەڵاتناسی دکتۆرای وەرگرتووە.
– لەساڵی ١٩٦٢ هاتۆتە سویسرا و، دواتر هاتۆتە ئەڵمانیا.
– لەساڵی ١٩٧١– ١٩٨٢، مامۆستای بەشی دیراساتی ئێرانی بووە لەزانکۆی بەرلین.
– گرینگترین کتێبە چاپکراوەکانی: (نووسینی کوردی بەلاتینی، پالتۆ، لالۆ کەریم، زمانی یەکگرتووی کوردی، کوردستان و شۆڕشەکەی...تاد).

هەولێرنامەی کتێب

*** حەلیم یوسف**

– لەساڵی ١٩٦٧ لەشاری (عامودە)ی ڕۆژئاوای کوردستان لەدایك بووە.
– لەساڵی (٢٠٠٠)ەوە لەئەڵمانیا دەژی.
– لەگۆڤارە کوردی و عەرەبییەکاندا، بەرهەمەکانی بڵاودەکاتەوە.
– لەتەلەفزیۆنە کوردییەکانی: (میدیا T.V، میزۆپۆتامیا T.V، ڕۆژ T.V) بەرنامەی (گاڤا سێیەمین)ی پێشکەش کردووە.
– چەند کۆمەڵە چیرۆکێکی چاپکراوی هەیە.

* **حەمە زیاد مەولود**

– لەساڵی ١٩٦٥ لەشەقڵاوە لەدایکبووە.

– لەساڵی ١٩٨٦، چۆتە شاخ و بۆتە پێشمەرگە.

– لە ١٩٩٦ هاتۆتە ئەڵمانیا.

– سەرپەرشتکار و کەسی یەکەمی (پێشهات) و (تێگەیشتنی ڕاستی) بووە.

– بەنازناوی (سەربەست، تانیا، هەکاری، م. حەلاق، شەوقی عەزیز)، بابەتی بڵاوکردۆتەوە.

* **حوسێن بەخشی**

– لەساڵی ١٩٥٦ لەشاری مهاباد لەدایکبووە.

– خوێندنی سەرەتایی و دواناوەندی لەمهاباد تەواو کردووە.

– لەساڵی ١٩٧٨دا، زیندانی کراوە.

– لە ١٩٨٧، هاتۆتە ئەڵمانیا.

– لەئەڵمانیا (هەوارگەی کوردەواری) و (هاواری کورد) و (هاوار)ی دەرکردووە.

* **حوسێن ڕەسوڵ حەوێز**

– لەساڵی ١٩٥٤ لەگوندی (سەرگەڕان) لەدایکبووە.

– خوێندنی سەرەتایی و دواناوەندی لەهەولێر تەواوکردووە.

– لەساڵی ١٩٩٣ هاتۆتە ئەڵمانیا.

– لەپاش ساڵی دوو هەزارەوە ئەندامی سەرکردایەتی (حزبی سۆسیالیستی دیموکراتی کوردستان)ە و بەرپرسی لقی ئەوروپایە.

* **سالار حەمەسوور باسیرە**

– لەساڵی ١٩٥٧ لەسلێمانی لەدایکبووە.

– لەساڵی ١٩٧٦ چۆتە ئەڵمانیا و، پلەکانی خوێندنی لەوێ تەواو کردووە.

هەواڵنامەی کتێب

- بڕوانامەی دکتۆرای لەبواری زانستی سیاسی لەزانکۆی ڤوبەرتاڵ وەرگرتووە.
- لەساڵی ٢٠٠٥دا، گەڕاوەتەوە کوردستان و مامۆستایە لەزانکۆی سلێمانی.
- خاوەنی چەند کتێبێکە لەبواری نووسین و وەرگێڕان.

* سالمیٚ جاسم

- لەساڵی ١٩٦١ لەدهۆك لەدایکبووە.
- لە ١٩٨٢دا هاتۆتە ئەڵمانیا.
- دبلوم و ماجستێری لەبواری ڕۆژنامەگەری و زانستە سیاسییەکان، لە (زانکۆی ئازاد)ی بەرلین وەرگرتووە.
- لەئەڵمانیا سەرپەرشتی (هاڤیبوون)ی کردووە و، ئەندامی دەستەی نووسەرانی (مزگین) بووە.

* عەبدولموئمین دەشتی

- لەساڵی ١٩٥٦ لەهەولێر لەدایکبووە.
- لەساڵی ١٩٧٧-١٩٧٩، دیبلۆمی تەکنیکی لەپەیمانگای تەکنەلۆژی بەغدا بەدەست هێناوە.
- لەساڵی ١٩٨٢ هاتۆتە ئەڵمانیا.
- لە ١٩٨٨-١٩٩٤، بڕوانامەی ماجستێری لەبەشی تەلارسازی لەزانکۆی بەرلین بەدەست هێناوە.
- لە ١٩٨٥-١٩٨٨، سەرنووسەری گۆڤاری (پرشنگ) بووە.
- لەساڵی ١٩٨٦، سەرۆکی کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لەئەورووپا بووە.
- لە ٢٠٠٢ بۆتە سەرۆکی مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان.
- سەرپەرشتی دەرکردنی (سەکۆ)ی کردووە.
- کۆمەڵێك کتێبی چاپکراوی هەیە.

مەکتەبەی کتێب

*** عەبدولڕەحمان مزوری**

- لەساڵی ١٩٤٨ لەدهۆك لەدایکبووە.
- لەساڵی ١٩٦٩ بەشی جوگرافیای لەکۆلێژی ئاداب لەبەغدا تەواوکردووە.
- لەسەرەتای نەوەدەکانەوە لەئەڵمانیادا، دەژی.
- چەندان کتێب و لێکۆڵینەوەی چاپکراوی هەیە.

*** فەیسەڵ داغلی**

- لەساڵی ١٩٦٦ لەئامەد (دیاربەکر)، لەدایکبووە.
- بەشی وێژەی لەزانکۆی دیجلە تەواو کردووە.
- لەئەڵمانیادا دەژی و، نزیکەی پێنج کتێبی چاپکراوی هەیە.

*** د. کەمال فوئاد**

- لەساڵی ١٩٣٢ لەسلێمانی لەدایکبووە.
- لەبەغدا بەکالۆریۆسی وەرگرتووە.
- لەساڵی (١٩٥٧)ەوە لەئەڵمانیادا دەژی.
- یەکێك بووە لەکادیرە چالاکەکانی کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەورووپا و لەساڵی ١٩٦٥ بۆتە سەرۆکی ئەو کۆمەڵەیە.
- لەبەرلین بڕوانامەی دکتۆرای وەرگرتووە.
- یەکێك بووە لەدامەزرێنەرانی یەکێتی نیشتمانی کوردستان و، ئێستاش ئەندامانی مەکتەب سیاسی ئەو یەکێتییەیە.

*** محەمەد ئەمین پێنجوینی**

- لەساڵی ١٩٤٤ لەشاری پێنجوین لەدایکبووە.
- کۆمەڵێك دیوانی شیعری چاپکراوی هەیە.
- لەنەوەدەکانەوە هاتۆتە ئەڵمانیا.
- لەساڵی ١٩٩٩دا، بەڕێوەبەری ئەنستیوتی کوردی لەبەرلین بووە.

هەواڵنامەی کتێب

*** نەجاتی عەبدوڵڵا**

- لەساڵی ١٩٦٦ لەهەولێر لەدایکبووە.
- لەساڵی ١٩٩٥ چۆتە فەڕەنسا و ئێستاش هەر لەوێ دەژی.
- ماجستێر و دکتۆرای لەزانکۆی پاریسی دەیەم وەرگرتووە.
- تا ئێستاکە لەنووسین و وەرگێڕان، زێتر لە ٢٠ کتێبی چاپکراوی هەیە.

*** نەجیب باڵایی**

- لەساڵی ١٩٦٢ لەگوندی (ئورێ) لەناوچەی بەرواری باڵا لەدایکبووە.
- لەساڵی ١٩٩٤ هاتۆتە ئەڵمانیا.
- لەئازاری (٢٠٠٣)ەوە تا ئێستاکە لەڕادیۆی (بەرلینی ئازاد) کار دەکات.
- تائێستا چەند کتێبێکی چاپکراوی هەیە.
- لەساڵی ١٩٨٥-١٩٨٦، بەشی جوگرافیای لەزانکۆی بەغدا، تەواوکردووە.

هەواڵنامەی کتێب

ئەنجـــــام

ساغكردنەوەی مێژووی ڕۆژنامەگەری كوردی، لەڕۆژگاری ئەمڕۆماندا، كارێكی ئەوەندە ئاسان و بێ گیروگرفت نییە، بەتایبەتیش كەئێمە دەزگایەكی تایبەتمەند بەو بوارەمان نییە. بۆیە كردن و بەئەنجامگەیاندنی ئەو جۆرە كارە تاكە كەسیانە، هەرچەندە خاڵیش نەبن لەكەلێن و كەم و كوڕی، بەلای منەوە، سوودێكی گەلێك زۆری دەبێت، بۆ كارەكانی داهاتوومان.

من لەو ڕوانگەیەوە دەستم بەوە كارە كردووە و، ئەو كتێبەش، یەكێكە لەو هەوالانەی كەبەئاڕاستەی ئەو ئاقارەدا، گوزەر دەكات.

هەڵبەتە شاراوە نییە، كەوڵاتی ئەڵمانیا لەڕووی دانیشتوانەوە، یەكێكە لەگەورەترین وڵاتەكانی ئەوروپای ڕۆژئاوا و، لەڕووی وەبەرهێنان و تەكنەلۆژیاشەوە، بەیەكێك لەوڵاتە پێشكەوتووەكان، ناوزەد دەكرێت...

پاش كۆتایی هاتنی جەنگی جیهانی دووەم و، لەناوچوونی دەسەڵاتداریی (هیتلەر)ی نازی و دكتاتۆریش، ئەو وڵاتە پێی نایە قۆناغێكی تازەی جیهانی دیموكراتی و شارستانیەت.

لەوە بەدواوە، بووە پەناگەیەكی ئارام بۆ هەموو ئەو كەسانەی كەلەدەست زوڵم و زۆرداری فەرمانڕەواكانیان، وڵاتەكانی خۆیان جێدەهێشت... ئێمەی كوردیش، لەهەموو پارچەكانەوە، بەدرێژایی مێژوو، ڕووبەڕووی ئەو جۆرە زولمانە بووینەتەوە و، لەهەندێك لەقۆناغەكانیشدا، جینۆسایدكراوین. هەر بۆیە لەكۆتایی پەنجاكانی سەدەی ڕابردوو، كۆمەڵێك كوردی سیاسەتكار و، هەڵوەدای خوێندن و فێربوون، ڕوویان لەو وڵاتە كردووە و، كردوویانەتە زێدی دووەمی خۆیان.

بەشێك لەوانە، سەرەڕای كاری ڕۆژانەی تایبەت بەخۆیان، پرژاونەتە سەر ئەنجامدانی چالاكی سیاسی و كولتوری و ڕۆشنبیری و، چەندان بڵاوكراوە و، گۆڤار و، ڕۆژنامەی كوردیشیان لەو وڵاتەدا، دەركردووە. كەپێشەنگی ئەو كاروانە بە (د. كەمال فوئاد و حەمەڕەش ڕەشۆ و د. جەمال نەبەز و بروسكە ئیبراهیم و نورەدین زازا)وە دەست پێدەكات....

ئیدی کاروانەکە بەردەوام دەبێت و، تا دەگاتە مەنزلگای ئەو ڕۆژگارە.

ئەگەرچی ژمارەی کوردەکان لەو وڵاتەدا، لەکۆتایی پەنجاکانی سەدەی ڕابردوودا، هەر دەگەیشتە (٢٠-٢٥) کەسێك، کەچی لەڕۆژگای ئەمڕۆماندا، لەئەنجامی کۆچی بەکۆمەڵی کوردان بۆ دەرەوەی وڵات، بەتایبەتیش بۆ ئەڵمانیا، بەپێی سەرچاوە نافەرمییەکان، خۆی لەملیۆنێك دەدات، کەئەو ژمارەیەش بەهیچ جۆرێك و، لەلایەن هیچ لایەن و کەسێکەوە، ناکرێت نادیدە بگیرێت و، بەهەند هەڵنەگیرێت.

ئەو خەڵکە چالاکڤانانەی بوارەکانی سیاسەت و ڕۆشنبیری لەنێو ئەو ڕەوەندە زۆرەدا، لەنێوانی (١٩٦٣-٢٠٠٦)دا، توانیوویانە (١٤٠) گۆڤار و ڕۆژنامە و بڵاوکراوەی کوردی جۆربەجۆر لەڕووی زمان و قەبارە و ناوەڕۆکەوە دەربکەن و، مێژووی پڕ سەروەری کاروانی ڕۆژنامەگەری کوردیش، دەوڵەمەندتر بکەن.

لەنێو ئەو کاروانەدا، خۆشبەختانە توانیومانە، بەشێك لەو ڕێبوارە ماندوونەناسانە بەسەر بکەینەوە و، بۆ یەکەم جار، بەنەوەی نوێیان بناسێنین... زۆر بەداخەوەین کەنەشمانتوانیووە بەبەشێکی تریان ئاشنا ببین و، لەو کتێبەدا، تۆماریان بکەین.

بەشی زۆری بڵاوکراوەکان، لەشارەکانی (بەرلین، کوێلن، بۆن، فرانکفۆرت، میونشن، نورنبێرگ)، دەرچوونە.

لەڕووی زمانیشەوە، (٦٥) دانەیان بەزمانی کوردی بەهەردوو دیالێکتە سەرەکییەکەی و بەڕێنووسی لاتینی و ئارامی، دەرچوونە.

دوای ئەوە، (٢١) دانەیان بەزمانی ئەڵمانی بووە. دوای ئەو ڕێژبەندییە، بڵاوکراوەی تر دێت کەبەزمانەکانی (عەرەبی و تورکی)، یان بەشێوەی تێکەڵییەك لەزمانەکانی (کوردی و عەرەبی)، (کوردی و تورکی)، (کوردی ئەڵمانی)،...تاد، دەرچوونە.

خاوەنی ئەو بڵاوکراوانەش، زێتر پارت و ڕێکخراوە پیشەیی و سیاسییەکان بوونە... کەڕێکخراوە خوێندکارییەکانی کورد، بەهەموو باڵەکانیەوە و، دامو دەزگاکانی سەر بە (پارتی کرێکارانی کوردستان-PKK)و، ڕێکخراوی (کۆمکار)، بەشی شێریان، بەردەکەوێت.

پەراوێزەکان:

(١) مێـژووی کـورد لەبـەرلین، ماڵپـەڕی (کـوردێن بـەرلین) Kurdinberlin.de، ٢٠٠٩/٢/١١.

(٢) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (هیوا بەهجەت) لەڕۆژی ٢٠٠٩/٤/٢٠، کاتژمێر (٨)ی ئێوارە بەکاتی ئەڵمانیا.

(٣) دیمانـــە لەگـــەڵ حەمـــەی مـــەلا، ماڵپـــەڕی (کـــوردێن بـــەرلین) www.Kurdinberlin.de.

(٤) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (هیوا بەهجەت)، ٢٠٠٩/٤/٢٠.

(٥) مێژووی کورد لەبەرلین، ماڵپەڕی (کوردێن بەرلین).

(٦) هەر ئەو ڕێکخراوە چەندین جار ناوی خۆی بۆ: (تەڤگەری ئـازادی ژنـانی کوردستان، یەکێتی ئازادی ژنانی کوردسـتان، پـارتی ژنـانی کرێکـارانی کوردسـتان، پـارتی ژنـانی ئـازاد، پـارتی ئـازادی ژنـانی کوردسـتان) گۆڕیووە.

(٧) بۆ نووسینی ئەو ژیاننامەیە سوود لەم سەرچاوانە وەرگیراوە:

– د. عەبدولمەجید شـێخۆ: کۆڤـارا (چـپا) ئاوێنـا چـاندا کـوردی ل ئـەوروپا ١٩٦٥–١٩٧٥، وەشانا (دەنگێ باکور)، چاپا یەکەمین، ٢٠٠٣، ئەڵمانیا.

– وتـاری (ناوەنـدی لێکۆڵینـــەوەی کـوردی لـەبۆن) کەلەلایـەن (مـەتین ئینجەسـوو)ی سـەرۆکی ناوەنـد نووسـراوە و بەبۆنـەی کۆچـی دوایـی (حەمرەش)وە لەڕاگەیاندنەکانی (پارتی دیموکراتی کوردستان– باکور) بڵاوکراوەتەوە.

(٨) جگە لەپایتەختەکانی وەك: (ئەستەنبۆڵ و بەغدا و تـاران) و وڵاتـەکانی یەکێتی سۆڤیەتی جاران و لوبنان.

(٩) لەوانەیە تەنها لەوڵاتی (سوید)دا، بارستاییەکی زۆری گۆڤار و ڕۆژنامـەی کوردی دەرچووبێت، کەئەویش بەبەراورد لەگەڵ ئـەڵمانیادا وەك یـەکن، یان بەچەند ژمارەیەك جیاوازییان هەیە.

(١٠) نەوزاد عـەلی ئەحمـەد: ڕۆژنامەگـەریی خوێنـدکارانی کـورد لەئـەوروپا و ئەمەریکا ١٩٤٩–١٩٩١، سلێمانی، ٢٠٠٨، ل٢٢–٢٣.

(١١) ڕێنـاس نـەورۆزی، گۆڤـاری ڕۆژنامـەنووس، ژ (٧)، ل٢٣٨. هـەروەها:

فەخرەدین تاهیر، سۆڤیەت کوردستان، ل١١.

(١٢) نەوزاد عەلی ئەحمەد، ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا ئەمەریکا ١٩٤٩-١٩٩١، سلێمانی، ٢٠٠٨، ل٩١.

(١٣) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك لەبارەی مێژووی ڕۆژنامەنووسیی کوردییەوە، سلێمانی، ٢٠٠٧، ل١٧٢.

(١٤) فەخرەدین تاهیر، ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان- بیبلۆگرافیا و شرۆڤە، هەولێر، ٢٠٠٦، ل١١. هەروەها، گۆڤاری (پێڵ)، ژمارە (٢)، گولانی ٢٠٠٣، ل٩٤-٩٥.

(١٥) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك لەبارەی ڕۆژنامەنووسیی کوردییەوە، ل١٧٢.

(١٦) بروسکە ئیبراهیم: لەبیرەوەری چل ساڵەی دامەزراندنی کاژیکدا، مانگنامەی (سەکۆ)، بەرلین، ژمارە (٣٠)، نیسانی ١٩٩٩، ل٣و١١.

(١٧) د. جەمال نەبەز: کوردستان و شۆڕشەکەی، چاپی سێیەم، هەولێر، ٢٠٠٧، ل٣٠٥.

(١٨) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (بروسکە ئیبراهیم)، ڕۆژی ٢٠٠٧/١٠/١٦، کاتژمێر (١٤,٥٠).

(١٩) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد...، ل٩٢.

(٢٠) ناوی نهێنی (بروسکە ئیبراهیم) بووە.

(٢١) د. جەمال نەبەز: کوردستان و شۆڕشەکەی، ل١٦٥ و ل١٦٧.

(٢٢) د. جەمال نەبەز، کوردستان و شۆڕشەکەی، ل٣٠٥.

(٢٣) هەمان سەرچاوە، ل٣٠٤.

(٢٤)، هەمان سەرچاوە، ل٢٩٨.

(٢٥)، هەمان سەرچاوە، ل٢٠٣.

(٢٦)، هەمان سەرچاوە، ل٢٠٣.

(٢٧) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (بروسکە ئیبراهیم)، ڕۆژی ٢٠٠٧/١٠/١٦، کاتژمێر (١٤,٥٠).

(٢٨) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك لەبارەی...، ل١٨٢.

(٢٩) سەرچاوەی پێشوو... هەروەها پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (جەمال خەزنەدار)، ڕۆژی ٢٠٠٦/٩/٢١، کاتژمێر (١٤,٣٠).

کەوانەی کتێب

(٣٠) بۆ نموونە: (د. کەمال فوئاد و د. کەمال مەزهەر) لەسەر ئەو رایەن. بڕوانە: د. ئازاد عوبێد سالح: کاریگەریی شۆڕشی ئەیلول لەسەر ڕۆژنامەوانی کوردی (١٩٦١–١٩٧٥)، ل٩٢.

هەروەها (د. مارف خەزنەدار)یش دەڵێت: (...زۆربەی کەرەستەی گۆڤارەکە لەروسیا ئامادە دەکرا و بۆ کەمال فوئاد دەنێردرایە بەرلین... داخی گرانم لەبەر زروفی نالەباری سیاسی و دووبەرەکی پەیدابوون لەناو شۆڕشی کوردی عێراق ١٩٦١–١٩٧٥، تەنیا دوو ژمارە لەو گۆڤارە بڵاوکرایەوە...) بڕوانە: د. مارف خەزنەدار: ئیحسان فوئادی هاوڕێم، ڕۆژنامەی (کوردستانی نوێ)، ژمارە (٤٦١٩)، ٩/٧/٢٠٠٨، ل١٠.

(٣١) د. ئازاد عوبێد سالح: کاریگەری شۆڕشی ئەیلول...، ل٩٢.

(٣٢) د. جەمال نەبەز، کوردستان و شۆڕشەکەی، ل٢٩٦.

(٣٣) د. جەواد مەلا: بەبۆنەی تێپەڕبوونی چل ساڵ بەسەر دامەزراندنی کاژیکدا، سەکۆ، ژمارە (٣٠)، نیسانی ١٩٩٩، ل٣.

(٣٤) هەمان سەرچاوەی پێشوو.

(٣٥) هاوڕێ باخەوان: نامیلکەی (ئەدەبیاتی کاژیك)، کۆکردنەوە، چاپی یەکەم، لەسەر تۆڕی ئەنتەرنێت، ل١٣٧.

www.bakhawan.com

(٣٦) ڕەسوڵ، ناوی خوازراوی (د. جەمال نەبەز) بووە. بڕوانە هەمان سەرچاوەی پێشوو، ل١٣٨.

(٣٧) د. ئازاد عوبێد: کاریگەری شۆڕشی ئەیلول....ل٣٦٥.

(٣٨) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (بروسکە ئیبراهیم)، ڕۆژی ١٦/١٠/٢٠٠٧.

(٣٩) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك لەبارەی....، ل١٧٣.

(٤٠) د. ئازاد عوبێد: کاریگەریی شۆڕشی ئەیلول...، ل١٩٠.

(٤١) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ل٩٣.

(٤٢) فەخرەدین تاهیر: بزاڤی ڕۆژنامەگەریی کوردی لەهەندەران (١٩٤٩–٢٠٠٢)، بەشی یەکەم، گۆڤاری (ڕامان)، هەولێر، ژمارە (٧٦)، تشرینی یەکەمی ٢٠٠٢، ل٢٢٦.

(٤٣) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك لەبارەی....، ل١٧٣.

(٤٤) ئەو (٥) ژمارەی دوایی لەئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان

لەبەرلین)، پارێزراوە.

(٤٥) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی (١٩٧٥-١٩٩٣)، هەولێر، ١٩٩٨، ل١١.

(٤٦) مالپەڕی ڕۆژا وەلات www.Rojawalat.de، د سەد سالا بوریدا ڕەوشا گۆڤار و ڕۆژنامەیێن کوردستانا باکور و، ڕۆژنامەڤانیا ڤێ هەرێمێ. نووسینی: لەتیف ئەپۆز دەمیر.

(٤٧) عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ کوردستانێ، گۆڤاری (هاڤیبوون)، بەرلین، ژمارە (٩)، ل٥٠-٥١.

(٤٨) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ل٩٦-٩٧.

(٤٩) جوتیار تۆفیق: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی لەڕۆژهەلاتی کوردستان و دەرەوەیدا ١٩٠٨-١٩٨٨، سلێمانی، ٢٠٠٧،ل٦٠.

(٥٠) ڕێناس نەوڕۆزی: چەند سەرنج و تێبینییەك لەسەر کتێبی بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی لەڕۆژهەلاتی کوردستان و دەرەوەیدا ١٩٠٨-١٩٨٨، ماڵپەڕی دەنگەکان www.dengekan.com، ڕۆژی ٢٠٠٨/٧/٢٣.

(٥١) هەمان سەرچاوەی پێشوو.

(٥٢) ئەو ژمارەیە لە (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان لەبەرلین) لەئەرشیفدا هەیە.

(٥٣) عبدالقادر بدرالدین: موجز عن مسیرة الصحافة الکردیة في الجزء الغربي- سوریا، الطبعة الثانیة، أربیل، ٢٠٠٠، ص٧١.

(٥٤) ڕێناس نەوڕۆزی، بیبلۆگرافیای ١٠٠ ساڵ لەمێژووی ڕۆژنامەوانی کوردی ١٨٩٨/٤/٢٢- ١٩٩٨/٤/٢٢ دەستنووس. ماڵپەڕی دەنگەکان.

(٥٥) لەپەیوەندییەکی تەلەفۆنیدا لەگەڵ (حوسێن گویلەر)ی لێپرسراوی نووسینگەی (کۆمکار) لەشاری مانهایم، ڕۆژی ٢٠٠٧/١٢/٢٧، ئەو زانیارییانەم وەرگرتووە. کاك (حوسێن) دەڵێت: (ژمارە ٧٤-٧٥، دوا ژمارە بووە و ئیتر وەستاوە). کەچی کاك (فەخرەدین تاهیر) لەکتێبی (ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٣٤) دەڵێت: (هەمووی بەسەریەکەوە ١٤٢ ژمارەی لێ بلاوکراوەتەوە). بەڕای منیش بۆچوونەکەی فەخرەدین ڕاستە چونکە ژمارە (٨٨)ی ساڵی ١٩٨٦یشی بینیووە.

(٥٦) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٣٤.

(٥٧) ڕێناس نەورۆزی: گۆڤاری (ڕۆژنامەنووس) ژ (٧)، ل٢٣٩.

(٥٨) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ل٩٨.

(٥٩) نامـەی (د. ئەحمـەد بـەرواری) لێپرسـراوی کۆمیتـەی پەیوەندییـەکانی دەرەوەی یەکێتی نیشتمانیی کوردستان لەئەوروپا، ڕۆژی ٢٠٠٩/٥/٢٥.

(٦٠) ئـەو ژمارانـە لەئەرشـیفی (مەڵبەنـدی ئـاوەدانی کوردسـتان) لەبـەرلین پارێزراون.

(٦١) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك لەبارەی....، ل١٨٩.

(٦٢) هەمان سەرچاوە، ل١٨٩.

(٦٣) ئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان- بەرلین).

(٦٤) یاسین بانیخێلانی: مەرگی تاقانەی دووەم و کێشەی زمان، هـاڤیبوون، ژمارە (٧-٨)، ٢٠٠٠، ل١٨٨.

(٦٥) ڕێناس نەورۆزی: لاپەڕەیەکی دیکە لەڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد لـەدەرەوەی وڵات ١٩٧٥-١٩٩١، ڕۆژنامـەنووس، ژمـارە (٧)، بـەهاری ٢٠٠٦، ل٢٤٠-٢٤١.

(٦٦) د. جەمال نەبەز: کوردستان و شۆڕشەکەی، پاشگۆتنێکی پێویست بۆ چاپی نوێی سەمیناری کوردستان و شۆڕشەکەی، ل٤.

(٦٧) عـەلی جەعفـەر: وەشـانێن ڕۆژئاڤایـێ کوردسـتان، خەلـەکا دووەمـین، هاڤیبوون، ژمارە (٩)، ٢٠٠١، ل٤٧-٤٨.

(٦٨) میخائیل م. جونتر: الأكراد ومستقبل تركيا، ترجمة: الـدكتورة سـعاد محمد إبراهيم خضر، مركز كردستان للدراسات الاستراتيجية، السليمانية، ٢٠٠٧، ص١٤٩،١٥٠.

(٦٩) ڕێنـاس نـەورۆزی: بیبلۆگرافیـای سـەد سـاڵ لەمێـژووی ڕۆژنامەگـەریی کـــــوردی ١٨٩٨/٤/٢٢-١٩٩٨/٤/٢٢/ ماڵپـــــەڕی دەنگـــــەکان، www.dengekan.com، لەڕۆژی ٢٠٠٤/١٠/٥-٢٠٠٤/١٠/٧، بەحەوت بەش بڵاوکراوەتەوە.

(٧٠) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك دەربارەی....، ل١٩٠.

(٧١) د. فەرهاد پیربال: پێی وایە ئەو گۆڤارە (یەکێتی قوتابیانی کوردستان لەئەوروپا) دەریانکردووە... بڕوانە: سەرچاوەی پێشوو، ل١٩٤. کەچی

لەراستیدا (یوکسی) دەریانکردووە.

(٧٢) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ل١٠٥.

(٧٣) سوود لەم سەرچاوانە وەرگیراوە:

- ئەرشیفی تایبەتی خۆم.
- زانیارییەکانی بەڕێز (عەبدولموئمین دەشتی)، کەلەڕێگای نامەیەکەوە، ڕۆژی ٢٠٠٨/٥/١٧، بۆی ناردووم.
- بزاڤی ڕۆژنامەوانی کوردی لەدەرەوەی کوردستان، لەبیرەوەرییەکانی (عەبدولموئمین دەشتی)دا، ئامادەکردنی (رەوەند)، بەدرخان، ژمارە (٩٥)، ٢٠٠٨/٥/٨، ل٢١.
- نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ١٠٤.

(٧٤) میخائیل م. گونتەر: الاكراد ومستقبل تركیا....، ص ١٥٠.

(٧٥) ئەو ژمارەیە، کاك حوسێن گویلەر-ی بەرپرسی (کۆمکار) لەمانهایم بۆی ناردووم.

(٧٦) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك لەبارەی....، ل١٩٢.

(٧٧) حەیدەر عومەر: دەستپێکێن چاندا کوردی ل ئەوروپا، گۆڤاری (پێل)، ژمارە (٢)، گولانی (٢٠٠٣)، ل٩٥.

(٧٨) ئەو سێ ژمارەیە، لەئەرشیفی (محەمەد بەرزنجی- ترێر)ەوە، لەڕێگای پۆستێکەوە، لەرێکەوتی ٢٠٠٧/١٢/٢٠دا، پێشکەش بەئەرشیفەکەم کراوە -ئیسماعیل-.

(٧٩) ژمارە (٤) و (٦)، لەهەمان ئەرشیفی پێشوو، بەدیاری بۆم هاتووە- ئیسماعیل-.

(٨٠) لەڕێگای (عەبدولموئمین دەشتی)یەوە، (خۆشەوی کەمال محەمەد)م دۆزییەوە... تەواوی زانیارییەکان، لەپەیوەندییەکی تەلەفۆنی، ڕۆژی ٢٠٠٨/٦/١٧، لەکاك (خۆشەوی)یەوە، وەرگیراون. کۆپی بەرگەکەی (م. دەشتی) بۆی ناردووم.

(٨١) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی ١٩٧٥-١٩٩٣، هەولێر، ١٩٩٨، ل٢٧.

(٨٢) ئەرشیفی تایبەتی خۆم، کەچەند ژمارەیەکی ئەو گۆڤارەی تێدایە + نەوزاد عەلی ئەحمەد، ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد...، ل١١٠.

هەواڵنامەی پێشەنگ

(٨٣) رەوەند: بزاڤی ڕۆژنامەوانیی کوردی لەدەرەوەی....، بەدرخان، ژمارە (٩٥)، ٢٠٠٨/٥/٨، ل٢١.

(٨٤) ئیسماعیل تەنیا: تۆمارێك بۆ دامێنی کتێبەکەم، سەکۆ، ژمارە (٣٠)، نیسانی ١٩٩٩، ل٧.

(٨٥) ژمارە (١)ی تروسکە، لەئەرشیفی (هەلۆ بەرزنجی- بەرلین)، وەرگیراوە. من هەر ئەو ژمارەیەم دیووە. بەگوێرەی وەلامی سۆراغەکانم، پێدەچێت هەر ئەو ژمارەیەی لێدەرچووبێت.

(٨٦) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل١١٢.

(٨٧) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی...، ل٣٧، لەهەندێ سەرچاوەدا هاتووە کە ئەو گۆڤارە چەند ژمارەیەکی لە ئەلمانیادا ئامادەو چاپکراوە، بۆ نموونە؛ ژمارە(١٦)ی بەکۆمەکو یارمەتیەکانی ناوەندی کۆمەڵە لەدەرەوە، لەشاری (کۆێلن) چاپکراوە، بڕوانە، ڕۆژنامەنووس، ژمارە (٨)، ٢٠٠٦.

(٨٨) ئەرشیفی تایبەتی خۆم. (ئیسماعیل).

(٨٩) ئەو پێنج ژمارەی دوایی، لەئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان لەبەرلین)، پارێزراون.

90- KURDISTAN ZWISCHEN Aufstand und Volkermord, Fakten. Hintergrunde. Analysen. Mai 1991, Kolin.

(٩١) زۆربەی هەرە زۆری ئەو ژمارانەی باسم کردوون، دیومە و، بەشێکیان لەئەرشیفەکەی خۆمدان، کەبەڕێز (محەمەد بەرزنجی) پێشکەشی کردووم.

(٩٢) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەری خوێندکارانی کورد....، ل١١٢.

(٩٣) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك لەبارەی....، ل٢٠٦.

(٩٤) پێنج ژمارەی (پەڕەنگ)م هەیە، تەنها ژمارە (سێ)مان نیە و، نەمبینیوە.

(٩٥) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی....، ل٣٤.

(٩٦) بەشی زۆری ژمارەکانی (کوردستان ئەرشیف)م بینیووە... هەندێکیان لەئەرشیفەکەی خۆمدان، ئەوانی تریش لە (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان- بەرلین) و، چەند ژمارەیەکیش لەئەرشیفی کتێبخانەی کوردی (ناوەندی ڕۆشنبیریی کوردی- ئەلمانی) لەمانهایم، پارێزراون.

هەوراز نامەی کتێب

(٩٧) نامەیەکی تایبەتی هاوڕێم (ڕێناس نەورۆزی) لە ٢٠٠٨/٧/٥دا.

(٩٨) ماڵپەڕی تایبەتی www. Kudistan-rundbrief.de.

(٩٩) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد...، ل١١٣.

(١٠٠) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی....، ل٣٦.

(١٠١) ڕێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەوانی ژنانی کوردستان ١٩٥٢-٢٠٠٢، ڕۆژنامەنووس، ژمارە (٧)، ل٩٩.

(١٠٢) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (حوسێن بەخشی)، ڕۆژی ٢٠٠٩/٥/١١، کاتژمێر (١٤).

(١٠٣) ئەو ژمارانە، لەئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان)دا، پارێزراون.

(١٠٤) عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ کوردستانێ....، هاڤیبوون، ژمارە (٩)، ٢٠٠١، ل٤٦.

(١٠٥) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٤٧.

(١٠٦) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ل١١٢.

(١٠٧) بۆیە (هاواری کورد)مان لەزنجیرەی سالانی (٨٩) داناوە، چونکە درێژە پێدەری (هاوارگەی کوردەواری) بووە، کەلەساڵی ١٩٨٩دا، دەرچووە.

(١٠٨) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی....، ل٣٤.

(١٠٩) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (حوسێن بەخشی)، ڕۆژی ٢٠٠٩/٥/١١، کاتژمێر (١٤).

(١١٠) نامەیەکی ئەلکترۆنی (ڕێناس نەورۆزی)، لە ٢٠٠٨/٤/٢٢دا.

(١١١) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ل١١٣.

(١١٢) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی....، ل٤٠.

(١١٣) جەمال نەبەز: کوردانی سەرگەردان و برا موسڵمانەکانیان، سوارە قەڵادزەیی لەعەرەبییەوە وەریگێڕاوە، هەولێر، ٢٠٠٥، ل٧٢.

(١١٤) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل١١٢.

(١١٥) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ کاک (جەمال خەزنەدار)، شەوی ١٨-٢٠٠٨/٩/١٩، کاتژمێر (٢٣).

(١١٦) ڕێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەوانیی ژنانی کوردستان،

هەواڵنامەی کتێب

مالپەڕی (ژننامە)، www.jinname.com.

(١١٧) ڕێناس نەورۆزی: ڕۆژنامەنووس، ژ (٧)، ل١٠١.

(١١٨) فەخرەدین تاهیر: سۆڤیەت کوردستان، ل١٢٤.

(١١٩) ژمارەکانی (٥٢ و ٥٩) لەئەرشیفی تایبەتی خۆمدا هەیە.

(١٢٠) ڕێناس نەورۆزی: ڕۆژنامەنووس، ژ (٧)، ل١٠١.

(١٢١) هەمان سەرچاوەی پێشوو.

(١٢٢) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل١٢٤.

(١٢٣) بەشی زۆری ژمارەکانی لەئەرشیفەکەمدان.

(١٢٤) دلشاد عومەر کاکی: ناوەندێك بۆ کۆچبەرانی کورد، ڕۆژنامەی (ئاسۆ)، ژمارە (٤٧)، ٣/٢/٢٠٠٥، ل٦.

(١٢٥) نامەیەکی ئەلکترۆنی (ڕێناس نەورۆزی)، ٢٢/٤/٢٠٠٨.

(١٢٦) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٤٩.

(١٢٧) عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ کوردستانێ، هاڤیبوون، ژمارە (٩)، ٢٠٠١، ل٤٨–٤٩.

(١٢٨) ڕۆژنامەی (بەدرخان)، ژ (٦٥)، ٢٢/١/٢٠٠٦، ل١٥.

(١٢٩) ئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان– بەرلین).

(١٣٠) ئەو ژمارەیە و چەند ژمارەیەکی تری لەئەرشیفی خۆمدا هەیە.

(١٣١) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ بەڕێز (جەمال خەزنەدار)، ٢١/٩/٢٠٠٨، کاتژمێر (٢٣,٣٠). ئەو ژمارەیە لەئەرشیفی ناوبراودا، پارێزراوە.

(١٣٢) عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ کوردستانێ، هاڤیبوون، ژمارە(٩)، ل٤٨.

(١٣٣) زانیارییەکانی خۆم + پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ هەڤاڵ (حەسەن)، لەناوەندی (یەکێتی کۆمەڵە کوردییەکان لەئەڵمانیا– یەك کۆم)، ٨/٧/٢٠٠٨، کاتژمێر (١٥).

(١٣٤) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی....، ل٩٣.

(١٣٥) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٥١.

(١٣٦) جەمال نەبەز، دیمانە، گۆڤاری (کۆنگرە)– ئۆرگانی کۆنگرەی نیشتمانی کوردستان، ژمارە (٢٤)، حوزەیرانی ٢٠٠٢، ل٦.

(١٣٧) ڕێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەوانیی ژنانی کوردستان،

ڕۆژنامەنووس، ژمارە (٧)، ل١٠١.

(١٣٨) هەمان سەرچاوە، ل١٠٠.

(١٣٩) هەمان سەرچاوە.

(١٤٠) عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ کوردستان، هاڤیبوون، ژمارە (٩)، ٢٠٠١، ل٥٠.

(١٤١) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل١٣٣.

(١٤٢) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (جەمال خەزنەدار)، ٢٠٠٨/٩/١٨، کاتژمێر (٢٣).

(١٤٣) ئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان- بەرلین).

(١٤٤) گۆڤارێکی تریش بەناوی (تیجا سۆدرێ) لەساڵی ٢٠٠٠دا، لەئەستەنبوڵ دەرچووە. ئەو گۆڤارە، گۆڤارێکی مانگانەی کولتوری و سیاسی بووە، بەتورکی لەلایەن کوردە زازاکانەوە بڵاوکراوەتەوە، زێتر گرنگی بەکێشەی ژنان داوە (گولشەن بۆزان)، خاوەنی بووە.

بڕوانە: وتاری: د سەد ساڵا بوریدا ڕەوشا گۆڤار و ڕۆژنامەیێن کوردستانا باکور و ڕۆژنامەڤانیا ڤێ هەرێمێ، ماڵپەڕی (ڕۆژا وەلات). www.rojawalat.de.

(١٤٥) نامەیەکی (ڕێناس نەورۆزی)، ٢٠٠٨/٤/٢٢.

(١٤٦) ڕێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای سەد ساڵ لەمێژووی....، ماڵپەڕی دەنگەکان، ٢٠٠٤/١٠/٥-٢٠٠٤/١٠/٧.

(١٤٧) ژمارەکانی: (١٧،١٤،١٢،٦)، لەلایەن بەڕێز (محەمەد بەرزنجی- ترێر)، پێشکەش بەئەرشیفەکەم کراوە.

(١٤٨) کاک (فەخرەدین تاهیر) دەڵێت: (ژمارە ١٥ی لەساڵی ١٩٩٩دا، بە ٢٣ لاپەڕەی قەبارە A4 بەزمانی سویدی لەستۆکهۆڵم دەرچووە).

بڕوانە: فەخرەدین تاهیر: پێشانگای ڕۆژنامەگەریی هەندەران لەهەولێر، گۆڤاری ڕۆژنامەنووس، ژمارە (٧) بەهاری ٢٠٠٦، ل٧٦.

دیارە ژمارەکانی تری لەسوید دەرچووە!! یان دەبێت (ڕێکخراوی مانگی سوری کوردستان- لقی سوید) ئەوانیش گۆڤارێکیان بەو ناوە دەرکردبێ و، هیچ پەیوەندییەکی بەلقی ئەڵمانیاوە، نەبووبێت؟!

(١٤٩) ڕێناس نەورۆزی، ماڵپەڕی دەنگەکان ١٠/٥-٢٠٠٤/١٠/٧.

هەولێرنامەی کتێب

(١٥٠) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٤٨–٤٩.

(١٥١) ئـەو سـێ ژمارەیـە، لەکتێبخانـەی (ناوەنـدی ڕۆشـنبیریی کـوردی– ئەڵمانی).

– مانهایم دا، هەیە و، لەڕێگای پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ بەڕێزان: (یوسف مـەنتك و ئاسـۆ حەیـدەری)، لـەڕۆژی ٢٠٠٧/١٢/١٢، ئـەو زانیارییانـەم وەرگرت.

(١٥٢) ئەرشـیفی تایبـەتی خـۆم + فـەخرەدین تـاهیر: ڕۆژنامـەی سـۆڤیەت کوردستان، ل٥٢.

(١٥٣) ئەرشیفی تایبەتی خۆم.

(١٥٤) هــەر (٥٠) ژمارەکــەی (ســەکۆ) لەئەرشــیفی تایبــەتی خــۆم دا، پارێزراون... بۆ زێتر زانیاری دەربارەی (سەکۆ)، بڕوانە:

– ئیسماعیل تەنیا: بەسەرکردنەوە، هەولێر، ٢٠٠٥، ل١٣١–١٤٩.

(١٥٥) ڕێناس نەوڕۆزی، ماڵپەڕی دەنگەکان، ١٠/٥ تا ٢٠٠٤/١٠/٧.

(١٥٦) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٥٠.

(١٥٧) گۆڤاری هاڤیبوون، ژمارە (١٥)، ل١٨٩.

(١٥٨) لەڕێگای نامەیەکەوە، ئەو زانیاریانە و، کۆپی بەرگی یەکەمی، ژمارە (١)، جەعفەر عەلی، ڕۆژی ٢٠٠٩/٣/٣، بۆی ناردووم.

(١٥٩) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل١٠٨.

(١٦٠) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی، ل٨٤.

(١٦١) بڵاوکراوەکە بێ ناونیشان بووە.

(١٦٢) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (جـەمال خەزنـەدار) شـەوی ٢٠٠٨/٩/٢١، کاتژمێر (٢٣).

(١٦٣) هەموو ژمارەکانی لەئەرشیفەکەمدا پارێزراون.

(١٦٤) پەیوەندی تەلـەفۆنی لەگـەڵ هـەڤاڵ (حەسـەن)، لەناوەنـدی کۆمەڵـە کوردییــەکان لەئــەڵمانیا– yekkom) لەدوســلدۆرف، ڕۆژی ٢٠٠٨/٧/٨، کاتژمێر (١٥).

(١٦٥) نامەیـەکی تایبـەتی (ڕێنـاس نـەوڕۆزی) لـە ٢٠٠٨/٧/٥دا، کـە تێیـدا دەڵێـت: (ژمـارە ٧ی کـەبۆ خـۆم لـەبارەگای کۆنفیدراسـیۆنی کۆمەڵـە کوردییــەکان لەئــەورووپا– کــۆن کــورد) بینیوومــە، لــە ١٩٩٧/١٠/٩دا

دەرچووە).

(١٦٦) هەمان پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ هەڤاڵ (حەسەن)، ٢٠٠٨/٧/٨.

(١٦٧) نامەیەکی ئەلکترۆنی کاك (هەژێن) لە ٢٠٠٨/٦/١٠دا.

(١٦٨) رێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای رۆژنامەوانیی ژنانی کوردستان، رۆژنامەنووس ژمارە (٧)، ل١٠٤.

(١٦٩) گۆڤاری (هاڤیبوون)، ژمارە (٧،٨)، ساڵی ٢٠٠٠، ل٢٨٦. وێنەی بەرگی گۆڤارەکەش لەهەمان لاپەڕەدا بلاوبۆتەوە.

هەروەها بڕوانە: رۆژنامەی (هاوبیر)، ژمارە (٢)، ئەیلولی ١٩٩٩، ل٢٣.

(١٧٠) سەکۆ، ژمارە (١٧)، ئازاری ١٩٩٨، دوالاپەڕە.

(١٧١) لەئەرشیفی تایبەتی هاورێم (فرسەت رۆژبەیانی) لەبەرلین، رۆژی ٢٠٠٨/٦/٣، وەرگیراوە.

(١٧٢) نامەیەکی هاورێم (رێناس نەورۆزی)، ٢٠٠٨/١١/١٤.

(١٧٣) نامەیەکی ئەلکترۆنی (بەکۆ سەیدام)، لێپرسراوی IMK، لەرۆژی ٢٠٠٨/٧/١٧.

(١٧٤) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ بەڕێز (جەمال خەزنەدار)، ٢٠٠٨/٩/٢١، کاتژمێر (٢٣).

(١٧٥) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (پێشڕەوی سەید برایمی)، رۆژی ٢٠٠٨/٦/٢٠، کاتژمێر (١٥,٢٠).

(١٧٦) نازەنین نوری عەزیز: گۆڤاری (هەلاڵە) بەشەش ژمارە هاتە نێو کاروانی رۆژنامەگەریی کوردی و لەناکاو ئاوابوو، رۆژنامەی (پەیامی کورد)، ژمارە (٥٦)، ٢٠٠٥/٩/٣٠، ل٨.

(١٧٧) هەردوو ژمارەکەی (هاوبیر)، بەڕێز (هەلۆ بەرزنجی)، لەبەرلینەوە لەگەڵ کورتەنامەیەکدا کەلەرۆژی (٢٠٠٧/١٢/٧)دا نووسیبووی، بۆی ناردووم و، لەرۆژی ٢٠٠٧/١٢/١٩دا، بەدەستم گەیشت.

(١٧٨) ئەرشیفی مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان لەبەرلین.

(١٧٩) عەلی جەعفەر: وەشانێن رۆژئاڤایێ کوردستان، هاڤیبوون، ژمارە (٩)، ل٥٠.

(١٨٠) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ عەلی جەعفەر، ٢٠٠٨/٦/١٥.

(١٨١) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ نووسەر و رۆژنامەنووسی رۆژئاوای

هەوالنامەی کتێب

کوردستان، کاك (یونس بەهرام)، رۆژی ٢٠٠٧/١٢/٢٧، کاتژمێر (٢٢).

(١٨٢) حەیدەر عومەر: دەستپێکێن چاندا کوردی ل ئەوروپا، گۆڤاری (پێل)، ژمارە (٢)، گولانی ٢٠٠٣، ل ٩٥–٩٨.

(١٨٣) نامەیەکی ئەلکترۆنی کاك (هەژێن) لە ٢٠٠٨/٦/١٠دا.

(١٨٤) نامەیەکی هاورێم (رێناس نەورۆزی) لە ٢٠٠٨/٧/٥.

(١٨٥) عەلی جەعفەر: وەشانێن رۆژئاڤایێ....، هاڤیبوون، ژ (٩)، ل٥١.

(١٨٦) نامەیەکی تایبەتی ئەلکترۆنی (دل بەخوێن دارا)، بۆ نووسەری ئەو کتێبە، لەرۆژی ٢٠٠٨/٦/٢.

(١٨٧) عەلی جەعفەر: وەشانێن رۆژئاڤایێ....، هاڤیبوون، ژ (٩)، ل٥١.

(١٨٨) رۆژنامەی (بارزان)، ئەمەریکا، ژمارە (٤٢–٤٣)، شوباتی ٢٠٠٤.

(١٨٩) ژمارە (٤) و (٢٤)، لەلایەن بەرێز (جەمال خەزنەدار)ەوە بۆم نێردراوە.

(١٩٠) بەناوی گوندی (ئەمارا)ی سەر بەناحیەی (خەلفەت)ی شاری (ئورفا) کراوە، کە (عەبدوڵڵا ئۆجەلان)ی لێ لەدایکبووە. هەروەها گۆڤارێکی تریش لەساڵی (٢٠٠٣)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– رێنووسی لاتینی)، مانگانە، بەناوی (ئەمارا) لەئەستەنبوڵ دەرچووە. گۆڤارەکە وێژەیی و هونەری بووە و، بەرێوەبەرەکەی (فەرید خان) بووە. بروانە:

– د سەد سالا بوریدا رەوشا کۆڤار و رۆژنامەیێن کوردستانا باکور...، مالپەرێ (رۆژا وەلات).

(١٩١) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ بەرێز (جەمال خەزنەدار)، ٢٠٠٨/٩/١٨ کاتژمێر (٢٣). وێنەی بەرگەکەی لەرێگای نامەیەکەوە لەلایەن (رێناس نەورۆزی)یەوە لەرۆژی ٢٠١٠/٧/٤دا بەدەستم گەیشتووە.

(١٩٢) فەخرەدین تاهیر: رامان، ژ (٧٧)، ل٢٢٦.

(١٩٣) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (یونس بەهرام)، ٢٠٠٧/١٢/٢٧، کاتژمێر (٢٢).

(١٩٤) لەئەرشیفی (د. سەروەر عەبدوڵڵا– بەرلین) وەرگیراوە.

(١٩٥) پێم وایە، ئەوە رۆژنامە بوو، نەك گۆڤار. (ئیسماعیل).

(١٩٦) فەخرەدین تاهیر: رامان، ژمارە (٧٧)، ل٢٢٧.

(١٩٧) پێدەچێت ئەوە هەڵەی چاپی تێکەوتبێت، چونکە ژمارە (١)

لەتەموزی ٢٠٠٢دا دەرچووە... چۆن دەبێت ژمارە (٥٧) لە ٢٠٠٢/٧/٦ دەرچووبێت؟! وێنەی بەرگەکەی کاك ڕێناس نەورۆزی لەڕێگای نامەیەکی ئەلکترۆنی لە ٢٠١٠/٧/٤دا، بۆی ناردووم.

ڕاستییەکەی (٢٠٠٣/٧/٦)یە. (ئیسماعیل).

(١٩٨) زانیارییەکانی هەڤاڵ (حەسەن) لەناوەندی (یەك کۆم) + ماڵپەڕی (عەلەوی قزلباش) + زانیارییەکەی کۆمەڵەی عەلەوییەکان لەکوێلن، ٢٠٠٨/٧/١١.

(١٩٩) ئەو زانیارییانە و کۆپی بەرگەکەی، کاك (عەلی جەعفەر)، ڕۆژی ٢٠٠٩/٣/٣ بۆی ناردووم.

(٢٠٠) گوڵان ژمارە (٥١٥)، ٢٠٠٤/١٢/١٦

(٢٠١) شایانی باسە، گۆڤارێکی تریش لەشاری هەولێر بەو ناوەوە دەردەچێت، کەبەپێویستی دەزانم ئاماژەی بۆ بکەم:

(کوردناسی)، گۆڤارێکی کەلەپووریی و ڕۆشنبیریی گشتییە (ماڵی کورد بۆ پاراستنی کەلتووری میللی) دەریدەکات. خاوەنی ئیمتیاز (د. جەمال ڕەشید ئەحمەد. سەرنووسەر: جەعفەر قادر بەرزنجی. بەڕێوەبەری نووسین: چیمەن ئەحمەد کاوێس. لەهەولێر دەردەچێت.

ژمارە (١)ی بە (٢٤٠) لاپەڕەی قەبارە (A5) کەمێك گەورەتر، لەساڵی ٢٠٠٧دا، دەرچووە. ژمارە (٢)ی بە (٢٥٦) لاپەڕەی هەمان قەبارە، لەتەموزی ٢٠٠٨دا، دەرچووە.

سەرچاوەکان

*** کتێب:**

١- ئازاد عوبێد ساڵح (دکتۆر): کاریگەریی شۆڕشی ئەیلول لەسەر ڕۆژنامەوانیی کوردی (١٩٦١-١٩٧٥)، هەولێر، ٢٠٠٧.

٢- ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی ١٩٧٥-١٩٩٣، هەولێر، ١٩٩٨.

٣- جەمال نەبەز (دکتۆر): کوردانی سەرگەردان و برا موسڵمانەکانیان، سوارە قەڵادزەیی لەعەرەبییەوە وەریگێڕاوە، هەولێر، ٢٠٠٥.

٤- جەمال نەبەز(دکتۆر)، کوردستانو شۆڕشەکەی، و: کوردۆ عەلی، چاپی سێیەم، ٢٠٠٧

٥- جوتیار تۆفیق: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی لەڕۆژهەڵاتی کوردستان و دەرەوەیدا ١٩٠٨-١٩٨٨، سلێمانی، ٢٠٠٧.

٦- عبدالقادر بدرالدين: موجز عن مسيرة الصحافة الكردية في جزء الغربي- سوريا، الطبعة الثانية، أربيل، ٢٠٠٠.

٧- عەبدولمەجید شێخۆ (دکتۆر): گۆڤارا (چیا) ئاوێنا چاندا کوردی ل ئەورۆپا ١٩٦٥-١٩٧٥، وەشانا (دەنگێ باکور)، چاپا یەکەمین، ئەڵمانیا، ٢٠٠٣.

٨- فەرهاد پیرباڵ (دکتۆر) چەند باسێك لەبارەی مێژووی ڕۆژنامەنووسی کوردییەوە، سلێمانی، ٢٠٠٧.

٩- فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان بیبلۆگرافیا و شرۆڤە، هەولێر، ٢٠٠٦.

10- KURDISTAN Zwischen Aufstand und Volker mord, Fakten. .Hintergrunde. Analysen. Mai 1991, Kolin

١١- ميخائيل م. گونتر: الاكراد ومستقبل تركيا، ترجمة: سعاد محمد إبراهيم خضر، مركز كردستان للدراسات الاستراتيجية، السليمانية، ٢٠٠٧.

١٢- نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد لەئەورووپا و ئەمەریکا ١٩٤٩-١٩٩١، سلێمانی، ٢٠٠٨.

* **گۆڤار:**

١- حەیدەر عومەر: دەستپێکێن چادا کوردی ل ئەورووپا، (پێل)، ژمارە (٢)، گولانی ٢٠٠٣.

٢- ڕێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەوانیی ژنانی کوردستان، ڕۆژنامەنووس، ژمارە (٧)، بەهاری ٢٠٠٦.

٣- ڕێناس نەورۆزی: لاپەڕەیەکی دیکە لەڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد لەدەرەوەی وڵات، ڕۆژنامەنووس، ژمارە (٧)، بەهاری ٢٠٠٦.

٤- عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ کوردستان، هاڤیبوون، ژمارە (٩)، ٢٠٠١.

٥- فەخرەدین تاهیر: پێشانگای ڕۆژنامەگەریی هەندەران لەهەولێر، ڕۆژنامەنووس، ژمارە (٧)، بەهاری ٢٠٠٦.

٦- فەخرەدین تاهیر: بزاڤی ڕۆژنامەگەریی کوردی لەهەندەران ١٩٤٩-٢٠٠٢، بەشی یەکەم، ڕامان، ژمارە (٧٦)، تشرینی یەکەمی ٢٠٠٢.

٧- فەخرەدین تاهیر: بزاڤی ڕۆژنامەگەریی کوردی لەهەندەران ١٩٤٩- ٢٠٠٢، بەشی دووەم، ڕامان، ژمارە (٧٧)، تشرینی دووەمی ٢٠٠٢.

٨- کۆنگرە، ژمارە (٢٤)، حوزەیرانی ٢٠٠٢.

٩- گوڵان، ژمارە (٥١٥)، ٢٠٠٤/١٢/١٦.

١٠- هاڤیبوون، ژمارە (٧،٨)،ساڵی ٢٠٠٠.

١١- هاڤیبوون، ژمارە (١٥)، ساڵی ٢٠٠٤.

١٢- یاسین بانیخێلانی: مەرگی تاقانەی دووەم و کێشەی زمان، هاڤیبوون، ژمارە (٧،٨)، ساڵی ٢٠٠٠.

* **ڕۆژنامە:**

١- ئیسماعیل تەنیا: تۆمارێك بۆ دامێنی کتێبەکەم، سەکۆ، ژمارە (٣٠)، نیسانی ١٩٩٩،

٢- بارزان (ڕۆژنامە): ژمارە (٤٢-٤٣)، شوباتی ٢٠٠٤.

٣- بەدرخان (ڕۆژنامە): ژمارە (٦٥)، ٢٠٠٦/١/٢٢.

٤- بروسکە ئیبراهیم: لەبیرەوەری چل ساڵەی دامەزراندنی کاژیکدا، سەکۆ، ژمارە (٣٠)، نیسانی ١٩٩٩.

کتێبخانەی عەوالە

٥– جەواد مەلا (دکتۆر): بەبۆنەی تێپەڕبوونی چل ساڵ بەسەر دامەزراندنی کاژیکدا، سەکۆ، ژمارە (٣٠)، نیسانی ١٩٩٩.

٦– دلشاد عومەر کاکی: ناوەندێك بۆ کۆچبەرانی کورد، ڕۆژنامەی (ئاسۆ)، سلێمانی، ژمارە (٤٧)، ٢٠٠٥/٢/٣.

٧– ڕەوەند: بزاڤی ڕۆژنامەوانیی کوردی لەدەرەوەی کوردستان لەبیرەوەرییەکانی عەبدولموئمین دەشتی دا، بەدرخان، ژمارە (٩٥)، ٢٠٠٨/٥/٨.

٨– سەکۆ، ژمارە (١٧)، ئازاری ١٩٩٨.

٩– مارف خەزنەدار (دکتۆر): ئیحسان فوئادی هاوڕێم، کوردستانی نوێ، ژمارە (٤٦١٩)، ٢٠٠٨/٧/٩.

١٠– نازەنین نوری عەزیز: گۆڤاری هەڵاڵە بەشەش ژمارە هاتە نێو کاروانی ڕۆژنامەگەریی کوردی و لەناکاو ئاوابوو، ڕۆژنامەی (پەیامی کورد)، ژمارە (٥٦)، ٢٠٠٥/٩/٣٠.

١١– هاوبیر (ڕۆژنامە): ژمارە (٢)، ئەیلولی ١٩٩٩.

هەواڵنامەی کێتێر

*** ماڵپەڕ:**

١– دیمانە لەگەڵ (حەمەی مەلا)، ماڵپەڕی (کوردێن بەرلین)، ٢٠٠٩/٢/١١. www.kurdinberlin.de.

٢– ڕێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای ١٠٠ ساڵ لەمێژووی ڕۆژنامەگەریی کوردی ١٨٩٨/٤/٢٢–١٩٩٨/٤/٢٢، دەنگەکان، ٢٠٠٤/١٠/٥–٢٠٠٤/١٠/٧، www.dengekan.com.

٣– ڕێناس نەورۆزی: چەند سەرنج و تێبینییەك لەسەر کتێبی بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی لەڕۆژهەڵاتی کوردستان و دەرەوەیدا ١٩٠٨–١٩٨٨، (دەنگەکان)، ٢٠٠٨/٧/٢٣.

٤– ڕێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەوانیی ژنانی کوردستان، ژننامە، www.jinname.org.

٥– لەتیف ئەپۆز دەمیر: د سەد سالا بوریدا ڕەوشا گۆڤار و ڕۆژنامەیێن کوردستانا باکور و ڕۆژنامەڤانیا ڤێ هەرێمی، ڕۆژا وەلات، www.rojawalat.de.

٦- مێـــژووی کـــورد لەبـــەرلین، کـــوردێن بـــەرلین، ٢٠٠٩/٢/١١، www.kurdinberlin.de.

٧- هاوڕێ باخەوان: ناملیکەی ئەدەبیاتی کاژیك، کۆکردنەوە، چاپی یەکەم لەسەر تۆڕی ئەنتەرنێت، ل١٣٧، www.bakhawan.com.

*** نامەی تایبەت:**

١- د. ئەحمەد بەرواری، ڕۆژی ٢٠٠٩/٥/٢٥.

٢- بەکۆ سەیدام، ڕۆژی ٢٠٠٨/٧/١٧.

٣- دل بەخوێن دارا، ڕۆژی ٢٠٠٨/٦/٢.

٤- ڕێناس نەورۆزی، ڕۆژی ٢٠٠٨/٧/٥، ٢٠٠٨/٤/٢٢، ٢٠٠٨/١١/١٤.

٥- عەلی جەعفەر، ڕۆژی ٢٠٠٩/٣/٣.

٦- فرسەت ڕۆژبەیانی، ڕۆژی ٢٠٠٨/٦/٣.

٧- عەبدولموئمین دەشتی، ڕۆژی ٢٠٠٨/٥/١٧.

٨- محەمەد بەرزنجی، ڕۆژی ٢٠٠٧/١٢/٢٠.

٩- هەژین، ڕۆژی ٢٠٠٨/٦/١٠.

١٠- هەڵۆ بەرزنجی، ڕۆژی ٢٠٠٧/١٢/٧.

*** پەیوەندی تەلەفۆنی:**

(هیوا بەهجەت، بروسکە ئیبراهیم، جەمال خەزنەدار، د. ئەحمەد بەرواری، حوسێن گویلەر، خۆشەوی کەمال محەمەد، حوسێن بەخشی، هەڤاڵ (حەسەن)، یوسف مەنتك، ئاسۆ حەیدەری، پێشڕەوی سەید برایمی، عەلی جەعفەر، یونس بەهرام، کۆمەڵەی عەلەوییەکان لە (کوێلن).

مەڵبەندی کتێب

کتێبە چاپکراوەکانم

١- پەردەی شەرم، شیعر، سلێمانی، ١٩٨٢.

٢- کەڵەشێری سپی و کەڵەشێری ڕەش، چیرۆك بۆ منداڵان، وەرگێڕان لەعەرەبییەوە، بەغدا، ١٩٨٨.

٣- تەکان، شیعر، بەغدا، ١٩٩٠.

٤- ڕۆڵی ئەدەب لەشۆڕش و گۆڕانە کۆمەڵایەتیەکاندا، بەناوی خواستراوی (ب. دەوەن) بڵاوکراوەتەوە، هەولێر ١٩٩١.

٥- بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی لەنێوان (١٩٧٥-١٩٩٣)، هەولێر، ١٩٩٨.

٦- کاردۆ گەلاڵی نووسەر و پارێزەر و سیاسەتمەدار، هەولێر، ١٩٩٨.

٧- دەروازەیەك بۆ ناسینی (سمایلە باشە)ی شاعیر، هەولێر ٢٠٠٠.

٨- چەند پووشێك بۆ (هێلانەیەکی تر) کۆمەڵە بابەتێکی ئەدەبی و ڕەخنەییە، هەولێر، ٢٠٠٠.

٩- سەفەری ڕەش- کۆژانی دەربەدەری و ئاوارەییە، هەولێر، ٢٠٠٢.

١٠- بەسەرکردنەوە، ٢٤ بابەتی ئەدەبی و ڕۆشنبیرییە، هەولێر، ٢٠٠٥.

١١- بزربوونی ناوی کوردی لەکۆمەڵگەی کوردەواریدا، لێکۆڵینەوە، هەولێر، ٢٠٠٨.

١٢- مزگەوتەکانی ڕۆژئاوا، لێکۆڵینەوە، هەولێر، ٢٠٠٨.

هەورامەی کتێب

ناوەڕۆك

* پێشەکی	٣
* بەشی یەکەم: چەند ڕازێکی بەرکۆڵ ئاسا	٧
– مێژووی بوونی کورد لەئەڵمانیا	٩
– جوگرافیای بڵاوکراوەکان	١٥
– خاوەنی بڵاوکراوەکان	١٦
– سەرپەرشتکاران	١٩
– حەمرەش ڕەشۆ	٢٢
– زمان	٢٥
– ناوە دووبارەبووەکان	٢٦
– جۆری بڵاوکراوەکان	٢٨
– ساڵە دەوڵەمەندەکان	٢٩
– بەرچاوڕوونی	٣٠
– گرفتەکان	٣١
– سەرچاوە	٣٤
– لایەنی هونەری و جوانکاری بڵاوکراوەکان	٣٤
– ئامانجی ئەو کتێبە	٣٥
– سوپاس و پێزانین	٣٦
* بەشی دووەم: تۆماری گۆڤار و ڕۆژنامە و بڵاوکراوەکان بەگوێرەی کاتی دەرچوون.......	٣٧
* بەشی سێیەم: خشتەی پۆلین کردنی بڵاوکراوەکان بەپێی ئەلف و بێی کوردی......	١٤٩
* بەشی چوارەم: بیبلۆگرافیایەکی کورتی بەشێك لەڕۆژنامەنووسەکان....	١٥٧
* ئەنجام	١٦٥
* سەرچاوەکان	١٨١
* کتێبە چاپکراوەکانم	١٨٥
* پاشکۆیەکی پێویست.	١٨٧

هەواڵنامەی کتێب

پاشکۆیەکی پێویست

هەروەك لەپێشەکی ئەو کتێبەدا، ئاماژەم بەوە کردووە کەلەوانەیە زۆر بڵاوکراوەی تر هەبووبن، بەڵام من دەستم پێیان ڕانەگەیشتووە، ئەوا ئێستا، لەکاتێکدا کەتەواوی کتێبەکەم، پاکنووس و ئامادەی چاپکردووە، چەند زانیارییەکی ترم دەست کەوتووە کەئاماژە بەدەرچوونی چەند بڵاوکراوەیەکی تر دەکەن لەئەڵمانیادا... بۆیە پێم باشبوو، لەو (پاشکۆ پێویست)ەدا، جێگایان بکەمەوە.

* **یەکەم:** کاک (ڕێناس نەورۆزی) هاوڕێم لەنامەیەکدا (٢٩/٦/٢٠٠٩)، ئاماژە بەدەرچوونی ئەو دوو بڵاوکراوەیە دەدات:

١- Dusunurken

دووشونورکەن (بیرمەند): گۆڤارێکی ڕۆشنبیریی و هونەری و سیاسی بووە، کۆمەڵێك لەخوێندکارانی کوردی باکوری کوردستان لەزانکۆی (کوێلن)، دەریانکردووە.

ژمارە (١)ی لەمانگی کانوونی دووەمی ١٩٩٧ بەزمانی تورکی دەرچووە.

ئەو خوێندکارانە، بەشداریان لەدەرچوونی کردووە: (یاسەمین دۆغان، دەڤرم ئەسلان، موراد ئارپالك).

٢- Dostluga cagri

دوستلوگا چاری (بانگی دۆستایەتی): گۆڤارێکی رامیاری گشتی بوو، (کۆمەڵەی دۆستایەتی کورد- تورك) لەشاری (کوێلن) دەریانکردووە.

یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٢ بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی دەرچووە.

ژمارە (٤)ی لەساڵی ١٩٩٣دا دەرچووە. بۆ ماوەی چەند ساڵێك بەردەوام بووە و، وەستاوە.

هەواڵنامەی کتێب

٣- ڕابـــوون: ئۆرگـانی بـاهۆز (ڕێکخستنا تێکۆشـەرێن شۆڕشـشگێڕێن کوردسـتان)، ژمـارە (١)ی سـاڵی یەکـەمی لـەگوڵانی ١٩٧٥ دەرچـووە، نرخەکـەی یـەك مـارکی ئەڵمانیـە، ئـەو دروشمـەش لەسـەر بەرگەکـەی نووسراوە؛ (سەرکەوتنو سەر دەستیا گەلێن بن دەستە).

سەرچـاوە: نـەوزاد عـەلی ئەحمـەد، ناسـاندنو ئێندکـسی گۆڤـاری (ڕابـوون)، ڕۆژنامەنووس، ژ(١٩)، زستانی (٢٠١٠)، ل١٣٢.

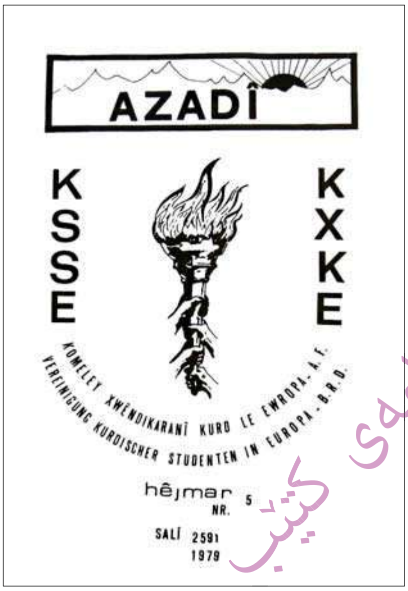

٤- ئازادی: بڵاوکراوەیـەك بـوو، لەلایەن (کۆمەڵەی خوێنـدکارانی کـــورد لەئـــەورووپا — Ksse)، بـەزمانی ئـەڵمانی دەردەچـوو، ژمـــارە (٥)ی لەســـاڵی ١٩٧٩ بـە(١٢) لاپـەڕەی قـەبارە (A4) دەرچووە، تەنها لاپـەڕە (١١)ی بـــەزمانی کـــوردی (کرمـــانجی خـــواروو- ڕێنووســـی لاتینـــی) دەرچـووە کـە بریتیـی بـوو لـە دوو پارچـە شـیعر کەیـەکێکیان شیعری (هێمن موکریانی) شاعیر بووە، ئەو(ئازادی)یـە لەگـەڵ (ئـازادی)یەکەی پاریس جیایە.

سەرچـاوە: گفتوگۆیـەکی تەلـەفۆنی لەگـەڵ (ڕێنـاس نـەورۆزی) شـەوی ٢٠١٠/٥/١٣، کاتژمێر(٣٠ر١٩)، وێنەی بەرگەکەش هەر ئەو بەئیمێلێك بۆی ناردووم. کاك نـەوزاد عـەلی ئەحمەد لەکتێبەکەیدا (ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد لەئـەوروپا و ئەمـەریکا (١٩٤٩- ١٩٩١)، سلێمانی، ٢٠٠٨، باسی نەکردووە.

٥- تەفکاری: ڕۆژنامەیەکی ئاگـاداریو پیکـۆلیو چـاندی بـوو، هەرسـێ مانگ جارێك بەتـەنها کوردی (کرمـانجی ژووروو- ڕێنووسـی لاتینـی)و تورکی لە (دیسبۆرگ — ئـەڵمانیا) دەردەچـوو. ژمـارە (١)ی بـە (١٦)

هەواڵنامەی کتێب

لاپەڕەی قەبارە (٢١×٣٠) سم لە مانگی جۆت مەه (تشرینی دووەم)ی ١٩٨٢دا دەرچووە.

سەرچاوە: پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ جەمال خەزنەدار، شەوی ٢٠١٠/٣/١٧، کاتژمێر (٣٠ر٢٠) شەو.

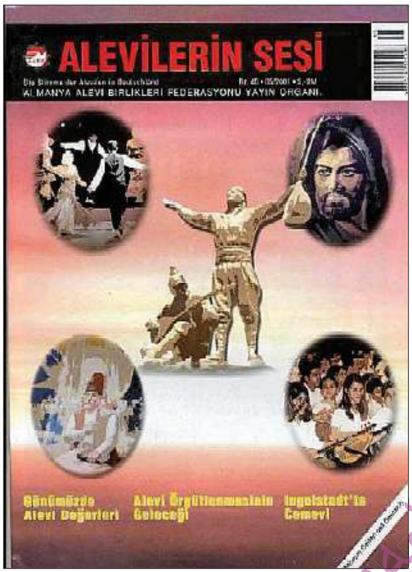

٦- ئەلەڤیلەرن سەسی (دەنگی عەلەوییەکان): ئۆرگانی ناوەندی یەکێتی فیدراسیۆنی عەلەوییەکانی ئەڵمانیا بوو، یەکەم ژمارەی ئەوگۆڤارە لەساڵەکانی ١٩٩٠ دەرچووە، بەزمانی تورکی بووە.

سەرچاوە: نامەیەکی ڕیناس نەورۆزی لە ٢٠١٠/٧/٤.

٧- ژیان و ژینگە: بڵاوکراوەیەکی گشتی ژینگەبوو، مەڵبەندی کولتووری نێو نەتەوەیی دەریدەکرد، لێپرسراو: ئەندازیاری کشتوکاڵ: فەرەیدون قازی، یەکەم ژمارەی بەچوار لاپەڕەی (A4) بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی) لە (ئۆکتۆبەر)تشرین یەکەمی ١٩٩٩ بەرامبەر بەگەلارێزانی (٢٦١١)، لەشاری هانۆڤەر دەرچووە، ژمارە (٤) ی بە (٨) لاپەڕە

ژیان و ژینگە
Leben & Umwelt
ژمارە (١)
ئۆکتۆبەری ١٩٩٩
کەلارێزانی ٢٦١١
Initiative für ein internationales Kulturzentrum Hannover/ Niedersachsen
کۆنفرانسی ژینگە ٢٠٠٠ لە شاری هانۆڤەر
ئاگێندا ٢١

لەنیسانی (٢٠٠٠)دا دەرچووە، ژمارە (٨)ی بە(٨) لاپەڕە لەشوباتی

٢٠٠١ دا دەرچـووە، ژمـارە (٩) دوا ژمـارەی بـووەو بەچـوار لاپـەڕە لـەئازاری ٢٠٠٥دا دەرچـووە. ئـەم بڵاوكراوەیـە گرنگـی بـە بابـەتو هەواڵەكانی تایبەت بەژینگە دەدا.

سەرچـاوە: زانیارییـەكانو وێنـەی بـەرگی یەكـەمی جـەمال خەزنـەدار لـەڕێگای نامەیەكەوە كە ڕۆژی ٢٠١٠/٣/١٥دا بۆی ناردووم.

٨- PROZESS- INFO: بڵاوكراوەیەك بوو لە بەرلین دەرچووە.

٩- بیــــستو یــــەك: گۆڤارێـك بـوو، یەكـەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٩دا لەبـــەرلین دەرچـــووە، ژمـــارە(٣)ی لەســـاڵی ٢٠٠١دا دەرچووە.

١٠- گۆڤــاری ئامــەد كامــپ: لەنیوەی دووەمــی ســاڵەكانی ٢٠٠٠دا لەئـــەڵمانیا دەرچـــووە، ڕێنـــاس نـەورۆزی دەڵێـت: (ئـەم گۆڤـارەم بینیووە، بەڵام وێنەكەیەم نییە).

informationen
AZADI
FREIHEIT
Nr. 25 Juli/August 2001 AZADI e.V.

In eigener Sache:
AZADI informationen erscheinen regelmäßig. Herausgeber ist AZADI e.V., der begleitet wird von einem Beirat politischer Gruppen und Einzelpersonen.
Der Verein unterstützt diejenigen Personen nicht-deutscher Herkunft, die in Deutschland im Zuge ihrer politischen Betätigung für das Selbstbestimmungsrecht des kurdischen Volkes mit Strafverfolgung bedroht werden.
Die praktische Arbeit von AZADI ist die finanzielle und politische Unterstützung kriminalisierter Kurdinnen und Kurden.

So können Sie uns unterstützen:
- wenn Sie von Kriminalisierung und Repression gegen Kurd(inn)en erfahren, informieren Sie uns bitte
- werden Sie Fördermitglied,
- spenden Sie.

Kontakt- und Bestelladresse:
AZADI e.V.
Lindenthalgürtel 102
50935 Köln
Tel. 0221/9234497
Fax 0221/9234499
e-mail Azadi@t-online.de
internet www.nadir.org/azadi/
V.i.S.d.P.: Monika Morres

VERBOTEN IST,
DEN FRIEDEN ZU VERBIETEN

Aufruf an die Bundesregierung zur Aufhebung des Betätigungsverbots der Kurdischen Arbeiterpartei (PKK) in Deutschland

SOLL DIESE GROSSE HOFFNUNG
WEITERHIN VERBOTEN SEIN ?

١١-AZADI Informationen: ئازادی ئینفەرماسیۆن، بڵاوكراوەیەك بـوو، بـەزمانی ئـەڵمانی بەقـەبارەی (A4) دەرچـــووە، ژمـــارە (٢٥)ی لەتەموزو ئابی ٢٠٠١دا دەرچووە.

هەواڵنامەی كتێب

١٢- **چـــــمە:** گۆڤـــاری زارو کولتـووری زاراکـی بـوو، یەکـەم ژمارەی لەمانگی شـوباتی ٢٠٠٥دا لەئەڵمانیا دەرچووە.

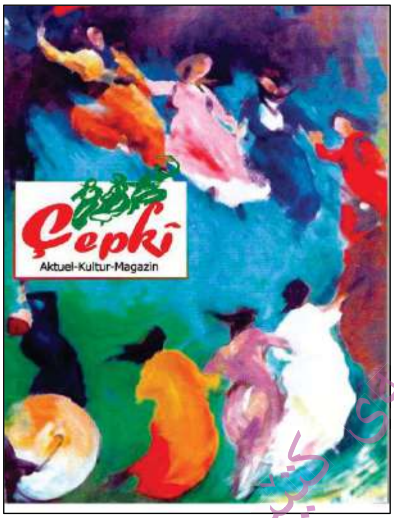

١٣- **گۆڤاری چـە پکێ:** لەساڵی ٢٠٠٨ لەبەرلین دەرچووە.

١٤- AZADI (FREIHEIT RECHTSHILFEFONDS گۆڤارێـك بـوو بـەزمانی ئـەڵمانی دەردەچـــوو، یەکـــەم ژمـــارەی لەشوباتی ٢٠٠٢دا دەرچووە.

سەرچـــاوە: زانیارییـــەکانو وێنـــەی بــــەرگی بڵاوکراوەکــــانی ژمــــارە (٨ ، ٩، ١٠، ١١، ١٢، ١٣، ١٤)، هــەموویان لــەو نامەیــە وەرمگرتــوون کــەرێناس نــەورۆزی لــە ٢٠١٠/٧/٤ بـۆ ناردووم.

* **دووەم:** کاک (نەوزاد عەلی ئەحمەد)ی هاورێم، لەپەیوەندییەکی تەلەفۆنیدا لەڕۆژی ٢٠٠٩/٦/٩دا، گوتی: (کوردستان)، ئەو گۆڤارەی کەکۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا ١٩٥٨-١٩٧٤، دەریانکردووە کەبابەتەکانی بەزمانی (کوردی، عەرەبی، ئینگلیزی، ئەڵمانی) بڵاوکردۆتەوە و لە (بەریتانیا) دەرچووە، ژمارە یەکی لەبەرلین دەرچووە و، ئەدرەسی ئەو شارەی لەسەرە... ئەو ژمارەیە، ژمارە (١٥)یە و بەقەبارەی (٢٥×٢٠سم) لەمارسی ١٩٧١دا، دەرچووە، کەهەمووی بەزمانی ئەڵمانییە.

کاک نەوزاد، کتێبێکی دەستنووسی ئامادەی چاپە، واچاوەڕوان دەکرێت، ئەمسال لەلایەن (بنکەی ژین) لەسلێمانی چاپ و بڵاوبکرێتەوە... ئەوەش ناوونیشانی کتێبە دەستنووسەکەیە:

نەوزاد عەلی ئەحمەد: کوردستان، گۆڤاری کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا ١٩٥٨-١٩٧٤. ئەو زانیارییە لەو کتێبە وەرگیراوە.

* **سێیەم:** لەژمارە (٤)ی گۆڤاری (هیوا)، پاریس، ئەیلولی ١٩٨٥، لاپەڕە (١٢٩)دا هاتووە:

- Kurtulus yolu- کورتولوش یۆلو (ڕێگای رزگاری)، ژمارە (٨)ی لەحوزەیرانی ١٩٨٥ لەشاری (کوێلن)، بەزمانی کوردی و تورکی دەرچووە.

* **چوارەم:** د. جەمال نەبەز، لەلاپەڕە (٢٨٧)ی (کوردستان و شۆڕشەکەی)دا، دەڵێت: (باهۆز: ئۆرگانی کۆمەڵا تێکۆشەرێن کوردستانێ، بەزمانی ئەڵمانی لەتەموزی ١٩٧٠دا، دەرچووە.

ئێمە زۆر هەوڵماندا، ئەو (باهۆز)ە ساغ بکەینەوە، کەگوایە لەئەڵمانیا دەرچووە، بەداخەوە نەگەیشتینە هیچ ئەنجامێك. (ئیسماعیل).

هەوالنامەی کتێب